

Názov stratégie CLLD:
Občianskeho združenia Ipeľ-Hont

Stratégia CLLD – komunitne riadeného rozvoja územia

Názov MAS:

Občianske združenie Ipeľ - Hont

Obsah

Abstrakt	4
1. Základné informácie o MAS	5
1.1. Identifikačné údaje MAS	5
1.2. Vymedzenie oblasti a obyvateľstva, na ktoré sa stratégia CLLD vzťahuje	5
2. Vznik, história a tvorba partnerstva a stratégie CLLD.....	6
2.1. Vznik a história partnerstva.....	6
2.2. Tvorba partnerstva a stratégie CLLD.....	8
3. Analytický rámec.....	11
3.1. Analýza zdrojov územia.....	11
3.2. SWOT analýza	50
3.3. Identifikácia potrieb	56
4. Strategický rámec.....	63
4.1. Definovanie vízie a strategického cieľa	63
4.2. Stanovenie priorít, špecifických cieľov a opatrení.....	65
4.3. Súhrnná tabuľka strategického rámca	72
4.4. Integrované znaky stratégie CLLD	75
4.5. Inovatívne znaky stratégie CLLD	77
5. Implementačný rámec.....	81
5.1. Popis riadiaceho a implementačného procesu.....	81
5.1.1 Riadiaci proces - organizačná štruktúra MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont	81
5.1.2 Implementačný proces.....	93
5.2. Akčný plán	95
5.3. Monitorovanie a hodnotenie stratégie CLLD.....	118
5.3.1 Opis monitorovacích a hodnotiacich opatrení stratégie CLLD.....	118
5.3.2 Monitorovacie ukazovatele	123
6. Finančný rámec	128
6.1. Financovanie stratégie CLLD	128
6.2. Finančný plán pre opatrenia	131
7. Zhodnotenie prínosov stratégie CLLD, jej synergie a doplnkovosť.....	133
7.1. Prínosy k zlepšovaniu ekonomického rozvoja územia.....	133

7.2.	Prínosy k napĺňaniu cieľov PRV	134
7.3.	Prínosy k napĺňaniu cieľov IROP.....	136
7.4.	Prínosy k začleňovaniu zraniteľných skupín obyvateľstva	137
7.5.	Prínosy k životnému prostrediu.....	138
7.6.	Synergie a doplnkovosť stratégie CLLD.....	140
7.6.1	Popis iných stratégií, ktoré sa na danom území realizujú, resp. plánujú realizovať.....	140
7.6.2	Synergie a komplementarity.....	141
	Zoznam povinných príloh stratégie CLLD	143
	Zoznam nepovinných príloh stratégie CLLD.....	143
	Zoznam príloh Občianskeho združenia Ipeľ-Hont.....	143
	Zoznam tabuliek MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont.....	144
	Zoznam grafov	145

Abstrakt

Miestny rozvoj vedený komunitou (CLLD) je inovatívny prístup pre rozvoj územia. Jeho základná myšlienka je podporovať rozvoj na základe využívania lokálneho potenciálu územia, teda na základe využívania vnútorných zdrojov územia, pričom jedným so základných znakov je prístup zdola nahor. Prístup zdola nahor je jednou z efektívnych možností zapojenia miestnych obyvateľov do rozhodovacieho procesu na lokálnej úrovni. Zjednodušene — predstavitelia dotknutého mikroregiónu si určia vlastné rozvojové priority (stratégiu) a po schválení riadiacim orgánom si sami realizujú výber projektov.

Tento prístup je uskutočňovaný prostredníctvom Integrovaných stratégií miestneho rozvoja (ISMR), resp. stratégií CLLD, ktoré sú vypracované vzhľadom na miestne potreby a možnosti a zahrňujú inovatívne prvky viažuce sa na miestnu situáciu, vytváranie sietí a prípadne spoluprácu. Predkladateľom a nositeľom ISMR je územne príslušné verejno-súkromné partnerstvo, ktoré po jej schválení príslušným riadiacim orgánom (MPRV SR) nadobudne štatút Miestnej akčnej skupiny (MAS).

Stratégia CLLD je ucelený súbor operácií, účelom ktorého je plniť miestne ciele a uspokojovať miestne potreby a ktorý prispieva k plneniu stratégie Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu, a ktorý je navrhnutý a realizovaný miestnou akčnou skupinou.

1. Základné informácie o MAS

1.1. Identifikačné údaje MAS

Tabuľka č. 1: Identifikačné údaje MAS

Údaje o MAS	Názov MAS	Občianske združenie Ipeľ-Hont
	Dátum registrácie v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov	28. 8. 2008 pod číslom VVS/1-900/90-325 03
	Sídlo	Plášťovce, č. 345, 935 82
	IČO	421 21 493
	DIČ (ak relevantné)	282 0020 324
Údaje o banke	Názov banky	VÚB, a.s.
	Číslo účtu	301 67 50 459 / 0200
	IBAN	SK93 0200 0000 0030 1675 0459
	SWIFT	SUBASKBX
Údaje o štatutárovi	Meno a priezvisko	Jaroslav Péter
	E-mail	info@velketurovce.sk
	Telefón	0918 158 619
Údaje o kontaktnej osobe	Meno a priezvisko	Ing. Agnesa Gubišová
	E-mail	agnesagubisova@gmail.com
	Telefón	904 787

1.2. Vymedzenie oblasti a obyvateľstva, na ktoré sa stratégia CLLD vzťahuje

Vymedzenie oblasti a obyvateľstva je v súlade so stratégiou, ktorú chce komunita uskutočňovať, a je odôvodnené touto stratégiou, pričom sú splnené nasledovné podmienky:

- populácia cieľových oblastí nie je nižšia ako 10 000 obyvateľov, aby bolo dosiahnuté kritické množstvo potrebné na uskutočnenie stratégie. Tiež by nemala presiahnuť 150 000 obyvateľov, aby bol zabezpečený zmysel pre identitu a miestni ľudia mohli byť priamo zapojení do rozhodovania;
- územie MAS je tvorené minimálne 7 obcami;
- celková hustota obyvateľstva celého územia MAS nepresahuje 150 obyv./km²;
- zároveň ide o súvislé územie, výnimkou môžu byť územia, ktoré sú prerušené napr. vojenskými obvodmi.

Uvedené skutočnosti uvádzame v nasledovných prílohách.

Príloha č. 1 Metodického pokynu - Vymedzenie územia a obyvateľstva MAS

Príloha č. 2 Metodického pokynu - Doklad o súhlase všetkých obcí so zaradením do územia pôsobnosti MAS

- Mapa územia MAS

2. Vznik, história a tvorba partnerstva a stratégie CLLD

2.1. Vznik a história partnerstva

Partnerstvo Občianskeho združenia Ipeľ-Hont začalo vznikať v roku 2007 a dovŕšilo sa registráciou združenia 28. 8. 2008 podľa Zákona o združovaní občanov 83/1990 Zb.. V roku 2007 pracovalo vtedy ešte neformálne združenie na budovaní partnerstva v regióne. Výsledkom tejto iniciatívy bola spolupráca 18 obcí, 13 subjektov zo súkromného sektora a 13 subjektov mimovládneho sektoru.

Združenie pripravovalo svoju integrovanú stratégiu rozvoja územia v priebehu rokov 2007 a 2008. Po neúspechu pri výbere MAS Ministerstvom pôdohospodárstva SR bola stratégia aktualizovaná v roku 2010 a združenie sa opätovne uchádzala o štatút MAS pridelený MP SR, opäť neúspešne.

Nitriansky samosprávny kraj pilotným spôsobom vytvoril vlastný nástroj na podporu integrovaného rozvoja, ktorý zvýšil podporu rozvoja vidieka v kraji v rámci originálnej kompetencie v podpore regionálneho rozvoja. Vtedajšie vedenie združenia tieto možnosti ignorovalo. Dňa 15. 11. 2011 rozhodla prípravná skupina na zasadnutí v Plášťovciach o zapojení sa združenia do spolupráce pri čerpaní prostriedkov z rozpočtu NSK, čo 23. 11. 2011 valné zhromaždenie schválilo. Bola potrebná aktualizácia ISRÚ združenia, pretože o spoluprácu v združení prejavili záujem všetky pôvodné členské obce a nová obec Demandice. Na tomto zasadnutí valného zhromaždenia združenia bola schválená príprava aktualizácie ISRÚ a boli zvolené nové orgány združenia. Dokument sa podarilo dokument predložiť a schváliť valným zhromaždením 4. 1. 2012. Následne ho zástupcovia združenia prezentovali na rokovaní Komisie regionálneho rozvoja Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja. Komisiou bol doporučený zastupiteľstvu na schválenie, ktoré dokument aj schválilo. Združenie sa zapojilo v rokoch 2012, 2013, 2014 a 2015 do Výzvy na podávanie žiadostí o poskytnutie dotácií z rozpočtu Nitrianskeho samosprávneho kraja na podporu implementácie Integrovaných stratégií miestneho rozvoja pre MAS. V týchto rokoch sa dopĺňala členská základňa predovšetkým o nových členov z neverejného sektora. V nasledujúcich prílohách uvádzame skutočnosti ohľadom členskej základne združenia.

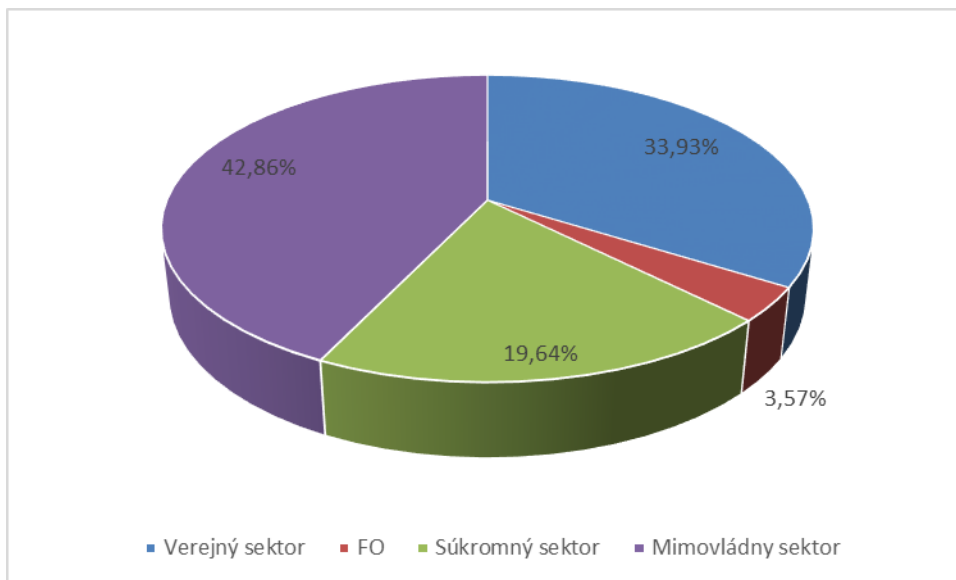
Príloha č. 3 Metodického pokynu - Zoznam členov MAS podľa sektorov (okrem obcí)

Príloha č. 4 Mapa územia MAS

Príloha Občianskeho združenia Ipeľ-Hont č. 1- Zastúpenie sektorov v jednotlivých obciach

Zastúpenie jednotlivých sektorov vyjadruje Graf 1.

Graf 1 Pomer zastúpenia jednotlivých sektorov v MAS

(Vlastné spracovanie)

V poslednom období kládlo združenie dôraz na zastúpenie neverejného sektora z každej obce. Táto iniciatíva bola úspešná len čiastočne. Malé obce, kde doteraz absentujú združenia a spolky, nemajú zástupcov z neverejného sektora. Súkromný sektor v takýchto obciach zastupuje jedna potravinová predajňa, obvykle majiteľa nepochádzajúceho z obce. Obyvateľstvo týchto obcí je značne prestárle a mladí ľudia sa zdržiavajú mimo územia obce. Takýchto obcí je v združení 6. 9 obcí má zástupcov z neverejného sektoru od 2 do 5. Tradičné „strediskové obce“ vrátane mesta Šahy majú 5 a viac zástupcov.

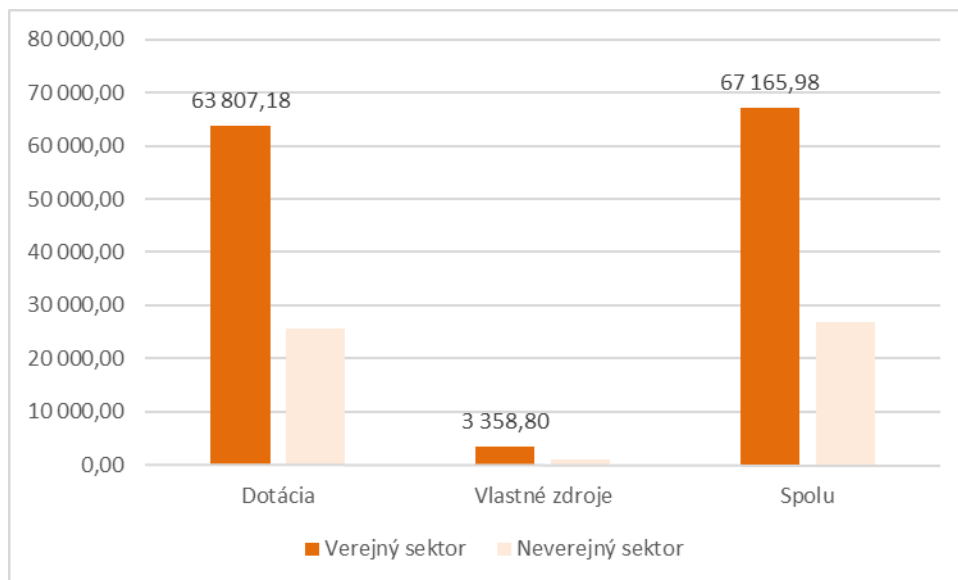
Táto disponibilita silných obcí v rámci združenia im dáva predpoklad zabezpečenia komfortu svojim spadujúcim obciam a zároveň zodpovednosť za naplnenie tohto poslania. Tým naplňajú princípy fungovania partnerstiev v MAS.

Dotácie, ktoré získali obce ako žiadatelia, prevyšujú dotácie neverejného sektora aj z dôvodu finančnej disponibilite obcí. Ďalej je potrebné poukázať na nepísané pravidlo, že v prípade, že projekt realizoval neverejný sektor – mimovládne organizácie alebo iniciatívne skupiny, obce

formou dotácie prispeli žiadateľom na spolufinancovanie. V nasledujúcej prílohe uvádzame prehľad čerpania dotácií.

Príloha Občianskeho združenia Ipeľ-Hont 2 - Čerpanie dotácií z rozpočtu NSK

Graf 2 Sumarizácia čerpania dotácií jednotlivými sektormi

(Vlastné spracovanie)

2.2. Tvorba partnerstva a stratégie CLLD

Na základe výberového konania bola zmluvne poverená prípravou stratégie CLLD Ing. Martina Kukučková.

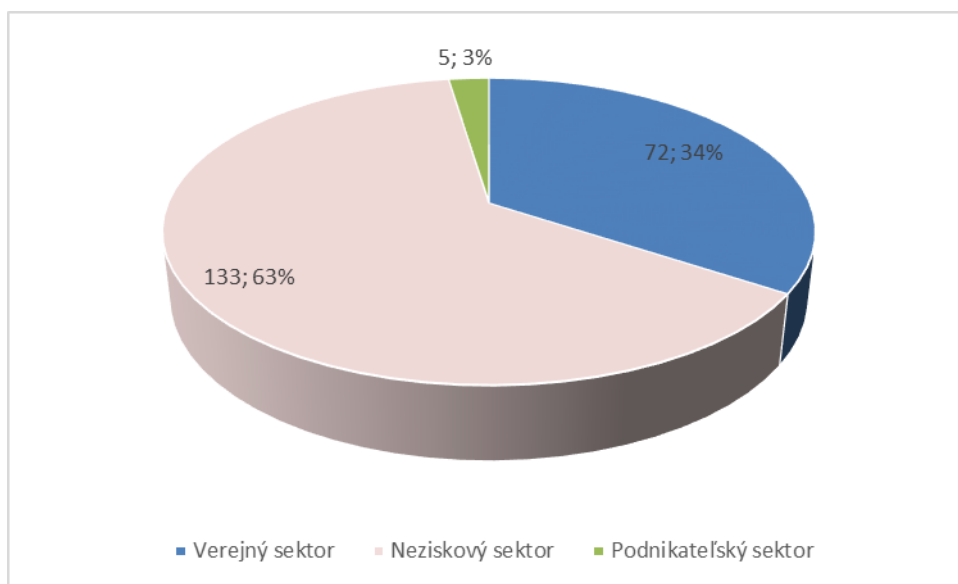
Prípravný projektový tím tvorili: Ing. Martina Kukučková, Ing. Katarína Škrdllová a Ing. Agnesa Gubišová. Ako prvé pripravili harmonogram prác, je zverejnený na webe združenia - <http://ipel-hont.eu/wp-content/uploads/2015/03/harmonogram-pr%C3%ADpravy-CLLD-upraven%C3%BD1.pdf>.

V mesiaci august a september spracoval projektový tím štatistické podklady do analýzy. Ďalej pripravili harmonogram pracovných stretnutí na obciach, zverejnený na http://ipel-hont.eu/?page_id=2. Hlavným informačným kanálom boli obecné pracovné stretnutia. Prebehli na obciach podľa plánu, v spolupráci s účastníkmi stretnutia bola spracovaná podrobná SWOT analýza každej obce. Fotodokumentácia zo stretnutí sa nachádza na webovom sídle združenia: http://ipel-hont.eu/?page_id=44. Prehľad termínov stretnutí, počtu účastníkov, zastúpenie jednotlivých sektorov a zdrojov SWOT analýz vo forme podrobnej

SWOT analýzy každej obce je uvedený v samostatnom dokumente Príloha Občianskeho združenia Ipeľ-Hont č. 3 - Pracovné stretnutia na obciach.

V nasledujúcom grafe uvádzame zastúpenie jednotlivých sektorov na verejných pracovných stretnutiach na obciach. Najnižšie zastúpenie vykazuje podnikateľský sektor, je to však dané aj tým, že v prípade poslancov, ktorí sú zároveň aj podnikateľmi sme uviedli ich príslušnosť k verejnému sektoru. Podobne sa táto skutočnosť vyskytla aj v prípade zástupcov neziskového sektora, ktorého členmi sú často aj podnikatelia.

Graf 3 Zastúpenie jednotlivých sektorov na pracovných obecných stretnutiach

(Vlastné spracovanie)

Syntézou SWOT analýz obcí bol spracovaný pracovný návrh SWOT analýzy regiónu. Bol predstavený na spoločnom pracovnom stretnutí regiónu dňa 22. 10. 2015. Prítomní pripomienkovali pracovný návrh a pripravili návrh na pripomienkovanie, ktorý je dostupný na http://ipel-hont.eu/wp-content/uploads/2015/03/SWOT-v%C3%ADzia-priority-ciel_IPEL_HONT-z-22.10.2015-1.pdf. Zároveň bol e-mailom zaslaný každému členovi združenia na širšie pripomienkovanie pred schválením do 28. 10. 2015. Ako pracovná metóda tvorby analýz bola ďalej použitá myšlienková mapa. Účastníci sa rozdelili do dvoch skupín a kresbou znázornili svoje predstavy o území v roku 2030. Myšlienkové mapy interpretovali Ing. Anikó Szkladányi Helység, starostka obce Plášťovce a Mgr. Tomáš Pásztor, starosta obce Horné Semerovce. Obe skupiny vyjadrili zhodné predstavy. Medzi nimi dominovali:

- vybudovaná a dobudovaná infraštruktúra,
- upravené verejné priestranstvá,
- zabezpečené kultúrne a športové podmienky,
- využitie domáceho prírodného potenciálu na turistiku a cykloturistiku,
- zachovanie tradičných kultúrnych hodnôt,
- citlivý prístup k zachovaniu vidieckeho charakteru obcí.

Medzi možnosti rozvoja podnikateľského sektoru zaradili prítomní vinohradníctvo a včelárstvo.

Následne bola vykonaná problémová analýza, ktorá len potvrdila výstupy myšlienkovvej mapy. Zoznam kľúčových problémov bez poradia:

- nedostatok pracovných miest
- medziľudské vzťahy
- infraštruktúra
- nedostatok financií
- odchod mladých
- strata vidieckosti

V ďalšom kroku sa pracovné skupiny zamerali na zodpovedanie nasledovných otázok pre riešenie každého z problémov (klastrov) :

1. Či ich chceme v území riešiť
2. Či ich potrebujeme vyriešiť
3. Či uvedené problémy sú riešiteľné na úrovni stratégie, či ich dokážeme riešiť

Na základe tohto zhodnotenia zadefinovaných problémov boli vybrané do stratégie CLLD tieto kľúčové problémy – PRIORITY, ktoré budú tvoriť kostru stratégie:

- Tvorba pracovných miest
- Dobudovanie a rekonštrukcia komplexnej infraštruktúry
- Rozvoj sociálnych a komunitných služieb

Vzhľadom na prestárlosť regiónu a potrebu zabezpečiť komunitnú prácu vrátane terénnej sociálnej práce sa prítomní dohodli, že táto oblasť bude preferovanou. Zabezpečí kvalitné služby pre obyvateľstvo s možnosťou tvorby pracovných miest. Ďalšou významne preferovanou oblasťou bude oblasť tvorby pracovných miest v regióne, pre ktorú budú

vytvorené podmienky podporou malého a stredného podnikania. Prítomní sa jednoznačne rozhodli v stratégii výraznou mierou finančne podporiť súkromný sektor, ktorý prostredníctvom konkrétnych projektov a inovácií vytvorí pracovné miesta.

Podrobný opis SWOT analýzy územia, postupnosti jej tvorby a jej záverov prinášame v časti 3.2.SWOT analýza.

3. Analytický rámec

3.1. Analýza zdrojov územia

Obce územia patria z hľadiska administratívno-správnej príslušnosti do Nitrianskeho kraja a do okresu Levice. Navzájom prepojené územie sa nachádza v juhovýchodnej časti okresu Levice.

- NUTS I – Slovenská republika
- NUTS II – Západné Slovensko
- NUTS III – Nitriansky kraj
- NUTS IV – Okres Levice
- NUTS V – Členské obce Občianskeho združenia Ipel'-Hont, sledované územie

Pozornosť programu verejno-súkromného partnerstva je smerovaná do rozvoja tých oblastí, ktoré určujú prírodné, poľnohospodárske a ľudské danosti tohto územia.

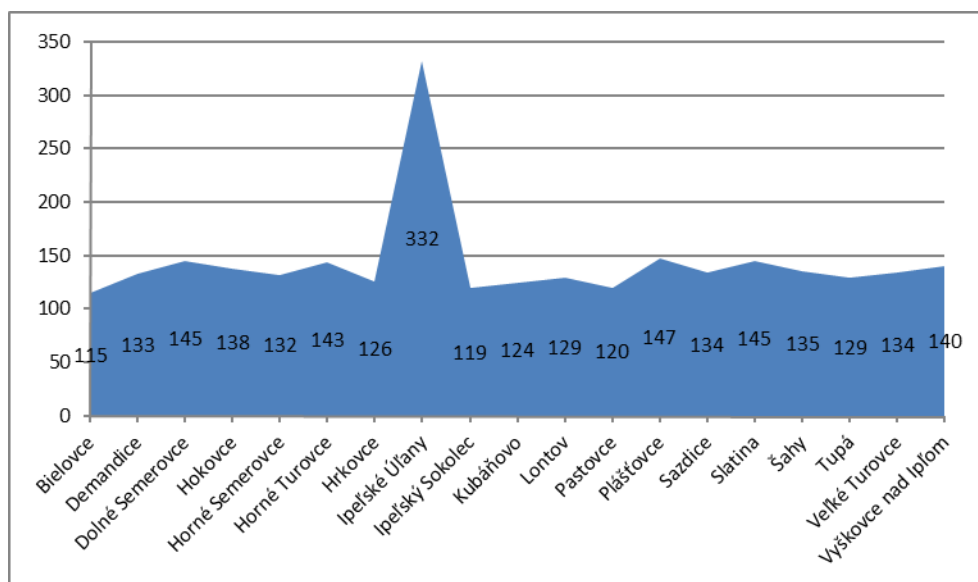
Región združenia sa nachádza excentricky vzhľadom na administratívne centrá. Je hraničným regiónom s maďarským prihraničným regiónom, a s banskobystrickým regiónom. Táto skutočnosť ho posúva do roviny periférie záujmu nadriadených orgánov a je častým dôvodom zaostalosti regiónu. Naopak, prihraničnosť s maďarským územím otvára možnosti cezhraničnej spolupráce.

Obyvatelia územia žijú v zaostalom regióne, kde je málo pracovných príležitostí a ľudia odchádzajú do vyspelejších regiónov Slovenska alebo Európskej únie. Relatívne dobrá geografická poloha - blízkosť väčších miest stredného Slovenska, severu Maďarska, vrátane hlavného mesta Budapešti, ďalej príroda a krajina - Národný park Dunaj – Ipel', úrodná pôda a čistý vzduch, poskytujú aj príležitosť rozvoja v oblasti turistického ruchu. Ten však musí byť podporený rozvojom miestnej infraštruktúry so zabezpečením ochrany územia tak, aby v konečnom dôsledku predstavoval zvýšenie kvality života miestnych obyvateľov. Najväčšou

možnosť rozvoja územia je v rozvoji poľnohospodárstva a spracovateľského priemyslu. Zamestnanie v priemyselnom odvetví ponúkajú malé a stredné firmy v okolitých obciach. Poľnohospodárske pôdy obrábajú jednak poľnohospodárske družstvá a jednak samostatne hospodáriaci roľníci. Rozvoj turizmu je len v počiatočných fázach. Vďaka krásnej prírode a krajine, bohatej histórii, kultúre a zvyšujúcej sa návštevnosti regiónu sa objavili „prvé lastovičky“ ponúkajúce rôzne služby pre turistov. Hlavne v meste Šahy, ako centre regiónu, ale aj v ďalších obciach regiónu, sa dbá aj o rozvoj ostatných oblastí, dôležitých pre zlepšenie kvality života obyvateľov. Pozornosť je venovaná využívaniu voľného času, vrátane rozvoja potrebnej infraštruktúry: obnovujú sa centrá obcí, budujú sa detské ihriská, športoviská a oddychové zóny, revitalizuje sa zeleň a verejné priestranstvá, atď. Náučné chodníky na brehu Ipľa a na území Ramsarskej lokality Poiplia, ale aj na území niektorých obcí, slúžia k spoznaniu a pochopeniu procesov prebiehajúcich v prírodnom prostredí.

Územie je geograficky ohraničené zo severu Krupinskou planinou, z juhu pohorím Burda a zo západu Podunajskou pahorkatinou. Najvyššiu výšku v záujmovom území dosahujú vrchy pri Ipel'ských Úľanoch, 332 m n. m..

Graf 4 Nadmorská výška obcí regiónu

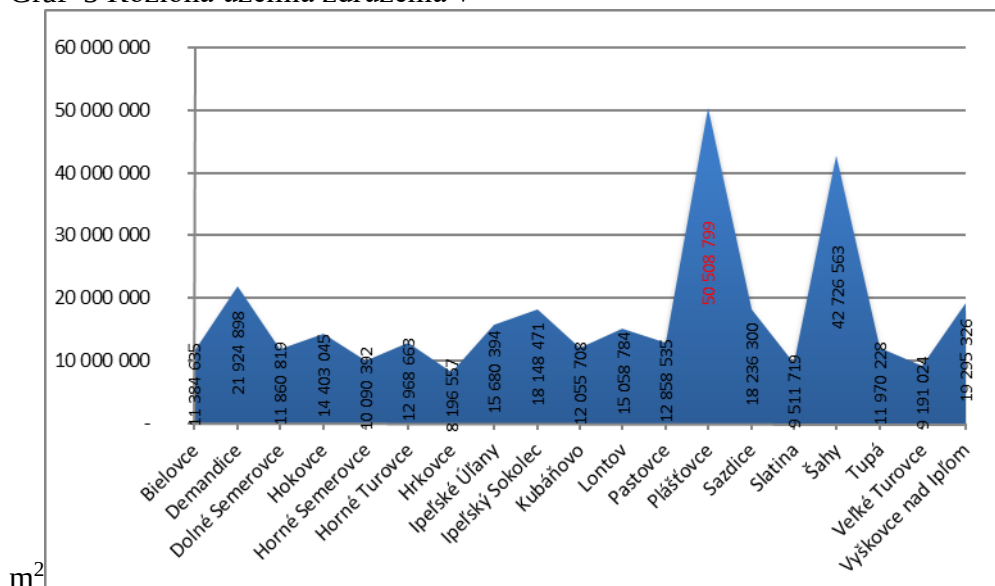

(Štatistický úrad SR databáza DATAcube)

Rozlohou sa združenie zaraďuje medzi menšie MAS. Je to dané aj tým, že okrem mesta Šahy sú členskými obcami združenia len 2 väčšie obce s počtom obyvateľov nad 1000.

Hlavným tokom územia je rieka Ipel', ktorá pramení na južnej strane Veporských vrchov vo výške 1 030 m nad morom a vlieva sa do Dunaja pri obci Chľaba v 110 m nad morom. Plocha povodia je 5 150 km², dĺžka rieky je 254 km a v dĺžke 142 km tvorí hranicu medzi Slovenskou republikou a Maďarskom.

Graf 5 Rozloha územia združenia v

(Štatistický úrad SR databáza DATAcube)

Celková rozloha územia je 326 070 860 m². Hustota obyvateľstva regiónu 56,27 obyvateľa na km².

Všetky obce občianskeho združenia patria geograficky do Hontianskej župy, ktorá bola administratívnou jednotkou Uhorského kráľovstva. Dnes je väčšia časť jej územia súčasťou Slovenska.

Hontianska župa ležala na sever od Dunaja. Okrem oblasti údolia Ipľ'a, ktorá bola nížinatá, bola prevažne hornatá. Hontianska stolica susedila s Tekovskou župou, Zvolenskou župou, Novohradskou župou, Peštiansko - pilišsko-šoltsko – malokumánskou župou a Ostrihomskou župou.

Administratívnym centrom stolice bol hrad Hont. Vytvorenie systému stolíc sa datuje na začiatok 11. storočia, do obdobia panovania kráľa sv. Štefana, keď bola stolica odčlenená od Novohradskej. Prvým županom bol rytier Hont, ktorý pochádzal z rodu Hunt-Poznaňovcov. V priebehu 12. a 13. storočia vzniklo premonštrátske prepošstvo v Šahách (mesto sledovaného územia MAS). (okolo r. 1237), kláštor v Pastovciach (obec sledovaného územia MAS), rehoľa v Márianostre (r. 1352). V stoličných lesoch rád lovil aj kráľ Matej I.V roku 1552 bol

hrad Drégel' dobytý vojskami vedenými budínskym pašom Hadimom Alim. Ten neskôr vyhral i nad vojskom vedeným Teuffelom pri Plášťovciach (obec sledovaného územia MAS). Po tejto udalosti väčšinu územia stolice obsadili turecké vojská a pripojili ju k Novohradskému sandžaku. Táto situácia zotrvala až do r. 1685. Keď v roku 1805 župný dom v obci Kemence vyhorel, rozhodlo sa o premiestnení sídla župy do Šiah. V 19. storočí patrili do Hontianskej župy aj tri kráľovské slobodné mestá, a to Pukanec, Banská Belá a Banská Štiavnica. Začiatkom 19. storočia bol počet obyvateľov vyšší ako 112 000. Zloženie obyvateľstva v r. 1910 podľa národnosti bolo nasledovné: Maďari 45%, Slováci 43%, Nemci 6%. Náboženské zloženie obyvateľstva v r. 1910 bolo nasledovné: rímskokatolícke 71%, evanjelické augsburského vyznania 20%, reformovaná kresťanská cirkev 7%. Podpísaním Trianonskej dohody v r. 1920 sa Hontianska župa rozdelila na dve časti. Väčšia časť územia pripadla Československu a menšia časť Maďarsku. Mesto Šahy sa stalo hraničným mestom, naďalej však ostalo sídlom severnej časti Hontianskej župy, a to až do administratívnej reformy v r. 1923. Územie župy bolo pričlenené k Zvolenskej župe. Tento župný systém existoval do r. 1927. Na základe Viedenskej arbitráže sa maďarské obce stali súčasťou Maďarskej republiky. Vtedy vznikla spojená Hontiansko-tekovská župa so sídlom v Leviciach. Po 2. svetovej vojne boli hranice obnovené podľa Trianonskej dohody.¹

Obce územia riadia svoj miestny rozvoj na základe vlastného rozvojového dokumentu, ktorým je program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce. V súčasnosti opätovne vytvárame integrovaný dokument, vychádzajúci z obecných rozvojových dokumentov, zosúladňujúci endogénne zdroje územia v prospech rozvoja celého územia. Od roku 2004 sa obce územia rozhodli spolupracovať v Združení obcí a miest Hontiansko-poipeľského regiónu so sídlom v Šahách, ktorého členmi sú všetky obce sledovaného územia a ďalšie obce z okresu Veľký Krtíš. Toto združenie zachovalo pôvodnú spádovosť mesta Šahy ako prirodzeného centra regiónu. V rámci tohto združenia realizovali obce projekt podporený Agentúrou na rozvoj cestovného ruchu zameraný na prípravu regionálneho sprievodcu „Vitajte v Hontiansko-poipeľskom regióne!“. V rámci programu Phare CBC realizovalo toto združenie projekt cezhraničnej spolupráce zameraný na spoluprácu podnikateľských subjektov a rozvoj prihraničného podnikania. V rámci projektu vznikli podnikateľské inkubátory a internetové miesta slúžiace podnikateľom, realizovali sa workshopy s domácou

¹ Dostupné na internete. [<http://www.myhont.sk/hontianska-stolica/>] 14. 9. 2015

a zahraničnou účasťou. Výstupom projektu bol katalóg a web stránka aktívne mapujúca podnikateľské subjekty v prihraničnom území.

Podobne vzniklo v roku 2004 účelové Združenie obcí pre separovaný zber „Hont-Poiplie“, pôvodne so sídlom v Šahách, v súčasnosti so sídlom v Hrkovciach, ktoré s využitím dotácií z Recyklačného fondu pripravilo podmienky na začatie a skvalitnenie separácie v obciach regiónu. V súčasnosti má 21 členov. Účinnými opatreniami dokáže každoročne zvyšovať mieru separácie tuhého komunálneho odpadu a mieru zapojenosti obyvateľov a subjektov do separácie.

Obce na svoj rozvoj využívajú možnosť čerpania finančných prostriedkov zo štátnych a európskych zdrojov. Stále viac sa zapájajú do výziev Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja na podporu rozvoja kultúry a športu, grantových systémov Ministerstva pôdohospodárstva SR, Úradu vlády SR, Envirofondu Ministerstva životného prostredia SR a i. Obce získavajú nenávratné finančné prostriedky z Európskeho sociálneho fondu ale i Európskeho fondu regionálneho rozvoja.

Územie má pomerne bohaté kultúrne a historické pamiatky. Ešte v predchádzajúcom režime bolo prioritou každej obce mať vlastný kultúrny dom. Kultúrne domy sú v prevažnej miere v zlom stave, je potrebné ich rekonštruovať. Obyvateľom poskytujú služby len v obmedzenom množstve. Najčastejšie slúžia na usporiadanie miestnych kultúrnych podujatí.

Tendenciou minulého obdobia bolo vytváranie národopisných múzeí, ktoré svedčia o zachovaných faktoch minulosti v regióne. Múzeá vznikli z iniciatívy samospráv a sú v ich majetku. Pozornosť si zasluhuje svojou rozsiahlosťou národopisné múzeum v Šahách, ktoré má regionálny charakter. V regióne je len jedna galéria a to v meste Šahy. Vlastní stálu expozíciu a prepožičiava svoje priestory hosťujúcim expozíciám. Ročne pripraví takmer desať hodnotných prezentačných podujatí domácich umelcov a umelcom medzinárodného významu.

Väčšina obcí disponuje knižnicou rôzneho rozsahu, podľa veľkosti obce. Knižnice sú udržiavané v prevádzkyschopnom stave, ale na ich modernizáciu, na výraznejšie doplnenie knižného stavu, alebo na elektronizáciu nie sú všade dostatočné prostriedky. Rozsahom najväčšou je knižnica v Šahách, ktorá slúži aj študentom stredných škôl a občanom z regiónu. V regióne sú v dobrom stave zachované religiózne pamiatky. Sú takmer výlučne majetkom príslušnej cirkvi. V poslednom čase nastáva spolupráca cirkví a samosprávy pri získavaní

finančných prostriedkov z dotácií na rekonštrukcie pamiatok. Takmer samozrejmosťou v každej obci sú kaplnky a sochy. Ich stav udržujú predovšetkým vlastníci – cirkev. Najvýznamnejšou externou cirkevnou pamiatkou je Hontianska kalvária v Šahách, ktorá patrí medzi prvých 5 najväčších a najzachovalejších kalvárií na Slovensku.

V regióne je niekoľko kaštieľov a kúrií. Ich technický stav je v niektorých prípadoch taký zlý, že skôr pripomínajú zrúcaniny. Výnimku tvoria kaštiele v obci Bielovce a Hokovce, ktoré sú súkromným majetkom.

Dobrou materiálnou základňou pre napĺňanie kultúrnych potrieb obyvateľov disponuje mesto Šahy. Má zrekonštruovanú divadelnú sálu s kapacitou až 220 divákov, využíva priestory Menora Saag Centrum Artis, zrekonštruovanej bývalej synagógy, ktorú vlastní a spravuje Nadácia Sigillum Oppidi Saag. Koncertnými priestormi disponuje aj Základná umelecká škola v Šahách a k dispozícii sú priestory nadvoria Radnice. Sú tu usporadúvané rôzne kultúrne predstavenia v priebehu celého roka. Obce územia vynakladali v uplynulom programovacom období úsilie na vytvorenie podmienok pre kultúru v obci. Podľa svojich možností rekonštruovali kultúrne domy a nie ojedinele si budovali malé amfiteátre. Vďaka týmto aktivitám sa rozvíja tradičný kultúrny život v obci, zachovávajú sa tradície a buduje sa pocit hrdosti občanov na svoju obec.

Špecifickosť územia je daná jeho zvláštnosťami a komparatívnymi výhodami. Medzi komparatívne výhody územia nesporne patrí prírodné a kultúrne dedičstvo a história územia, ktorú prezentujú zachované zvyky a tradície. Špecifikom územia je rôznorodosť krajinej štruktúry a podmienky pre aktívny relax a oddych miestnych obyvateľov i návštevníkov.

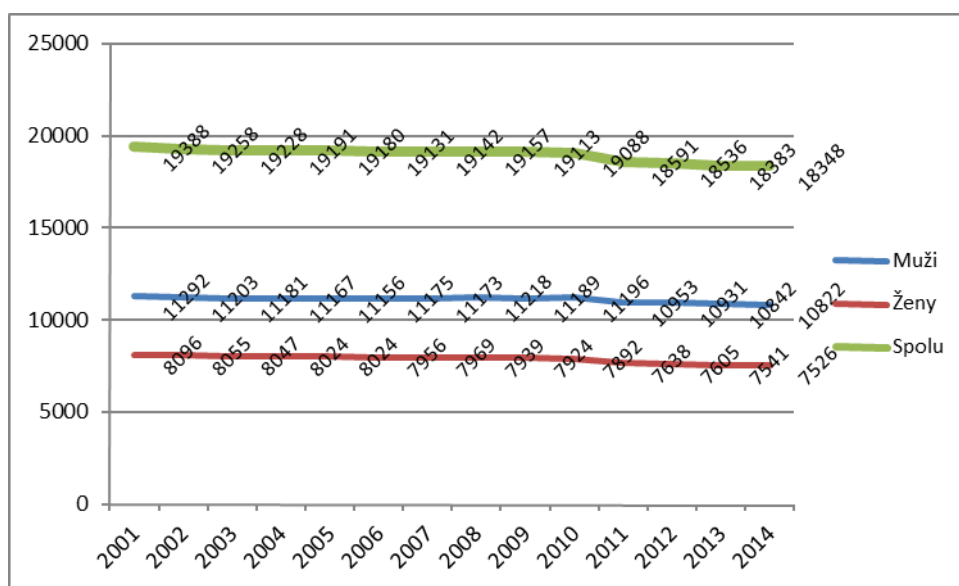
Komparatívne výhody daného územia oproti ostatným územiám:

- Výhodná geografická poloha vzhľadom k priemyselne sa rozvíjajúcemu prihraničnému regiónu,
- Zachované kultúrne hodnoty, výskyt pôvodnej architektúry budov,
- Početné poľovné revíry, dobré podmienky na rybárstvo, rozvinuté včelárstvo, rozvíjajúce sa jazdecko
- Chránené oblasti (prírodná rezervácia, prírodné pamiatky, chránené areály, mokrade, lokality NATURA 2000)
- Vysoký prírodný potenciál, veľmi dobré klimatické podmienky a vysoká bonita pôd, vhodné podmienky na rozvoj vinohradníctva

- Územie vhodné na rozvoj miestnej turistiky a cestovného ruchu
- Voľné výrobné priestory pre rozvoj investovania v území
- Dostatok kvalifikovanej pracovnej sily
- Rozvíjajúca sa cezhraničná spolupráca s možnosťou realizácie spoločných cezhraničných Projektov.

Demografické údaje o obyvateľstve MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont.

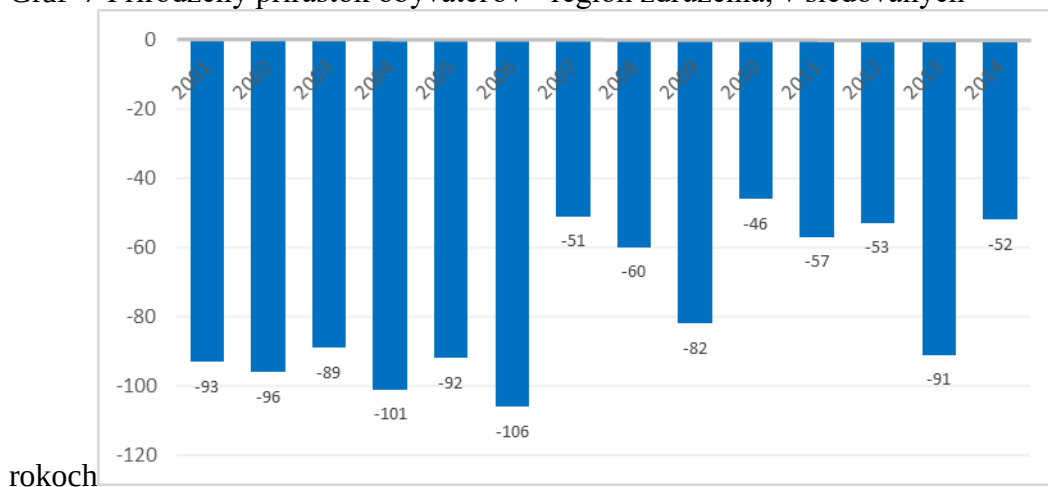
Graf 6 Priemerný počet obyvateľov regiónu podľa pohlavia a spolu – vývoj v sledovaných rokoch

(Štatistický úrad SR databáza DATAcube)

Pokles obyvateľstva nastal oproti roku 2001 je o 1040, čo predstavuje 5,36%.

Graf 7 Prirodzený prírastok obyvateľov - región združenia, v sledovaných rokoch

(Štatistický úrad SR databáza DATAcube)

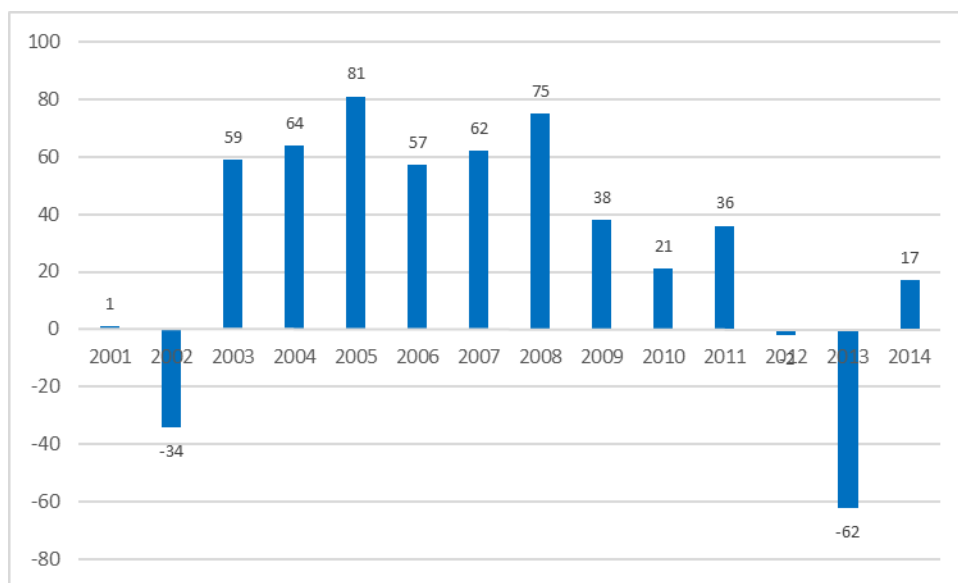
Z grafu prirodzeného prírastku obyvateľstva je zrejmé, že ide o záporný rozdiel medzi počtom narodených a počtom zomretých obyvateľov regiónu.

Migrácia je zmena miesta trvalého pobytu za hranice určitej územnej jednotky; premiestňovanie obyvateľov v území spojené so zmenou bydliska. Delí sa na internú (v rámci domovského štátu) a medzinárodnú (emigrant opustí hranice domovského štátu). Ďalej sa delí na nevratnú, dočasnú, sezónnu a kyvadlovú, a jednak na vonkajšiu (emigrácia a imigrácia) a vnútornú. Údaje o medzinárodnej migrácii nie sú na matrikách obcí k dispozícii.

Záporné migračné saldo, teda vyšší počet obyvateľov, ktorí sa odhlásili z trvalého pobytu v obci regiónu bol v rokoch 2002 a 2013. V oboch rokoch súvisle s migráciou za prácou. Od roku 2003 až do roku 2014, s výnimkou roku 2013 bolo kladné migračné saldo. Spôsobilo ho prisťahovanie nového obyvateľstva do voľných rodinných domov v obciach a to jednak z územia Slovenska, predovšetkým zo severných okresov a tiež zo zahraničia.

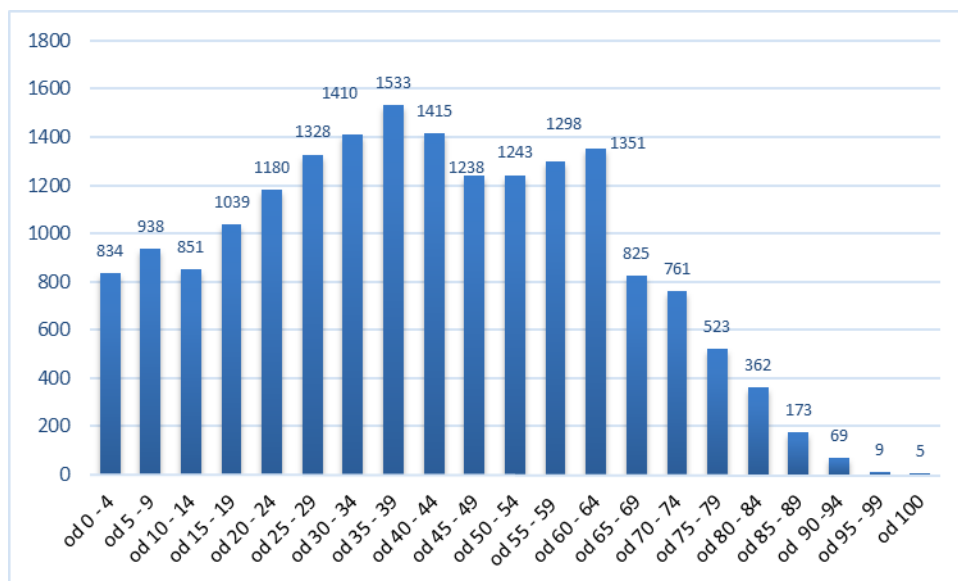
Noví prisťahovaní obyvatelia sú obvykle prínosom pre obec a región. Neraz sa podarí vybudovať priateľské kultúrne vzťahy medzi ich pôvodným bydliskom v obci v cudzine. Výmennými vystúpeniami kultúrnych, hlavne folklórnych súborov sa odbúravajú bariéry a podporuje sa integrácia prisťahovalcov do obce. Opakom je nepriaznivá migrácia neprispôsobivých obyvateľov, ktorá rozbíja pôvodné stabilné občianske prostredie v obci.

Graf 8 Migrácia obyvateľstva regiónu

(Štatistický úrad SR databáza DATAcube)

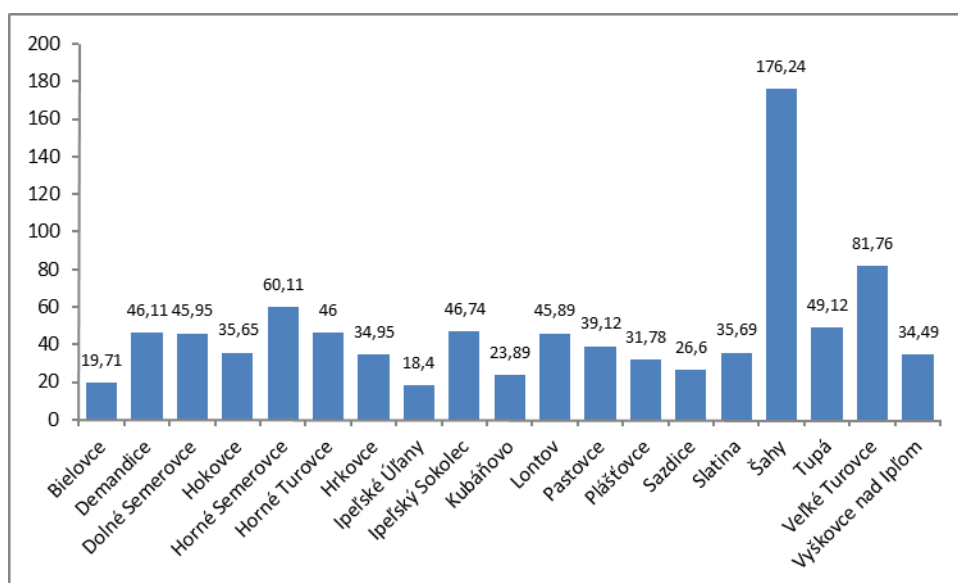
Graf 9 Vekové zloženie obyvateľstva regiónu

(Štatistický úrad SR databáza DATAcube)

Pomer počtu predproduktívneho obyvateľstva, vek od 0 – 14 rokov k celkovému počtu obyvateľstva regiónu v roku 2014 je 14,27%. Pomer počtu produktívneho obyvateľstva, vek 15 – 64 rokov k celkovému počtu obyvateľstva je 70,90%. Pomer poproduktívneho obyvateľstva k celkovému počtu obyvateľstva v regióne je 14,83%. Pomer poproduktívneho obyvateľstva prevyšuje pomer predproduktívneho obyvateľstva.

Graf 10 Hustota obyvateľstva jednotlivých obcí regiónu

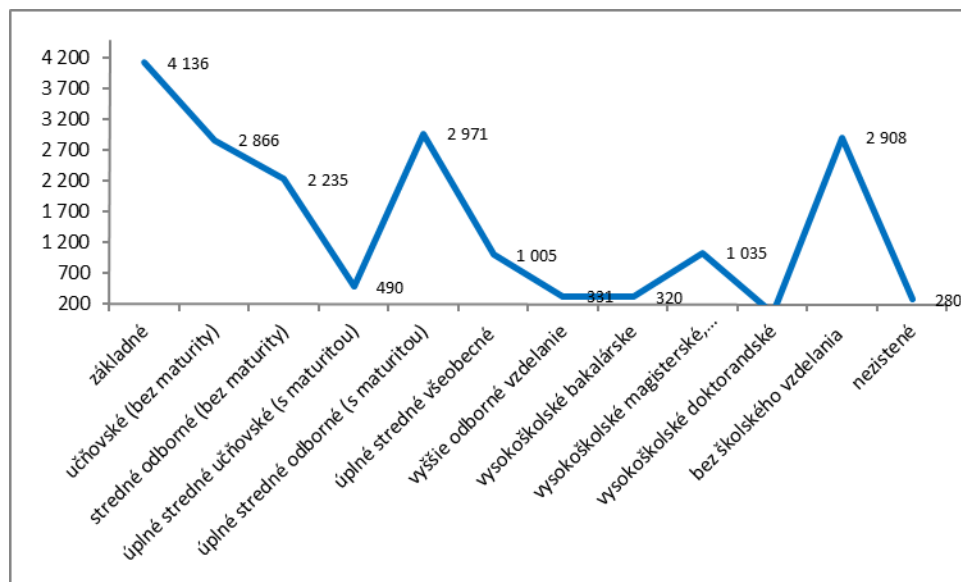

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Hustota obyvateľstva obcí je daná počtom obyvateľov obce a rozlohou územia obce. Vyššia hustota obyvateľstva obce udáva jej spoločenský význam. Viaceré obce plnia funkciu niekdajších strediskových obcí, ako Demandice, Horné Semerovce, Ipeľský Sokolec a preto sú vyhľadávanejšie na bývanie. Hustotu obyvateľstva obce ovplyvňuje aj možnosť bývania v obci, ktorú v súčasnosti riešia samosprávy novou výstavbou bytových domov s bytovými jednotkami.

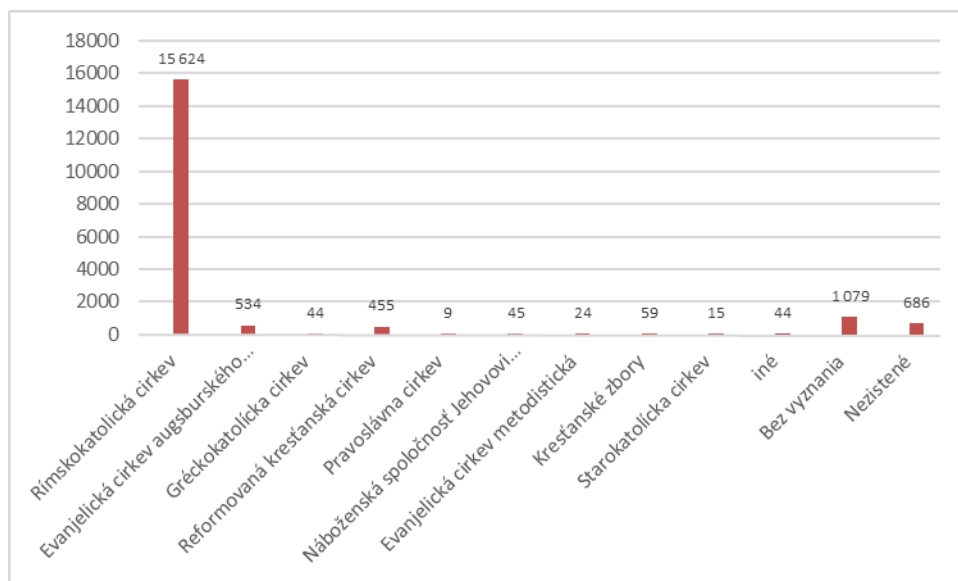
Prevažujúcim vzdelaním v regióne je základné vzdelanie, nasleduje učňovské, stredné odborné bez maturity a s maturitou a úplné stredné odborné vzdelanie. Je to výsledkom tradičného učňovského a stredného školstva v regióne. Tieto možnosti vzdelávania sú v súčasnosti minulosťou hlavne v oblasti strojárstva a opravárenstva cestných strojov a v oblasti odevného priemyslu v odbore šička. Niekdajšie závody Strojstav, národný podnik Bratislava a Pleta, národný podnik Banská Štiavnica, obe v Šahách zrušili svoje učňovské vzdelávanie a prípravu mladých. Práve ich absolventmi boli vo veľkej miere obyvatelia regiónu územia MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont s prevažujúcim vzdelaním.

Graf 11 Vzdelanostná úroveň obyvateľstva regiónu

(SODB 2011)

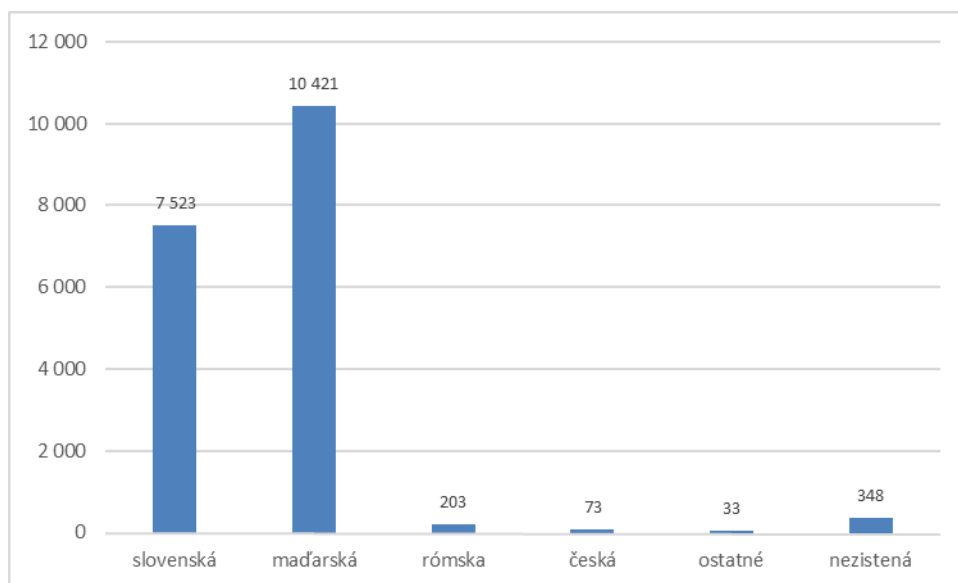
Graf 12 Náboženské zloženie obyvateľstva regiónu

(SODB 2011)

Región MAS je tradične religiózny. Najpočetnejšie je zastúpenie v rímskokatolíckej cirkvi, 83,89%, nasleduje ECAV s 2,87% a Reformovaná kresťanská cirkev s 2,44%. Skupina bez vyznania a nezistených predstavuje 9,48%.

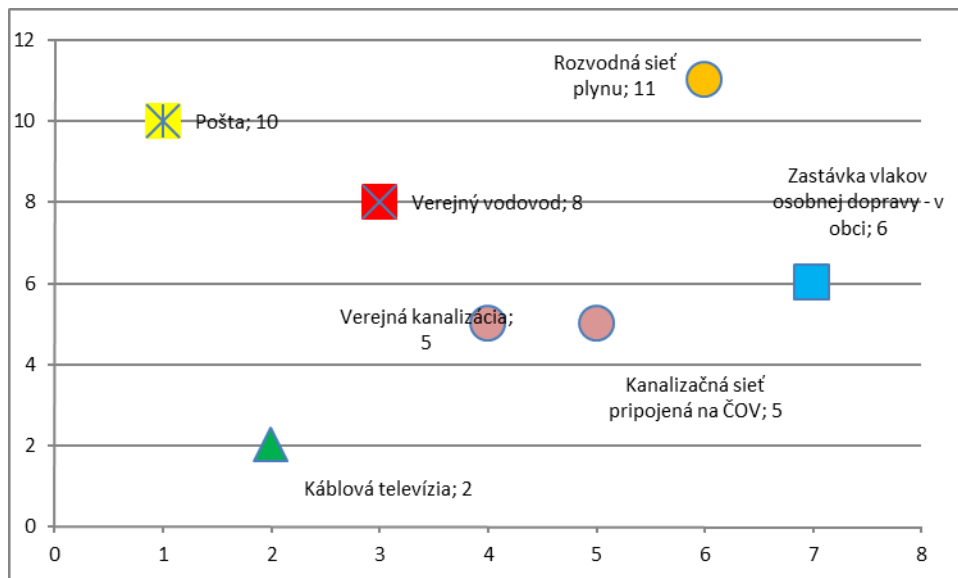
Graf 13 Národnostné zloženie obyvateľstva regiónu

(SODB 2011)

Prevažujúcim obyvateľstvom je maďarské obyvateľstvo, ktoré tvorí 55,95% celkového obyvateľstva regiónu. Obyvateľov slovenskej národnosti je 40,39%. 3,66% obyvateľstva sú inej, nezistenej alebo neuvedenej národnosti.

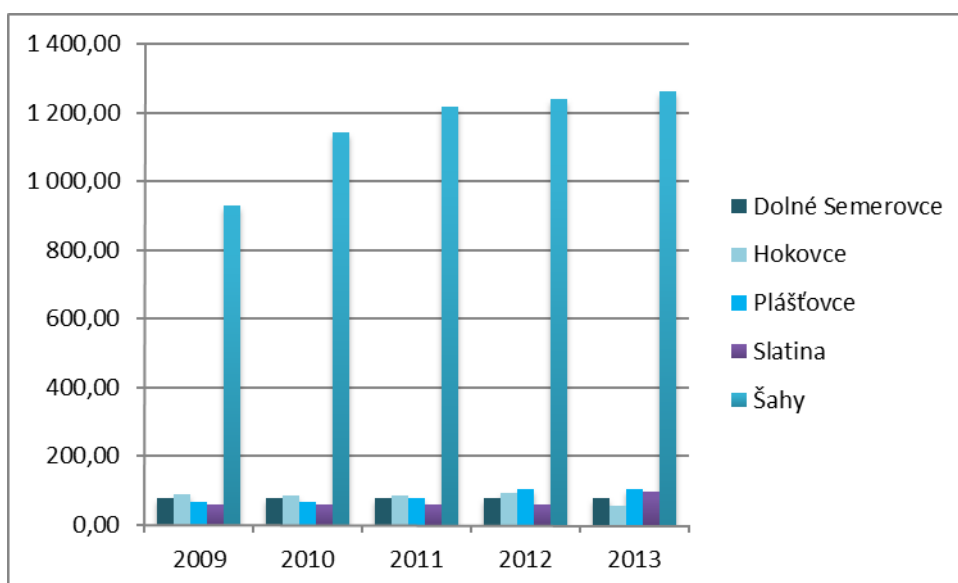
Graf 14 Základná infraštruktúra a základné služby

(Štatistický úrad SR, Mestská a obecná štatistika, február 2015)

V značnej časti obcí v území absentuje verejná kanalizácia a čistiarene odpadových vôd. Odpadové vody sú zachytávané do žump. Dažďové vody z komunikácií, nehnuteľností a spevnených plôch sú odvádzané prúcestnými odvodňovacími rigolmi

Graf 15 Počet kanalizačných prípojk v obciach regiónu združenia

(Štatistický úrad SR databáza DATAcube)

Vývoj tohto ukazovateľa je od roku 2009 v uvedených obciach vyrovnaný. Zmena sa prejavuje v meste Šahy, ktoré v roku 2010 dobudovali kanalizáciu v časti Homok. Vzhľadom na veľkú finančnú náročnosť investície do vybudovania kanalizácie v obci prestáva byť jej vybudovanie prioritou obcí, hlavne v obciach, kde je vybudovaný vodovod. Spomedzi ostatných obcí sa vymyká obec Hokoce, ktorá vyvinula veľké úsilie na zabezpečenie kanalizácie a tiež aj vodovodu vo svojej obci. Je to obec susediaca s kúpeľným mestom Dudince. V obci je vybudovaný hotel s ponukou kúpeľných služieb a penzión s ubytovaním kúpeľných hostí a ostatných návštevníkov.

Ciest I. kat. je 26 km a ciest II. a nižšej kategórie 120 km, ktoré sú v zlom technickom stave. Územie na východnej strane hraničí s Maďarskou republikou. Spojenie so susedným maďarským regiónom je pre chýbajúce mosty na rieke Ipeľ, zničených v II. svetovej vojne, možné iba cez mesto Šahy. Do verejnej autobusovej dopravy sú zapojené všetky obce územia.

Región pretína v dĺžke 9 km medzinárodná cesta E77, prechádzajúca pozdĺžne mestom Šahy, obcou Hrkovce, cez kataster obce Tupá – nezasahujúc obytné časti obce, obcou Horné Semerovce a Hokoce. Je zaťažená hlavne tranzitnou nákladnou dopravou, čo znamená nesmiernu záťaž pre okolité životné prostredie ako aj pre ľudí. Jej kvalita je viac menej vyhovujúca, v nedávnom období boli zrekonštruované najnevyhnutnejšie úseky.

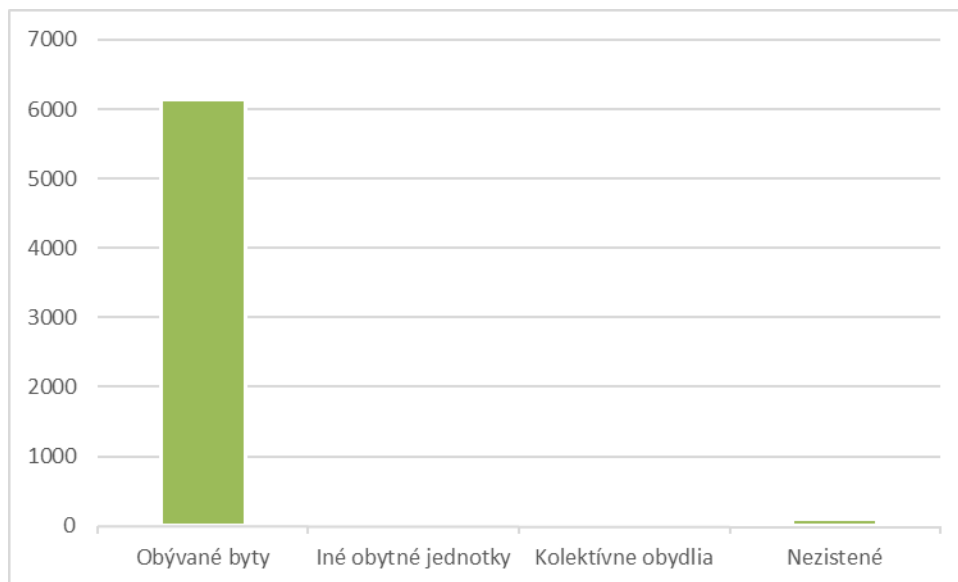
Miestne komunikácie v obciach územia sú spravidla asfaltové. Ich kvalita zodpovedá ich veku. Vo väčšine prípadov sú v zlom technickom stave. Vybudovanie chodníkov v obciach je nedostatočné.

Mesto Šahy boli historicky významným železničným uzlom pretínajúcim severojužnú a východozápadnú železničnú dopravu svojimi trasami Šahy – Krupina – Zvolen a Šahy – Čata – Štúrovo. V súčasnosti funguje obmedzená doprava na úseku Šahy – Čata – Štúrovo a zasahuje nasledovné obce: Šahy, Vyškovce nad Ipľom, Kubáňovo, Ipeľský Sokolec, Bielovce a Pastovce. Slúži prevažne na osobnú dopravu, frekvencia spojov je minimálna a nevyhovujúca. Celková dĺžka železničnej siete meria 24 km. Územie už viac ako pol storočia postráda niekdajšiu železničnú trať medzinárodného významu Budapešť - Šahy – Krakow. Jej úsek Šahy – Drégelypalánk o dĺžke 6,3 km na území Maďarska už nebol po II. svetovej vojne obnovený. Základom systému hromadnej dopravy je autobusová doprava. Obyvatelia využívajú v hlavnej miere služby SAD Nové Zámky. Územím vedú diaľkové

linky autobusovej dopravy, smerujúce predovšetkým do Bratislavy, Dolného Kubína, Brna a Košíc.

Domový a bytový fond územia je poznačený vysokým vekom výstavby.

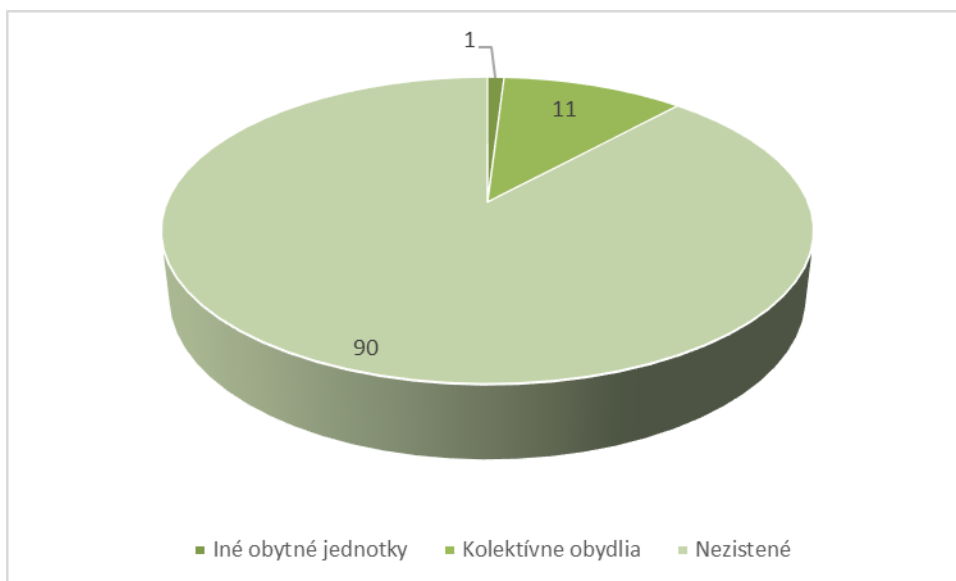
Graf 16 Typy obydli obývaných bytov

(Štatistický úrad SR databáza DATAcube)

Posledné mohutné vlny výstavby bytových domov a rodinných domov dozneli v deväťdesiatych rokoch minulého storočia. Od roku 2000 vzrastá individuálna výstavba rodinných domov resp. generálna rekonštrukcia existujúcich stavieb predovšetkým určených na bývanie.

Graf 17 Iné obydli – okrem obývaných bytov – špecifikácia predchádzajúceho grafu

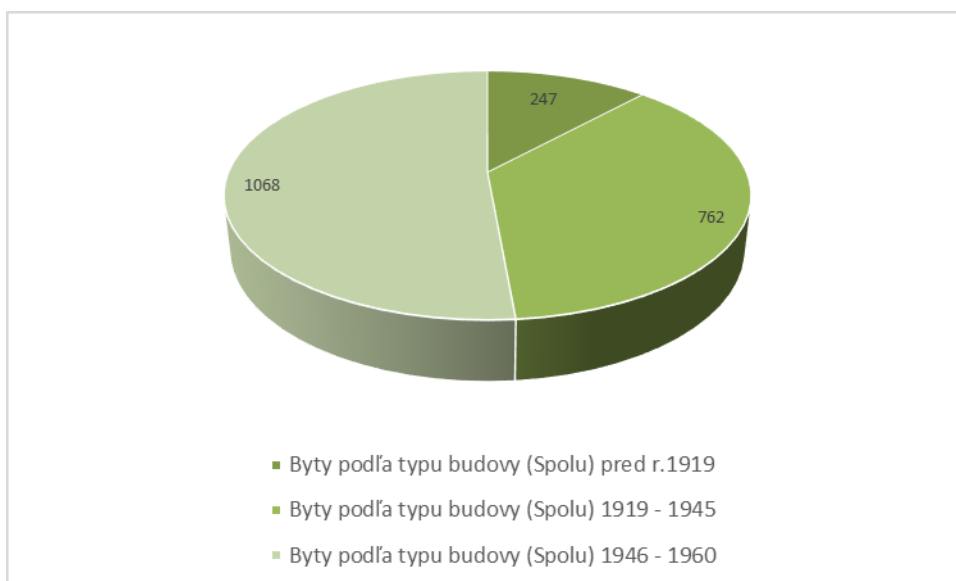

(Štatistický úrad SR databáza DATAcube)

Z dôvodu reprodukčného vývoja obyvateľstva nastáva fakt, že mnohé rodinné domy sú nevyužívané resp. neobývané. Často sa stávajú riešením bytovej situácie marginalizovaných skupín obyvateľstva či už legálne alebo nelegálne. V takomto prípade nie je žiadna garancia vo zveľadovaní resp. udržiavaní štandardného technického stavu budovy. Jej technický stav sa prudko znehodnocuje a po bývajúcich ostávajú často len rozvaliny.

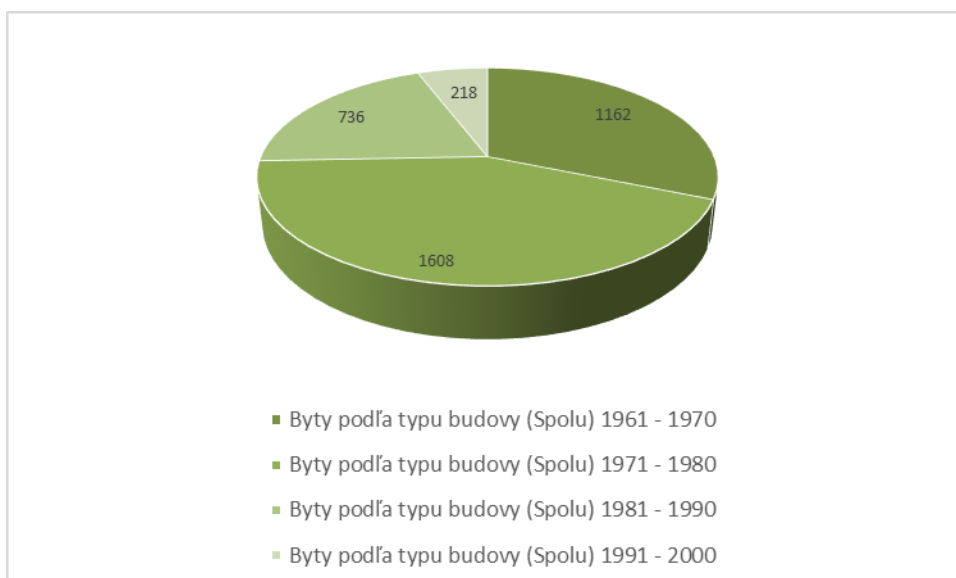
Byty v regióne sú z rôznych období výstavby. Prevažná časť z nich pochádza z obdobia po roku 1961. V tom období nastal rozmach individuálnej výstavby a po roku 1970 aj rozvoj komplexnej bytovej výstavby formou bytových domov. Posledne menovaná forma výstavby bola na obciach málo využívaná, predstavovala typický mestský prvok. Výraznejšie sa objavila v obci Ipeľský Sokolec. V posledných dvoch volebných obdobiach realizovali obce Pastovce, Demandice a Plášťovce výstavbu bytových. Viaceré obce združenia zvažujú možnosť takejto výstavby, pretože zachovaný vidiecky charakter obcí poskytuje príjemné prostredie na bývanie.

Graf 18 Byty postavené do roku 1960

(Štatistický úrad SR databáza DATAcube)

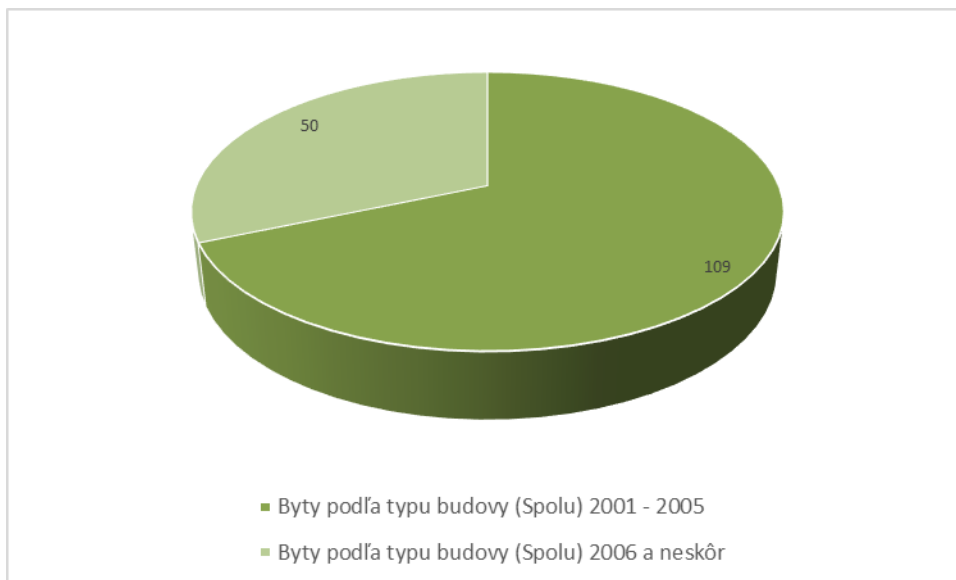
Graf 19 Byty postavené od roku 1961 do roku 2000

(Štatistický úrad SR databáza DATAcube)

Výstavba rodinných domov neustala ani po roku 2000. Bytovú situáciu riešia obyvatelia regiónu aj rekonštrukciou starších domov.

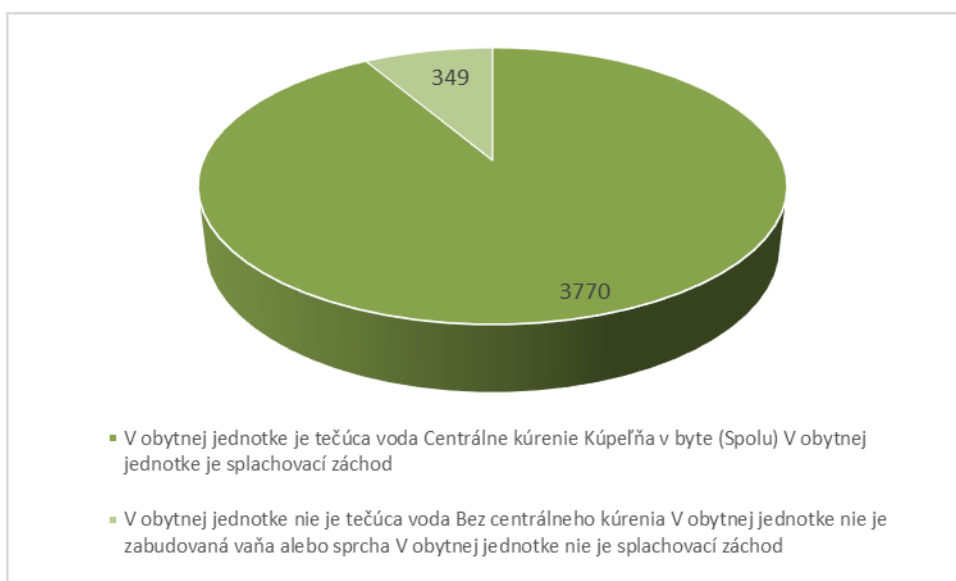
Graf 20 Byty postavené po roku 2000

(Štatistický úrad SR databáza DATAcube)

Počet neobývaných bytov v regióne združenia je 1080. Okres Levice má počet neobývaných bytov 6464. Počet neobývaných bytov v regióne tvorí 16,45% takýchto bytov v okrese.

Graf 21 Byty podľa vybavenosti v najvyššom a najnižšom štandarde.

(Štatistický úrad SR databáza DATAcube)

Z celkového počtu 6008 bytov v regióne, je pomer bytov s najvyšším štandardom bývania ku všetkým bytom 62,75%. Byty s najnižším štandardom tvoria 5,81%. Takmer 30% bytov sa pohybuje medzi najvyšším a najnižším štandardom.

Zaobchádzanie s komunálnym odpadom je na dobrej úrovni, vo všetkých obciach je organizovaný separovaný zber. 14 obcí z tohto územia je zapojených do separovaného zberu v rámci Združenia obcí pre separovaný zber „Hont - Poiplie“ so sídlom v Šahách. Od roku 2004, keď združenie vzniklo, získalo združenie dotácie z Recyklačného fondu na podporu a skvalitnenie separovaného zberu v obciach združenia vo výške 187 627 Eur.

Územie nepatrí medzi frekventované a návštevníkmi vyhľadávané lokality cestovného ruchu, i keď ako prírodne hodnotná lokalita disponuje vysokým potenciálom. Chráneným a hodnotným územiám sa v poslednej dobe nepripisuje dostatočná pozornosť a záujem verejnosti. Poznávanie prírodných krás a hodnôt má slúžiť táto časť prírody, ktorej prítťažlivosť spočíva v náučnej a estetickej hodnote. Jedným z hlavných faktorov nízkeho záujmu turistov je nízka početnosť a rozvinutosť sekundárnej ponuky cestovného ruchu, nedostatočná je hlavne všeobecná infraštruktúra a supraštruktúra cestovného ruchu v území.

V súčasnom období sa z pôvodných hodnotných častí prírody zachovali len fragmenty, ktoré sú dôležitým dokladom prírodovedných a krajinárskych hodnôt tohto územia a zároveň tvoria významné refúgiá, kde sa koncentruje väčšina ohrozených druhov rastlín a živočíchov. K takýmto patria i územia, ktorých zachovanie a postupné zveľaďovanie by malo prispieť k zvýšeniu environmentálnej kvality celého územia.

Občianske združenie Ipeľ-Hont - 1: Chránené oblasti v sledovanom území

Názov	Výmera	Kategória	Kataster	Rok vyhlásenia
Hokovský park	45 612 m ²	CHA	Hokovce	1984
Hornosemerovský park	118 791 m ²	CHA	Horné Semerovce	1984
Kráľovičova slatina	2 632 m ²	CHA	Horné Semerovce	2000
Šípka	468 400 m ²	PR	Plášťovce	1988
Zlepencová terasa	12 076 m ²	PP	Šahy	2001

(Štátna ochrana prírody SR)

Občianske združenie Ipeľ-Hont - 2: Ramsarské lokality v území regiónu

Názov	Výmera (ha)	Kataster	Rok vyhlásenia
-------	-------------	----------	----------------

Poipлие	410,87	Šahy	1998
---------	--------	------	------

(Štátna ochrana prírody SR)

Občianske združenie Ipeľ-Hont - 3: Regionálne významné mokrade v území

Názov mokrade	Plocha (m ²)	Názov obce
Čaradská pustatina	60 000	Ipeľský Sokolec, Bielovce
Rameno Ipľa – Bielovce	36 000	Bielovce
Jazierko pri Tešmáku	35 000	Šahy
Malé a veľké jazierko pri Tešmáku	25 000	Šahy
Jazierko bez dna HPV	11 416	Kubáňovo
Kráľovičova slatina	1 500	Hokovce

(http://www.sopsr.sk/webs/MokrSlov/pictures/regionalne_tab04.jpg)

Občianske združenie Ipeľ-Hont - 4: Ložiská nerastných surovín na území MR

Názov ložiska	Organizácia	Nerast
CHLÚ Horné Turovce	Kameňolomy a štrkopieskovne a.s.	Kremenec
Horné Turovce	Kameňolomy a štrkopieskovne a.s.	Stavebný kameň

(Štátny geologický ústav Dionýza Štúra)

Na základe nitrátovej smernice bolo všetkých 19 obcí územia Nariadením vlády SR zo dňa 26. 6. 2003 vyčlenené ako zraniteľné z hľadiska ochrany vodných zdrojov. Poľnohospodárske subjekty pôsobiace v ich územiach sú povinné rešpektovať osobitné zásady hospodárenia.

Občianske združenie Ipeľ-Hont - 5: NATURA 2000

Názov	Výmera	Typ	Kataster
Brezová stráň	63,2 ha	Územie európskeho významu	Plášťovce
Poipлие	9 235 ha	Chránené vtáčie územie	Šahy, Šahy č. Tešmák

(Štátna ochrana prírody SR, vyhláška MŽP SR 7. 1. 2008, Z.z., č.:20/2008)

Občianske združenie Ipeľ-Hont - 6: Vybrané zaujímavosti v území regiónu

Obec	Pamätihodnosť, zaujímavosť				
	Názov	Umiestnenie	Typ	Popis	Stupeň využitia
Šahy	Hontianska kalvária	intravilán	Kultúrna	II. najrozsiahlejšia kalvária na Slovensku	Cirkevné účely
	Zlepencová terasa	intravilán	Prírodná	Prírodná pamiatka	Nízky
	Rímskokatolícky kostol	intravilán	Religiózna	Barokový kostol Nanebovzatia Panny Márie z roku 1736	Cirkevné účely
	Radnica	intravilán	Historická	Bývalý Župný dom	Administratívne účely MsÚ
	Centrum mesta	intravilán	Historické	Barokový mariánsky stĺp	Primerane
Dolné Semerovce	Poľovníctvo	extravilán	Prírodná	Lov vysokej zveri	Celoročne
	Ranč	intravilán	Prírodná	Jazda na koňoch	Sezónne
Horné Semerovce	Rímskokatolícky kostol	intravilán	Historická	Portál - rúnové písmo	Cirkevné účely
	Družstevná pivnica	extravilán	Prírodná	Miestne vína	Sporadicky
	Park	intravilán	Historická	Bývalé sídlo rodiny Wilczekovcov	Nevyužívané
Vyškovce	Odstavené rameno	extravilán	Prírodná	Rybolov	Sezónne

nad Ipľom	Vodná nádrž	extravilán	Prírodná	Rybolov	Sezónne
	Rímskokatolícky kostol	intravilán	Religiózna	Zo 17. storočia, po rekonštrukcii	Cirkevné účely
Plášťovce	Obecné slávnosti	intravilán	Kultúrna	Kultúrny program	Intenzívna
	Kostol	intravilán	Historická	Secesný z roku 1898	Cirkevné účely
	Súsošie Trojice	intravilán	Religiózna	Neskorobarokové z 18. storočia	
	Barokový kaštieľ	intravilán	Kultúrno - historická	Z konca 17. storočia	Intenzívna (škola)
	Oberačkové slávnosti	intravilán	Kultúrna	Oberačkový sprievod	Sezónne
Hokovce	Pivničné domčeky	extravilán	Prírodná	Domáce vína a produkty	Sporadicky
	Rímskokatolícky kostol sv. Petra	intravilán	Religiózna	Vyrezávaný oltár, sochy Petra a Pavla	Cirkevné účely
	Kaštieľ	intravilán	Kultúrno - historická	-	Nevyužívané
Horné Turovce	Záhrada pri kostole, krypta L. Pongrácza	intravilán	Kultúrno - historická	Krypta významných osobností	Nevyužívané
Veľké Turovce	Pozostatky kostola sv. Martina, novopostavený kostol sv. Martina	intravilán	Nezaradená	Zachovaná svätyňa	Nevyužívané

Ipeľský Sokolec	Dom ľudových tradícií	intravilán	Kultúrno - historická	Stála výstava	Sporadicky
Pastovce	Kostol reformovanej cirkvi	intravilán	Národná kultúrna pamiatka	Rekoštruovaný kostol z 12. storočia	Cirkevné a kultúrne účely
Pastovce	Obecné vlastivedné múzeum s pamätnou izbou Zsigmunda Zalabaiho a pamätným stĺpom	intravilán	Kultúrno-historická	Sedliacka usadlosť zo začiatku 20. storočia	Zachovanie kultúrnych tradícií
Pastovce	Umelé jazero po banskej činnosti	extravilán	Prírodná	Rybolov, rekreácia	Sezónne
Slatina	Kostol sv. Jána Nepomuckého	Intravilán	Kultúrno-historická	Tri oltárne	Cirkevné účely

(Obecné úrady)

Občianske združenie Ipeľ-Hont - 7: Prehľad investícií samospráv v členských obciach združenia za posledných 5 rokov

	Vlastné zdroje	Štátny rozpočet	Zdroje EÚ	Iné zdroje
Bielovce	68 450,79 €	22 437,25 €	369 841,96 €	
Demandice	37 536,94 €	64 605,59 €	419 015,88 €	
Dolné Semerovce	23 992,15 €	99 321,07 €	191 002,05 €	
Hokovce	27 647,95 €	544 215,25 €		
Horné Semerovce	48 846,70 €	44 091,61 €	310 761,04 €	2 873,69 €
Horné Turovce	30 788,77 €	132 966,62 €	226 648,00 €	
Hrkovce	146 357,00 €			
Ipeľské Úľany	- €	4 250,00 €	- €	- €
Ipeľský Sokolec	135 602,95 €	113 116,80 €	995 652,90 €	
Kubáňovo	14 608,67 €	187 010,63 €		
Lontov	96 808,58 €			1 150,00 €
Pastovce	64 702,59 €	- €	187 010,63 €	987,52 €
Plášťovce	253 016,00 €	52 793,00 €	448 740,00 €	304 008,00 €
Sazdice	10 000,00 €	250 128,00 €	19 393,65 €	
Slatina	61 094,52 €	3 254,85 €	167 271,20 €	
Šahy	554 626,52 €	206 507,52 €	1 046 304,26 €	80 362,22 €
Tupá	337 409,72 €	364 068,86 €	537 409,04 €	4 023,69 €
Veľké Turovce	17 327,89 €	12 500,00 €		
Vyškovce nad Ipľom	131 140,29 €	386 880,61 €		
Spolu	2 059 958,03 €	2 488 147,66 €	4 919 050,61 €	393 405,12 €

(Obecné úrady)

Región MAS patrí medzi zaostalé regióny, dokazuje to aj úroveň investícií v regióne. Investície sa týkajú prevažne opráv budov, rekonštrukcie chodníkov, osvetlení. Veľké investície ako výstavba vodovodu alebo budovanie kanalizácie v obci sú pre 95% obcí v súčasnosti nedosiahnuteľné a nie sú ani na úrovni projektovej prípravy.

Občianske združenie Ipeľ-Hont - 8: Hodnota majetku členských obcí k 31. 12. 2014

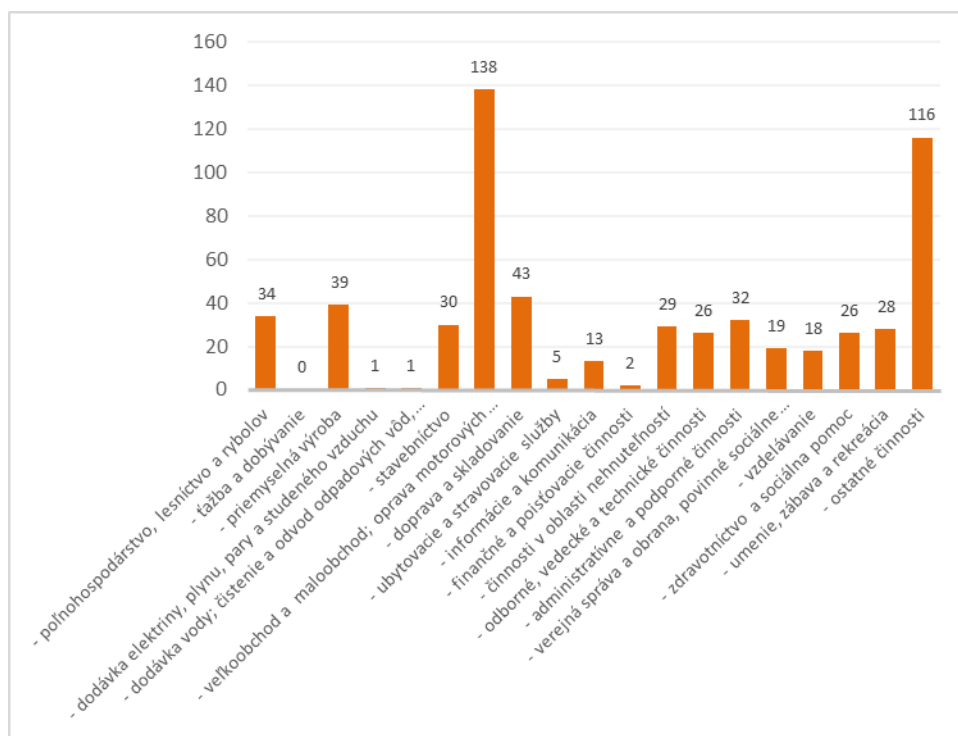
	Hodnota majetku v Eur k 31.12.2014	
	Nadobúdacia hodnota	Účtovná hodnota
Bielovce	3 851,03 €	3 851,03 €
Demandice	2 538 687,85 €	2 096 532,37 €
Dolné Semerovce	314 315,27 €	235 735,27 €
Hokovce	882 700,78 €	598 397,03 €
Horné Semerovce	406 573,04 €	406 573,04 €
Horné Turovce	390 403,99 €	697 490,11 €
Hrkovce	747 511,65 €	381 845,53 €
Ipeľské Úľany	337 071,00 €	177 240,00 €
Ipeľský Sokolec	1 233 828,60 €	982 535,60 €
Kubáňovo	201 619,30 €	195 212,87 €
Lontov	97 958,58 €	88 246,58 €
Pastovce	252 700,74 €	209 714,71 €
Plášťovce	4 819 561,00 €	2 728 497,00 €
Sazdice	283 383,06 €	228 224,71 €
Slatina	1 162 099,02 €	728 410,07 €
Šahy	21 409 911,46 €	12 535 650,40 €
Tupá	1 759 925,04 €	777 991,81 €
Veľké Turovce	519 758,76 €	199 107,93 €
Vyškovce nad Ipľom	33 215 732,20 €	19 930 167,32 €
Spolu	70 577 592,37 €	43 201 423,38 €

(Obecné úrady)

Úrovni investícií zodpovedajú aj hodnota majetku obcí k 31. 12. 2015.

Hospodárska základňa regiónu je málo rozvinutá, poskytuje minimum pracovných príležitostí a vo veľkej miere je založená na drobnom živnostenskom podnikaní. Veľká časť podnikateľov samostatne nevyvíja podnikateľské aktivity spojenú s vytvorením finálneho produktu. Dodávateľsky zabezpečujú činnosť iných podnikateľských subjektov.

Graf 22 Stav fyzických osôb – k 31. 12. 2014

(Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR v Nitre, Odbor informatiky, registrov a informačných služieb)

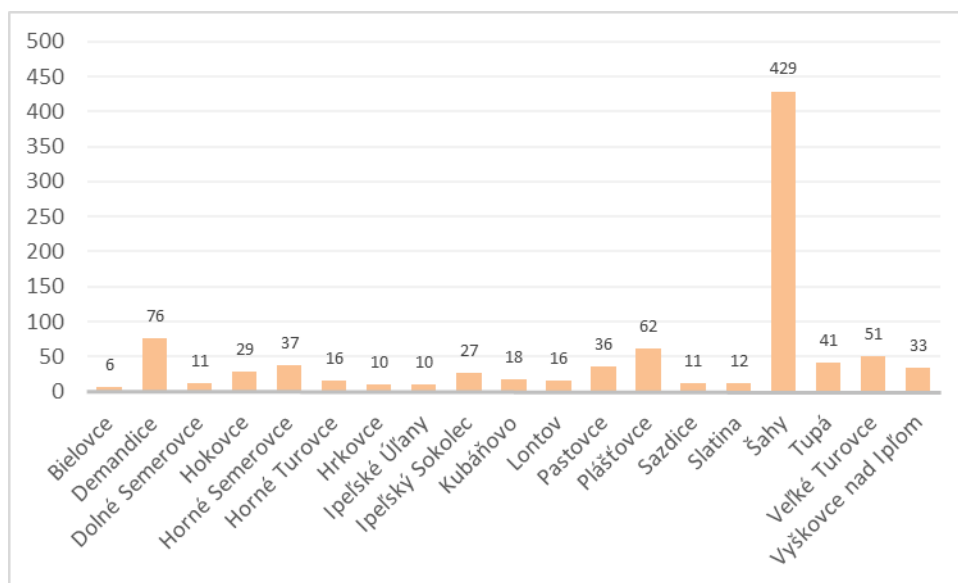
Fyzická osoba je prirodzená ľudská bytosť, človek, jednotlivец, ktorej právo priznáva možnosť byť účastníkom, (subjektom) právneho vzťahu prostredníctvom právnej spôsobilosti. Patria sem živnostníci, slobodné podnikania a samostatne hospodáriaci roľníci.

V regióne združenia tvoria najvyšší podiel veľkoobchod a maloobchod. Tieto zabezpečujú predovšetkým základné služby obchodu v obciach, zastúpené sú predajňami potravín v lepšom prípade predajňami zmiešaného tovaru. V strediskových obciach je ich počet vyšší vzhľadom na veľkosť obce. Najvyšší počet predajní evidujeme v meste Šahy, ktoré aj takýmto spôsobom plní funkciu centra regiónu. Vznikom veľkých nákupných centier sa počet špecializovaných predajní v meste znižuje, prípadne sa znižuje ponuka ich sortimentu.

Vo vyrovnanom pomere sú zastúpené činnosti fyzických osôb v poľnohospodárstve, stavebníctve, doprave a v priemyselnej výrobe.

V minimálnom pomere sú zabezpečené ubytovacie a stravovacie služby, tieto sa v regióne vyskytujú v meste Šahy a v obciach Plášťovce, Sazdice, Demandice, Vyškovce nad Ipľom, Hokovce a Ipľský Sokolec. Využitie ubytovacích kapacít je hlavne v obciach veľmi nízke.

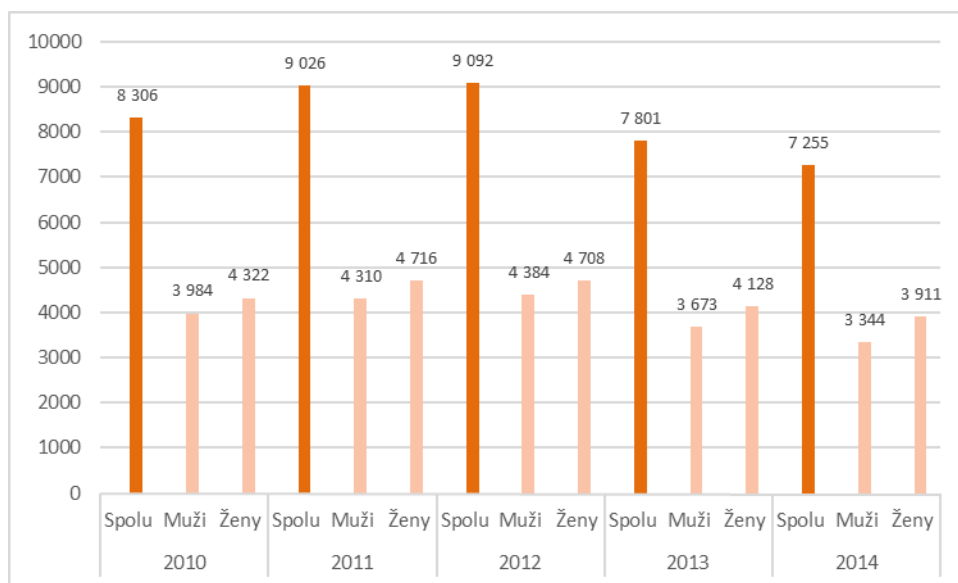
Graf 23 Počet podnikateľov, fyzických osôb v jednotlivých obciach k 31. 12. 2014

(Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR v Nitre, Odbor informatiky, registrov a informačných služieb)

Najviac fyzických osôb je zaevidovaných na území mesta Šahy. Obce Demandice a Plášťovce nadviazali v podnikaní fyzických osôb na svoju ekonomickú silu, danú niekdajším štatútom strediskovej obce. Naopak, obce Ipeľský Sokolec, Horné Semerovce a Vyškovce nad Ipľom zaostávajú za týmito strediskovými obcami a podnikanie fyzických osôb na ich území sa nelíši od ostatných „nestrediskových“ obcí.

Graf 24 Vývoj stavu právnických osôb v regióne združenia

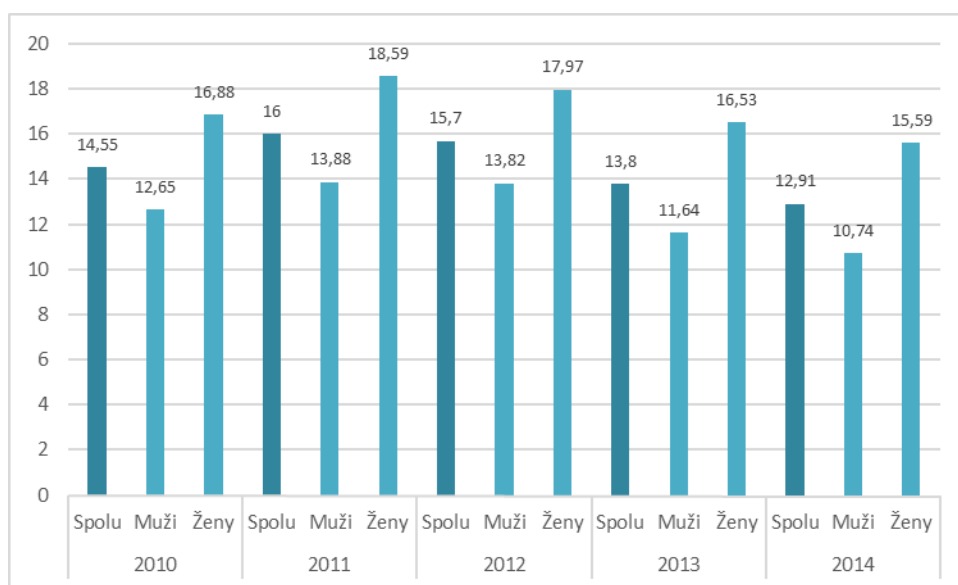
(Štatistický úrad SR – databáza STATdat)

Právnická osoba je organizácia osôb alebo majetku, ktorá sa vytvára na určitý účel a ktorej objektívne právo priznáva vlastnú právnu subjektivitu. Obvykle je to podnik, organizácia, nadácia, ktorá je spôsobilá k právam a povinnostiam, má teda právnu subjektivitu.

Disponibilný počet uchádzačov o zamestnanie sú uchádzači, ktorí môžu bezprostredne po predložení ponuky vhodného voľného pracovného miesta nastúpiť do zamestnania

Ukazovateľ miery evidovanej nezamestnanosti sa vypočítava len na úrovni okresu.

Graf 25 Miera evidovanej nezamestnanosti v % - okres Levice

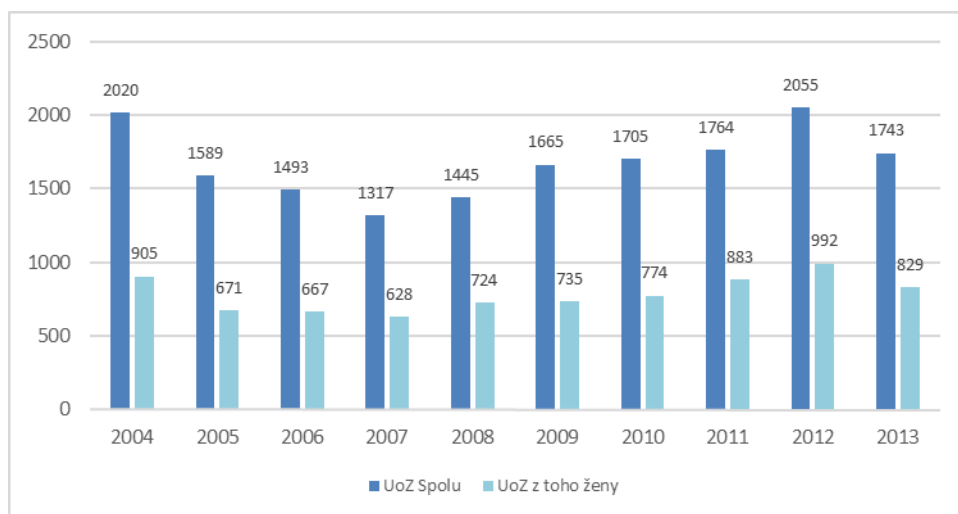
(Štatistický úrad SR – databáza STATdat)

Miera evidovanej nezamestnanosti sa vypočíta z počtu disponibilných uchádzačov o zamestnanie, ktorí môžu bezprostredne po predložení ponuky vhodného voľného pracovného miesta nastúpiť do zamestnania a z počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva, ktoré zahŕňa pracujúcich z výberového zisťovania pracovných síl za predchádzajúci rok.

V roku 2014 dosiahla najnižšiu hodnotu v sledovaných rokoch.

Uchádzač o zamestnanie je občan, ktorý chce a môže pracovať a hľadá zamestnanie a po osobnom podaní písomnej žiadosti o zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie je zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, v ktorého územnom obvode má trvalý pobyt.

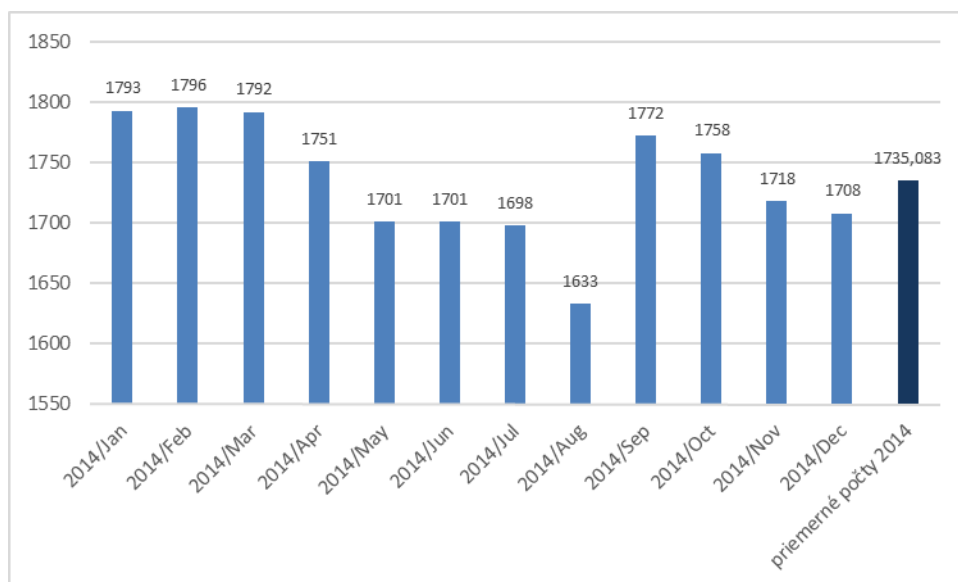
Graf 26 Vývoj počtu nezamestnaných v regióne v sledovaných rokoch

(Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Bratislava, Sekcia riadenia, Odbor informatiky a metodiky informačných systémov)

Z grafu vidíme, že pomer nezamestnaných mužov a žien sa v sledovanom období zachováva. Celková nezamestnanosť v regióne dosiahla najvyššiu hodnotu v roku 2012. Podarilo sa ju znížiť aj využívaním účinných nástrojov zamestnanosti poskytovaných úradmi práce.

Graf 27 Vývoj nezamestnanosti v regióne v roku 2014 po mesiacoch

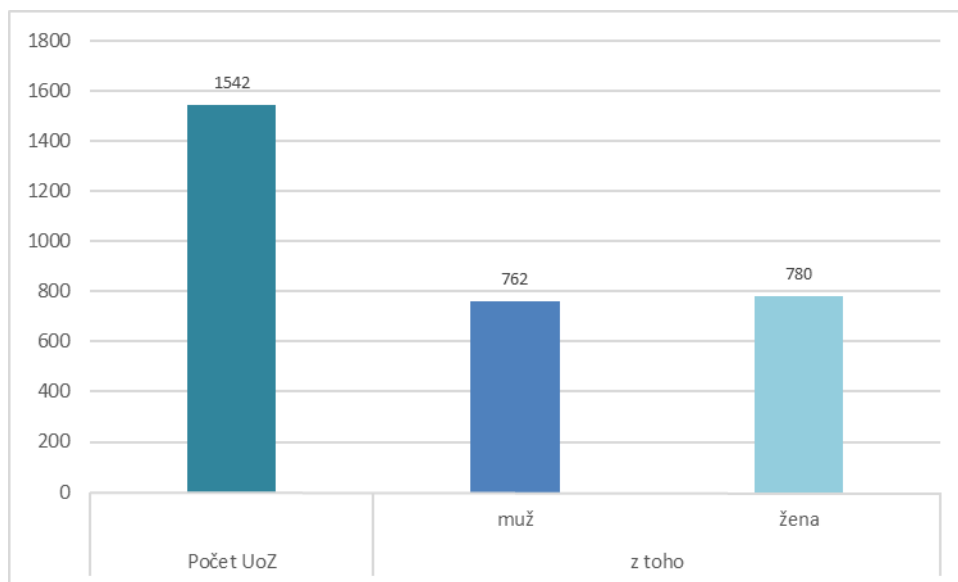

(Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Bratislava, Sekcia riadenia, Odbor informatiky a metodiky informačných systémov)

Počet nezamestnaných osôb vyjadrujeme ako rozdiel medzi veľkosťou pracovnej sily a veľkosťou zamestnanej pracovnej sily. Je faktom, že veľa mladých, ale i starších obyvateľov

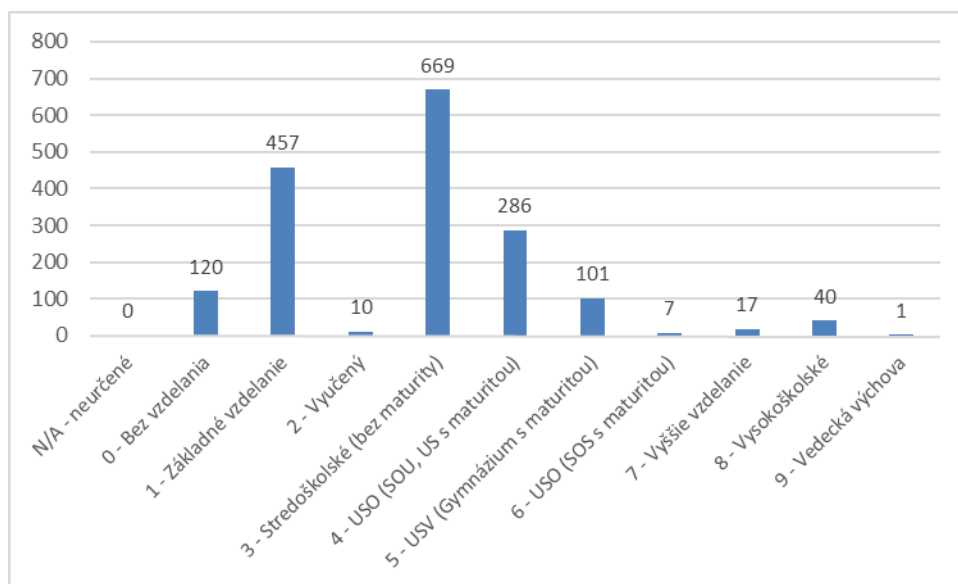
regiónu pracuje náhodne, dočasne, sezónne alebo trvalo v zahraničí. V nasledujúcom grafe prikkladáme aktuálne údaje 15. 8. 2015.

Graf 28 Uchádzači o zamestnanie v regióne, august 2015

(Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Bratislava, Sekcia riadenia, Odbor informatiky a metodiky informačných systémov)

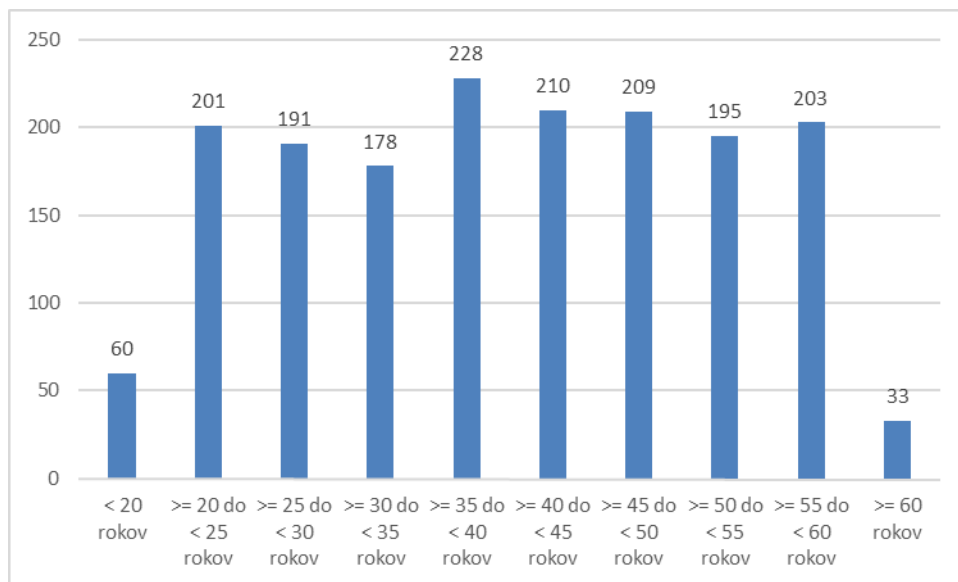
Graf 29 Počet uchádzačov o zamestnanie podľa vzdelania k 31. 12. 2014.

(Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Bratislava, Sekcia riadenia, Odbor informatiky a metodiky informačných systémov)

Najvyššie hodnoty dosahujú obyvatelia so vzdelaním, dostupným v regióne; základným, stredným odborným a úplným stredným odborným vzdelaním. Je to dané hlavne v prípade stredného vzdelania dostupnosťou škôl a vysokým počtom žiakov, navštevujúcich tieto školy.

Graf 30 Uchádzači o zamestnanie podľa veku k 31. 12. 2014

(Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Bratislava, Sekcia riadenia, Odbor informatiky a metodiky informačných systémov)

K 31. 8. 2015 dosahovali vekové kategórie uchádzačov o zamestnanie vo veku od 20 rokov až do 60 rokov takmer vyrovnané hodnoty. Spomedzi nich má najvyššiu hodnotu veková kategória od 35 do 40 rokov. Vzhľadom na posúvajúcu sa hranicu veku, kedy ženy nastupujú na materskú dovolenku môže táto veková kategória predstavovať ženy, končiace materskú resp. rodičovskú dovolenku.

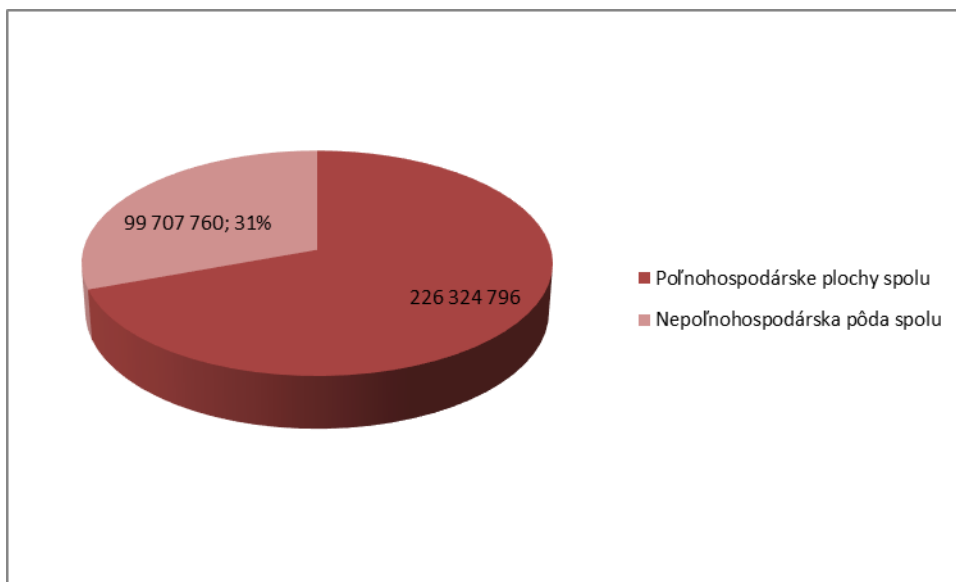
Polnohospodársky pozemok alebo polnohospodársky využívaná pôda je orná pôda, chmeľnice, vinice, záhrady, ovocné sady, lúky, pasienky a ďalej pôda, ktorá má byť naďalej polnohospodársky obhospodarovaná, ale dočasne obrábaná nie je. Polnohospodárska pôda je väčšinou charakterizovaná určitou vrstvou úrodnej pôdy na poliach - ornice.

Polnohospodárska pôda na Slovensku podľa evidencie katastra nehnuteľností k 31. 12. 2014 predstavuje výmeru 2 263 ha, čo tvorí takmer tri štvrtiny celkovej výmery územia regiónu. Na jedného obyvateľa na Slovensku pripadá 1,233 ha polnohospodárskej a 0,945 ha ornej pôdy.

Lesné pozemky predstavujú plochu 6 851 ha. Na jedného obyvateľa pripadá 0,373 ha lesnej pôdy.

V podmienkach územia MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont sa z vyššie uvedených druhov poľnohospodárskych pôd vyskytujú všetky okrem chmeľníc.

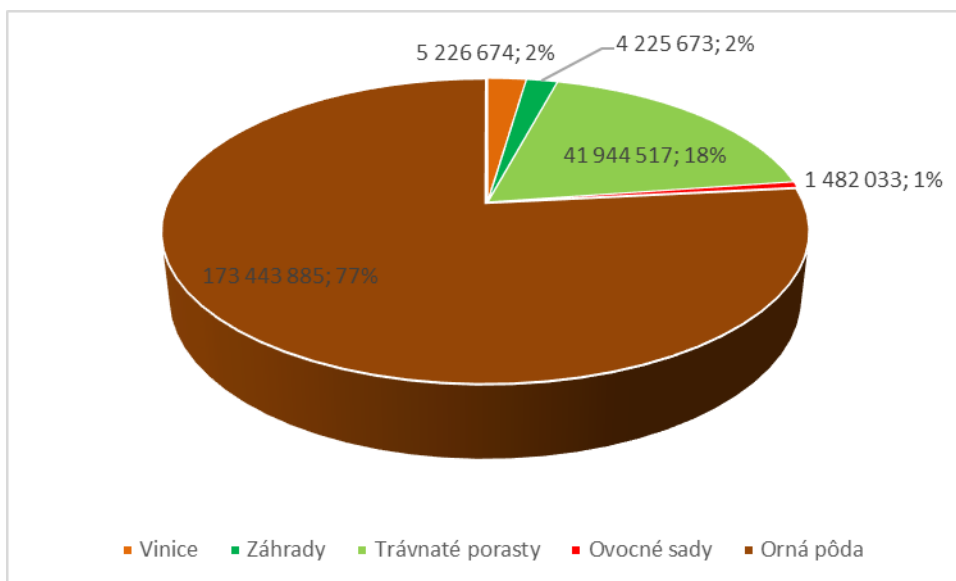
Graf 31 Delenie pôdy v regióne

(Štatistický úrad SR databáza DATAcube)

V regióne prevláda poľnohospodárska pôda nad nepoľnohospodárskou, je to dané charakterom regiónu, ktorý je poľnohospodársky.

Graf 32 Delenie poľnohospodárskej pôdy

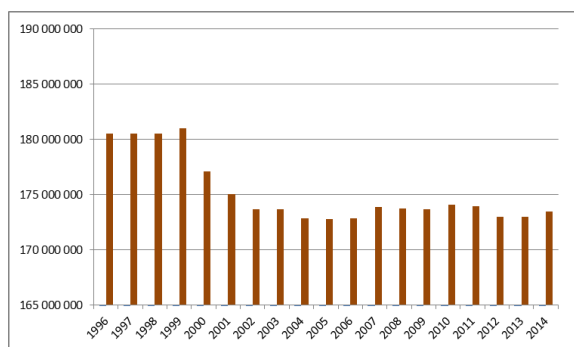
(Štatistický úrad SR databáza DATAcube)

77% poľnohospodárskej pôdy tvoria orné pôdy. Ich bonita je v regióne premenlivá. Vinice, záhrady a ovocné sady tvoria spolu 5% podielu na poľnohospodárskej pôde. 18% tvoria trávnaté porasty.

Dlhodobý vývoj poľnohospodárskej pôdy v regióne znázorňujú nasledovné grafy. Od roku 2008 bol nárast rozlohy ovocných sádov v regióne, podobne rástli výmery viníc od roku 2007. V roku 2014 nastal oproti roku 2013 výrazný pokles. Súvisí s odpredajom malých viníc súkromných vlastníkov a zmenou viníc na iné poľnohospodárske pôdy.

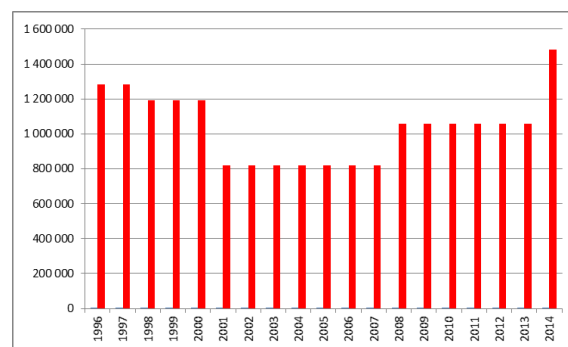
Vývoj rozlohy jednotlivých druhov poľnohospodárskej pôdy v regióne.

Graf 33 Poľnohospodárska pôda

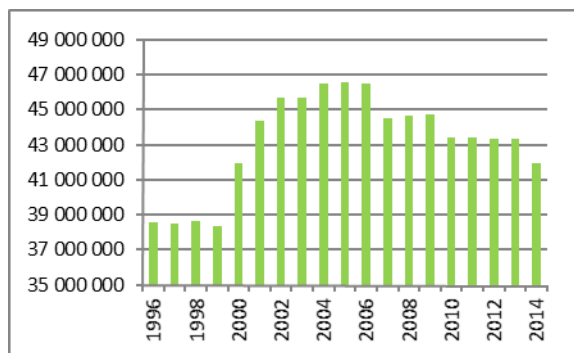
(Štatistický úrad SR databáza DATAcube)

Graf 34 Ovocné sady

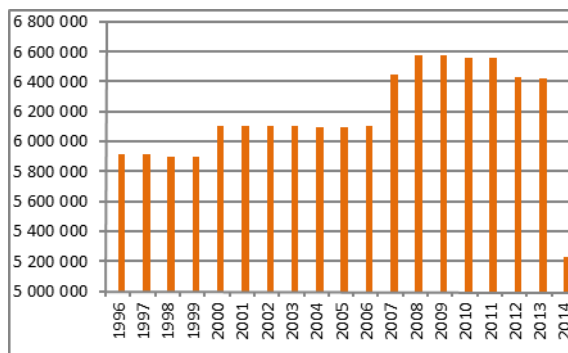
(Štatistický úrad SR databáza DATAcube)

Graf 35 Trávnaté porasty

(Štatistický úrad SR databáza DATAcube)

Graf 36 Vinice

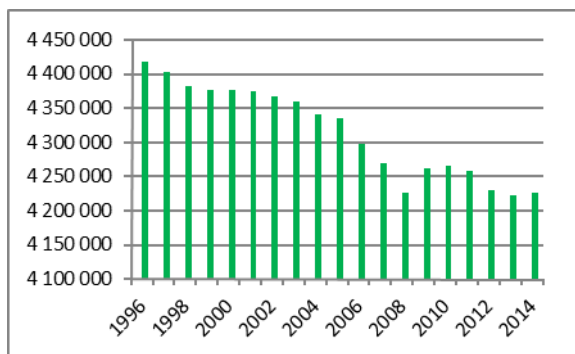
(Štatistický úrad SR databáza DATAcube)

Grafy poľnohospodárskej pôdy, trávnatých porastov, viníc a záhrad ukazujú pokles rozlohy týchto druhov poľnohospodárskych pôd. Štatistiky sa jedná o druhy pôd podľa evidencie katastrálnych odborov okresných úradov.

Pozitívom je, že v regióne ojedinele opäť vysádzajú nové vinice s novými odrodami viniča.

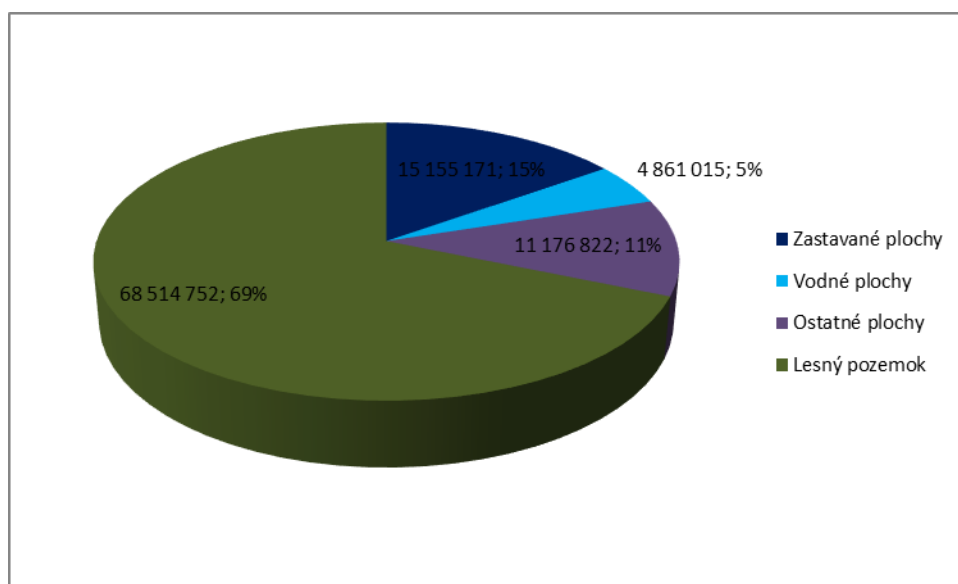
V regióne pôsobí malá, záujmová skupina vinárov, ktorí súťažne reprezentujú región na súťažiach vín.

Graf 37 Záhrady

(Štatistický úrad SR databáza DATAcube)

Graf 38 Nepoľnohospodárske pôdy

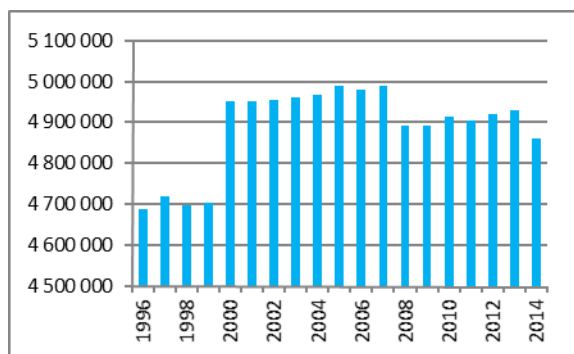
(Štatistický úrad SR databáza DATAcube)

Najväčšiu hodnotu nepoľnohospodárskej pôdy vykazujú lesné pozemky, 69%. Zastavané plochy v regióne predstavujú 15%.

V ďalšej časti prinášame podrobné členenie druhov nepoľnohospodárskej pôdy v regióne Občianskeho združenia Ipeľ-Hont.

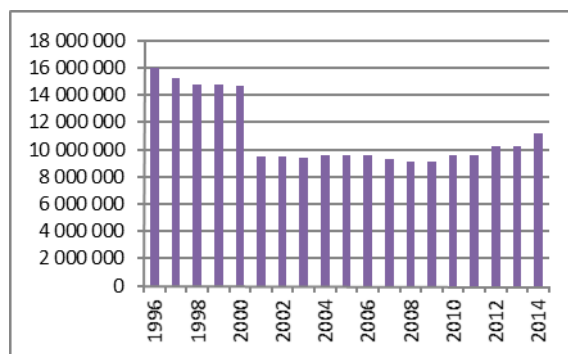
Vývoj rozlohy nepoľnohospodárskych plôch

Graf 39 Vodné plochy

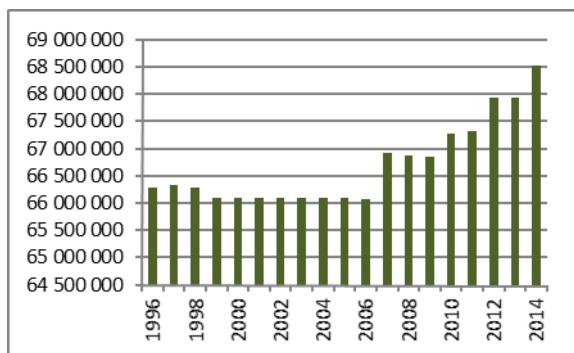
(Štatistický úrad SR databáza DATAcube)

Graf 40 Ostatné plochy

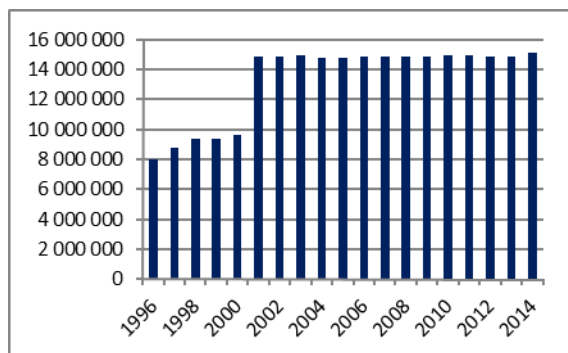
(Štatistický úrad SR databáza DATAcube)

Graf 41 Nepoľnohospodárska pôda

(Štatistický úrad SR databáza DATAcube)

Graf 42 Zastavané plochy lesný pozemok

(Štatistický úrad SR databáza DATAcube)

Nárast zaznamenávajú zastavané plochy a lesné pozemky. Súvisí to s výstavbou obydľí a investičnou výstavbou v regióne. Podobne môžeme sledovať rast rozlohy lesných pozemkov, ktorý súvisí so zvýšenou starostlivosťou o lesné pozemky a výsadbou nových lesných plôch.

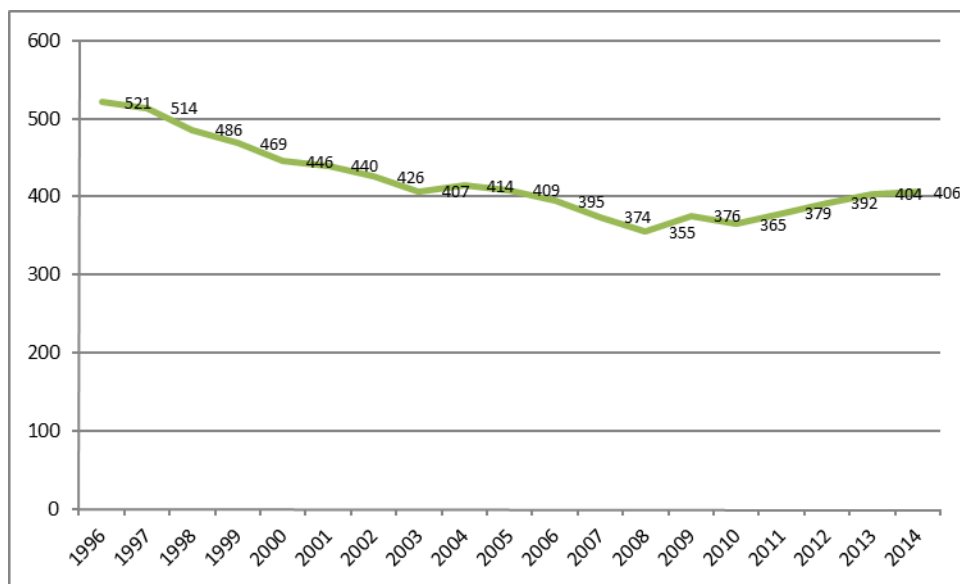
Výchova a vzdelávanie v regióne MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont.

Vývoj počtu a rozmiestnenie jednotlivých výchovných a vzdelávacích inštitúcií v regióne podliehal náročnému procesu, ktorý nastal prechodom kompetencií na miestne a regionálne samosprávy. Samosprávy boli nútené prehodnotiť svoje finančné možnosti v rámci svojich rozpočtov a možnosti zabezpečenia výchovnovzdelávacieho procesu iným spôsobom. Rozhodujúcim faktorom v tomto procese bol počet detí a žiakov.

Prehľad počtu vývoja detí, žiakov a študentov uvádzame v nasledovných grafoch.

Materské školy v regióne.

Graf 43 Vývoj počtu detí materských škôl

(Štatistický úrad SR databáza DATAcube)

V grafe v sledovaných rokoch dosahoval najvyšší počet detí v materských školách v roku 1996. Najnižšia hodnota počtu detí bola v roku 2008. V tom čase navštevovali materské školy deti narodené v rokoch 2005 a skôr. Tieto roky boli na Slovensku ekonomicky náročné a súviseli s poklesom pôrodnosti.

Zaniknuté materské školy v regióne:

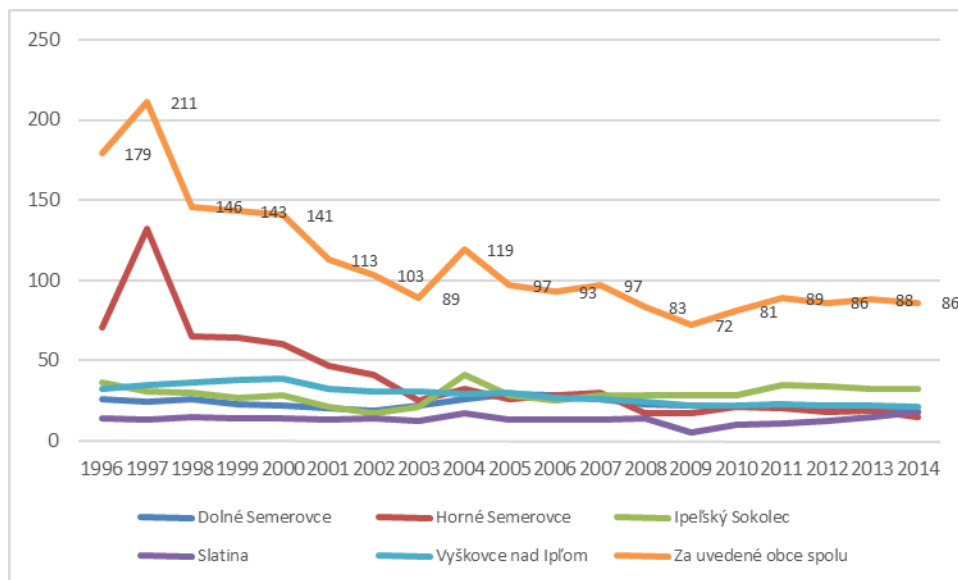
V obci Bielovce MŠ zanikla po roku 1996, v obci Ipeľské Úľany MŠ zanikla po roku 2005, v obci Kubáňovo MŠ zanikla po roku 2005.

Ostatné obce prevádzkujú materské školy dodnes. K redukcii MŠ došlo v Šahách, kde z pôvodných 7 MŠ sú v súčasnosti v prevádzke 4.

V regióne pôsobia malotriedne a plne organizované základné školy. Malotriedne základné školy sú v obciach Horné Semerovce a Ipeľský Sokolec, s vyučovacím jazykom slovenským,

Dolné Semerovce, Slatina a Vyškovce nad Ipľom prevádzkujú školy s vyučovacím jazykom maďarským.

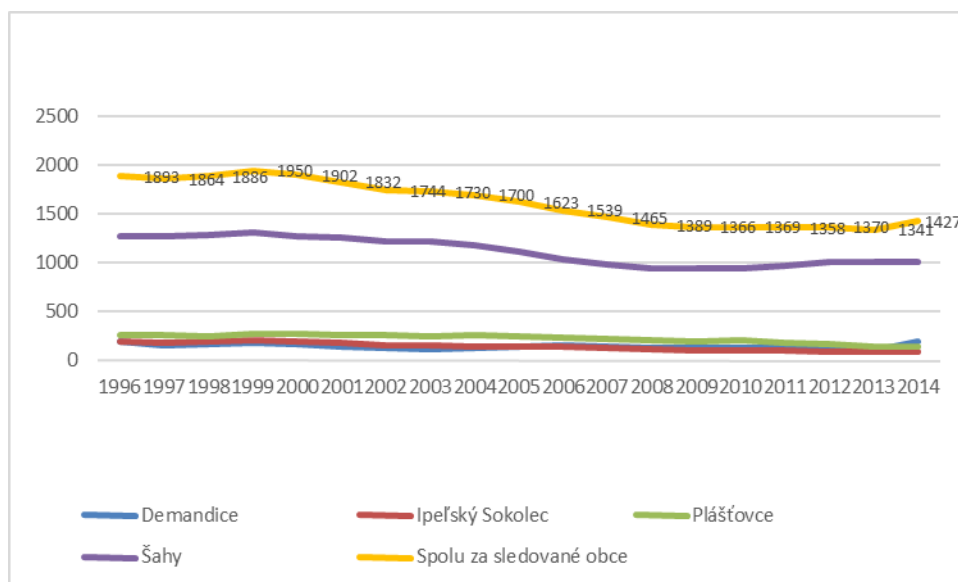
Graf 44 Vývoj počtu žiakov v malotriedných základných školách.

(Štatistický úrad SR databáza DATAcube)

Malotriedne základné školy zabezpečujú vzdelávanie v obciach, ktoré sú malými strediskami vzdelávania pre svoju obec a okolité dve, tri obce.

Graf 45 Vývoj počtu žiakov plneorganizovaných základných škôl v regióne.

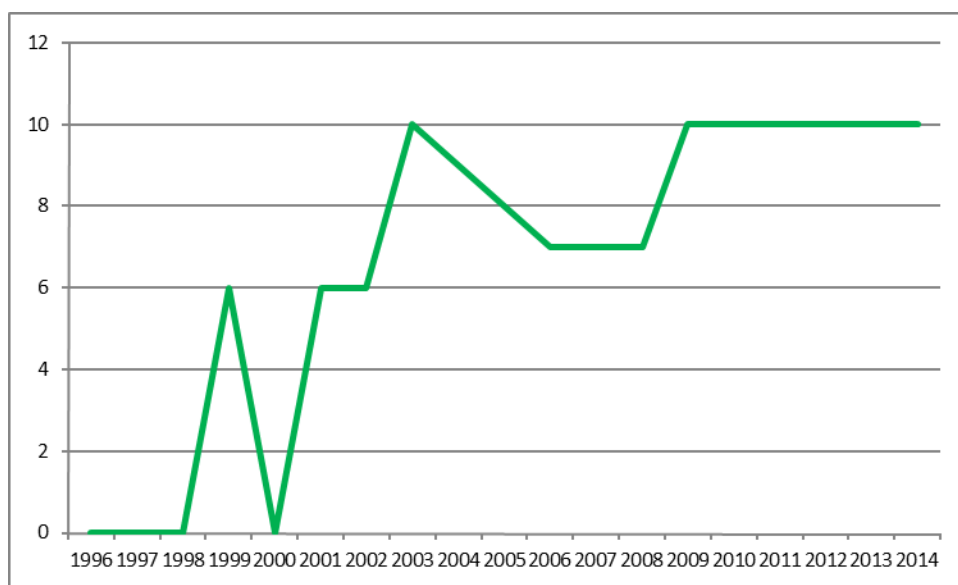

(Štatistický úrad SR databáza DATAcube)

V regióne pôsobia plneorganizované základné školy v troch obciach a v meste Šahy. V Šahách sú to dve základné školy s vyučovacím jazykom slovenským a dve, z toho jedna cirkevná základná škola s vyučovacím jazykom maďarským. V obci Plášťovce je základná škola s vyučovacím jazykom slovenským a cirkevná základná škola s vyučovacím jazykom maďarským. Všetky základné školy zasiahol negatívny trend v populácii obyvateľstva regiónu. Napriek tomu vynakladajú samosprávy maximálne úsilie na udržanie škôl v obci.

V regióne pôsobí Spojená škola internátna, ktorá zabezpečuje špeciálnu výchovu a vzdelávanie detí a žiakov predškolského a školského veku.

Graf 46 Spojená škola internátna – predškolský vek

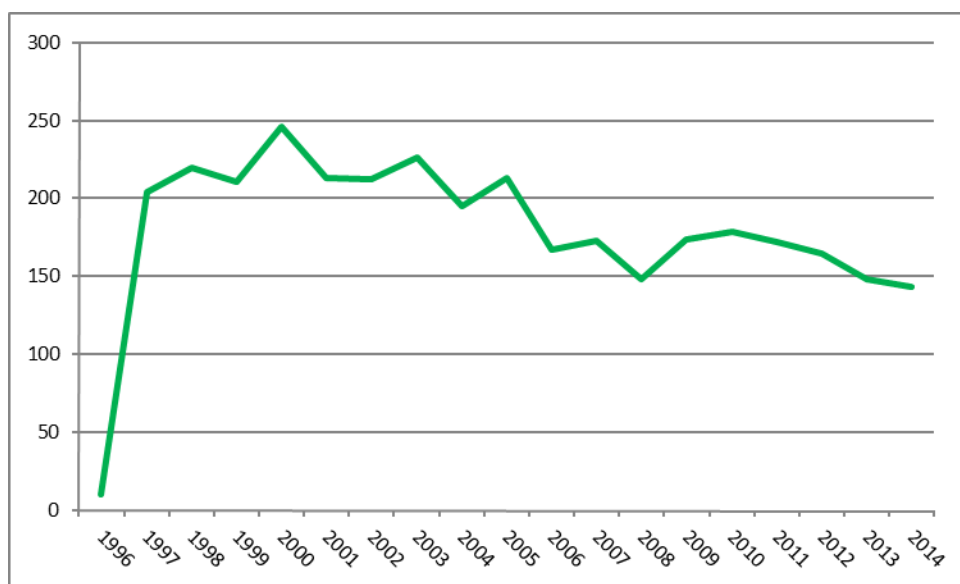

(Štatistický úrad SR databáza DATAcube)

Spojená škola internátna, ktorá pôsobí v meste Šahy má dlhodobo stabilizovaný počet detí v tomto zariadení.

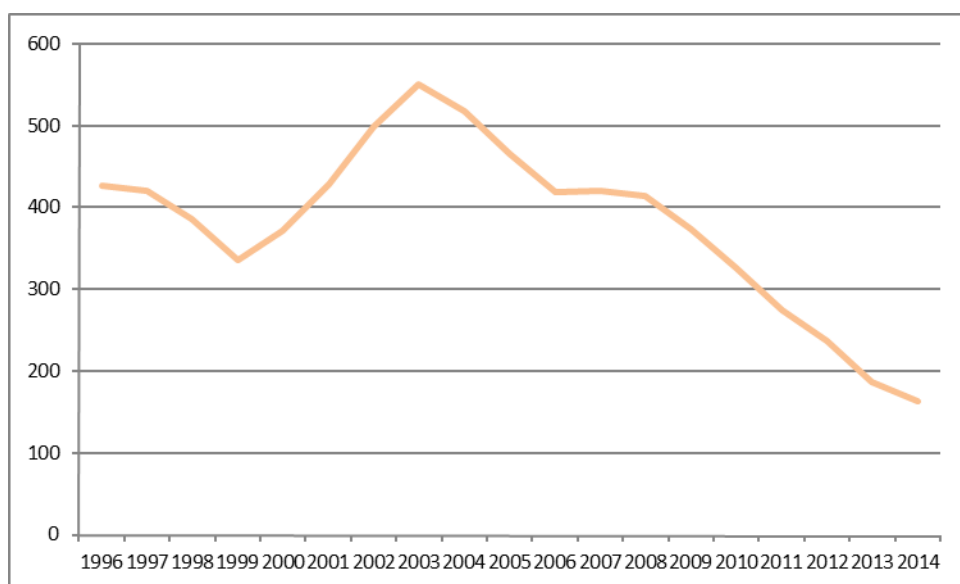
Vývoj počtu žiakov školského veku v tejto špeciálnej základnej škole je často navýšený žiakmi, ktorých rodičia prihlásia do tejto školy napriek zdravému fyzickému a psychickému vývoju. Je to reakcia na problémy adaptovania sa detí v prostredí základnej školy, veľký počet žiakov v triedach a náročný vzdelávací proces, ktorý nedokáže zabezpečiť individuálny prístup podľa potrieb žiaka. V škole zabezpečujú pedagógovia aj diagnostikovanie a terapiu pri vybraných druhoch porúch.

Graf 47 Spojená škola internátna – školský vek

(Štatistický úrad SR databáza DATAcube)

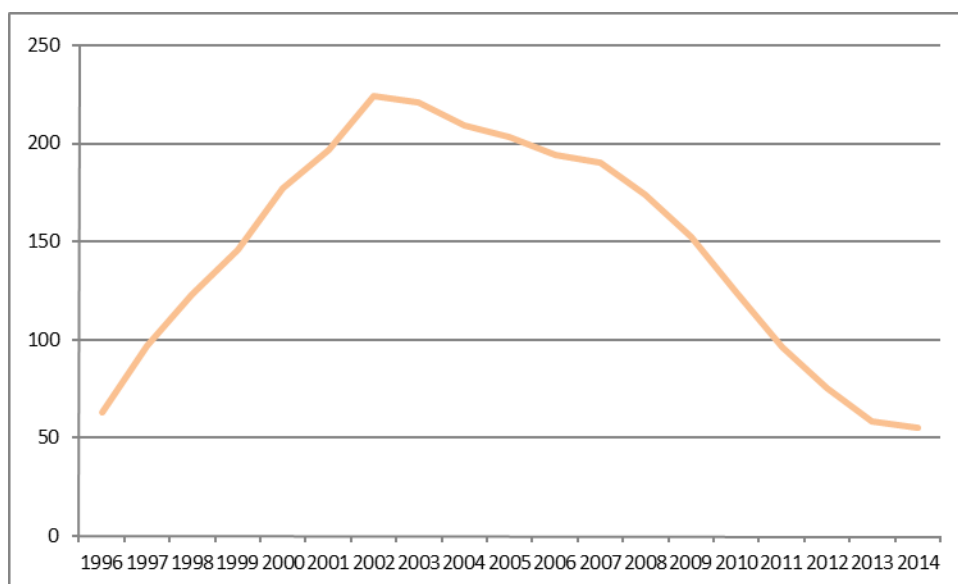
Graf 48 Vývoj počtu žiakov gymnázií v Šahách

(Štatistický úrad SR databáza DATAcube)

Mesto Šahy ako centrum regiónu zabezpečovalo stredoškolské vzdelávanie nielen pre študentov z regiónu, ale i jeho širšieho okolia. V súčasnosti záujem mimoregionálnych študentov výrazne klesá. Stredoškolské vzdelávanie v meste Šahy je možné v Gymnázium v Šahách, ktoré vzdeláva v slovenskom jazyku, v Gymnázium Juraja Szondiho s vyučovacím jazykom maďarským a Katolícka spojená škola Ferenca Fegyvernekiho s vyučovacím jazykom maďarským, Šahy.

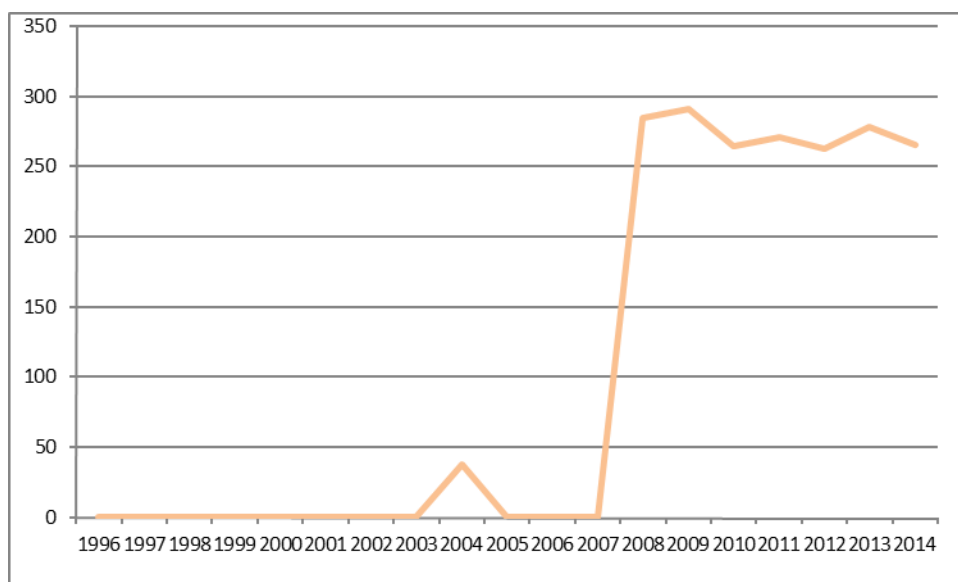
Graf 49 Vývoj počtu žiakov cirkevného gymnázia

(Štatistický úrad SR databáza DATAcube)

Odborné stredné školy zastupujú Stredná odborná škola, Ul. SNP 41, Šahy a Odborné učilište internátne, Kapitulská 15, Šahy.

Graf 50 Vývoj počtu žiakov v odborných školách v Šahách

(Štatistický úrad SR databáza DATAcube)

Prvá menovaná škola sa zameriava na vzdelávanie v poľnohospodárskom odbore, príprave na podnikanie, v odbore kuchár a kaderník. Škola zabezpečuje učňovské a maturitné vzdelávanie. Odborné učilište pripravuje učňov v stavebnom odbore.

3.2. SWOT analýza

SWOT analýza územia reflektuje na všetky zdroje územia, s dôrazom na miestne špecifiká a rámcové predstavy o ďalšom vývoji regiónu. Závbery zistení sú zhrnuté vo výslednej SWOT analýze a následná identifikácia potrieb so zdôvodnením hierarchie a priorít zohľadňuje reálne možnosti územia – toto je predmetom problémovej analýzy. Východiskové zdroje pre analýzu sú relevantné z vecného aj časového hľadiska.

Spoločná SWOT analýza za región MAS Občianskeho združenia Ipel'-Hont sa začala pripravovať už počas auditu územia pri stretnutiach v obciach. Počas týchto stretnutí s predstaviteľmi obcí, podnikateľov, neziskových organizácií a občanov prebehla diskusia o pozitívach, negatívach a o príležitostiach a ohrozeniach rozvoja pre región. V každej obci bola vytvorená SWOT analýza týkajúca sa konkrétne a podrobne tej ktorej obce. Na základe týchto stretnutí a jednotlivých obecných SWOT analýz bola expertným spôsobom vytvorená kostra spoločnej SWOT analýzy pre región.

SWOT analýza je jedným z podkladov pre vytvorenie strategického rámca integrovanej stratégie rozvoja územia a má dve časti – analýza silných a slabých stránok a analýza príležitostí a ohrození:

- Analýza silných a slabých stránok monitoruje súčasný stav územia na základe auditu zdrojov. Ohodnocuje to, čo je v oblasti dostupné, či už negatívne alebo pozitívne. Zároveň berie na zreteľ fakt, že to čo je negatívne v súčasnosti nemusí byť negatívom aj v budúcnosti a naopak. Táto analýza načrtáva obraz súčasnej situácie.
- Analýza príležitostí a možných ohrození sa koncentruje na rozvoj územia z pohľadu budúcnosti a hľadá možnosti. Ide o dynamický obraz súčasnej situácie. Ide o tvorbu rozhodnutí o tom, čo zo súčasného stavu predstavuje rozvojovú príležitosť z pohľadu budúcnosti, na čom možno stavať a ktoré riziká treba zobrať do úvahy.

SWOT analýza bola podľa použitej metodiky rozčlenená pre časť silné stránky, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia a na tri oblasti: ekonomika, životné prostredie a spoločnosť. Časť ohrození sa delí na vnútorné a vonkajšie. Výsledkom dotvorenia a odsúhlasenia finálnej verzie SWOT analýzy je zhodnotenie stavu územia očami ľudí. Pritom silné stránky a slabé stránky predstavujú statický pohľad a príležitosti a ohrozenia zasa dynamický pohľad na región a jeho charakteristiky. Proces tvorby SWOT analýzy prebiehal postupne na

stretnutiach v regióne, ktoré sa konali v každej obci územia. Stretnutí sa zúčastnili zástupcovia samospráv, podnikatelia, občania a zástupcovia občianskych združení. Na všetkých prípravných stretnutiach sa zúčastnilo spolu 72 zástupcov verejnej správy, 5 zástupcov súkromného sektora a 133 zástupcov občanov a občianskych združení. Všetkých stretnutí sa zúčastnilo celkom 210 osôb. Fotodokumentácia z prípravy SWOT analýzy na obecnej úrovni je zverejnená na odkaze: http://ipel-hont.eu/?page_id=44.

Informovanosť o stretnutiach k tvorbe spoločnej SWOT analýzy bola v obciach zabezpečená prostredníctvom zasielaných pozvánok a prostredníctvom verejnej informácie uvedenej na web stránke združenia (http://ipel-hont.eu/?page_id=2) kde bola uverejnená pozvánka na stretnutie s osobným pozvaním všetkých aktívnych občanov, podnikateľov a záujemcov o rozvoj regiónu. Ďalšími kanálmi, ktorými sa pozývali hlavne zástupcovia súkromného sektora bolo formou oznamu v obecných rozhlasoch a osobné pozvanie od starostu obce.

Po ukončení SWOT analýzy na úrovni obcí bol spracovaná súhrnná SWOT analýza na úrovni územia MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont, ktorá bola prerokovaná na spoločnom stretnutí za celé územie MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont.

Spoločné stretnutie k tvorbe SWOT analýzy

Zúčastnené subjekty a obce	Obsah stretnutia	Termín a miesto konania
Zástupcovia verejného aj súkromného sektora z územia MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont, aktívni občania	Zostavenie SWOT analýzy	22.10.2015, Veľké Turovce

Fotodokumentácia z prípravy SWOT analýzy na úrovni územia MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont je zverejnená na odkaze: http://ipel-hont.eu/?page_id=810.

Počas stretnutia k tvorbe SWOT analýzy bola expertným spôsobom vedená diskusia k vývojovým trendom niektorých významných ukazovateľov SWOT analýzy. Na stretnutiach účastníci spoločne naformulovali základné oporné body pre spoločnú SWOT analýzu celého územia. Zhodnotenie súčasného a budúceho stavu základných javov v území bolo vykonané cez diskusiu o významnejších rozvojových trendoch v území. Následne bola SWOT analýza

zaslaná všetkým členom MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont na pripomienkovanie, ktoré bolo ukončené 28.10.2015. Pripomienky k SWOT analýze neboli žiadne.

V Prílohe č. 5 Dokumenty preukazujúce proces tvorby partnerstva a stratégie CLLD prinášame prezenčné listiny z jednotlivých verejných obecných stretnutí.

Oporné body pre SWOT analýzu:

SILNÉ STRÁNKY

- dopravná dostupnosť územia, blízkosť nadradených vnútroštátnych a medzinárodných koridorov
- tradícia v poľnohospodárstve (klasické poľnohospodárstvo, ovocinárstvo, vinohradníctvo), ktoré má potenciál rozvoja – tradícia, prírodné podmienky
- tradícia včelárstva v regióne
- zachované vínne domčeky a pivničky
- poľovníctvo – dostatok revírov, obory a zverničky, budovanie poľovníckych chodníkov
- atrakcie pre rozvoj cestovného ruchu v území (napr. Národné kultúrne pamiatky, ZOO, Medvedia studňa, Morské oko, historický park, kaštieľ, jazerá....)
- blízkosť kúpeľných miest s liečivou vodou
- rieka Ipeľ ako produkt – CHVÚ, športové využitie, rybárstvo, vodná turistika.....
- menšie vodné toky a jazerá vhodné na rekreačné využitie – rybárstvo, cyklotrasy...
- podmienky pre vidiecky turizmus a agroturistiku (zachované prvky ľudovej tradície a kultúrne pamiatky, zachované vinice a vínne pivničky, čisté životné prostredie a vhodné klimatické podmienky pre poľovníctvo a rybárstvo, rozmanité a unikátne prírodné podmienky, ...)
- pekná príroda a čisté životné prostredie
- separovaný odpad v regióne
- voľné nevyužívané priestory na rozvoj podnikania, cestovného ruchu a sociálnych služieb
- prihraničný región – dvojjazyčnosť obyvateľov, fungujúce partnerstvá sa MR
- kultúrne zariadenia (múzeum, galéria, dedinské múzeum)
- folklórne a kultúrne súbory, zachovaná ľudová kultúra
- občianske združenia v regióne, dobré vzťahy národnostných menšín
- tradičné podujatia v obciach (napr. operačkové slávnosti...)

- skauti

SLABÉ STRÁNKY

- nedostatok vhodných rekvalifikačných kurzov podľa potrieb obcí
- pretrvávajúca minimálna vybavenosť kanalizáciou a ČOV, malé obce nemajú šancu riešiť tak veľké investície, niekde chýba aj vodovod a plynovod
- nezdravá pitná voda v miestnych studniach
- pretrvávajúca dlhodobá nezamestnanosť – potreba tvorby pracovných miest priamo v regióne
- rozvoj investícií vrátane rozvoja bývania brzdia nevysporiadané vlastnícke vzťahy k pozemkom aj budovám
- zlý technický stav obecného majetku, potreba rekonštrukcie existujúcej infraštruktúry s dôrazom na miestne komunikácie
- niektoré obce sú zaťažené zvýšeným tranzitom kamiónovej dopravy
- neexistuje spoločná propagácia v oblasti cestovného ruchu + chýbajúce ucelené a konkrétne produkty CR
- narastá potreba rozvoja sociálnych služieb vzhľadom na starnutie regiónu a demografické trendy
- chýbajú terénne komunitné a sociálne služby + infraštruktúra k tomu
- odliv mladých ľudí z regiónu pokračuje, zlý demografický vývoj obyvateľstva
- nízka informovanosť o podpore podnikania
- chýba prenos informácií medzi sektormi (obec, podnikateľ, občan)
- chýba cieľená práca s mládežou a nízka angažovanosť mladých
- narastajúce množstvo čiernych skládok
- nízke environmentálne povedomie obyvateľov
- nízka vzdelanostná úroveň všeobecne
- pasivita občanov k veciam verejným, aj všeobecne
- málo miestnych lídrov

PRÍLEŽITOSTI

- ideálne podmienky pre cyklotrasy – rovinný región
- turistické chodníky nové, prepojiť trasy existujúcich

- rozvoj poľnohospodárstva – spracovanie a diverzifikácia poľnohospodárskych činností, napr. rodinné farmy, podpora regionálnych produktov
- vidiecky rozvoj – cestovný ruch – všeobecne, obce
- ubytovanie na súkromí
- podpora remesiel – tvorba pracovných príležitostí na vidieku
- potreba rozvoja terénnych komunitných a sociálnych služieb vzhľadom na starnutie regiónu a demografické trendy – rekonštrukcia objektov, nové pracovné miesta
- spájanie obcí do spoločných projektov (sieťovanie remeselných činností, včelári, vinohradníci, rodinné farmy...)
- rybárstvo a vodná turistika – rozvoj
- voľná pracovná sila, ktorá bude vhodne rekvalifikovaná
- využívanie aktívnych nástrojov trhu práce
- príchod investorov
- využitie externých finančných zdrojov
- voľné priestory na podnikanie
- otvorené hranice – zintenzívniť spoluprácu s Maďarskom, využiť blízkosť Budapešti
- vhodná geografická poloha – dostupnosť veľkých sídiel SR aj okolitých štátov
- využiť potenciál územia na energetické účely (poľnohospodárstvo, lesy, vodné toky)
- spolupráca v rámci územia aj mimo, prepojenie aktivít obcí pre spoločné projekty
- spolková činnosť, vzdelaní a aktívni ľudia
- budovať imidž dediny
- prezentácia úspešných projektov a aktivít v území

OHROZENIA

- nedostatok pracovných príležitostí, resp. žiadne nové pracovné miesta
- nezamestnanosť
- nesolventnosť obyvateľov na vidieku, nemajú príjem, netvorí obraty v obchodoch...
- odchod mladých a vzdelaných ľudí za prácou mimo región
- nepriaznivý demografický vývoj
- zlé medziľudské vzťahy, závisť
- časť populácie - pasívni, nevzdelaní a neprispôsobiví
- nezáujem občanov o veci verejné
- nevedomosť, ako získať financie,

- zle nastavený systém eurofondov – refundácia, neumožňuje podporu podnikania pre začínajúcich a mladých podnikateľov
- nízka informovanosť na vidieku
- neatraktívnosť ponuky územia pre mladých ľudí
- nevysporiadané majetko-právne vzťahy
- nepriaznivá legislatíva k odľahlým regiónom, politika štátu, odvodové zaťaženie, reforma verejnej správy (hlavne pre malé obce)
- netransparentné pridelovanie grantov
- nevýhodný systém financovania projektov pre malé obce
- administratívna náročnosť prípravy a realizácie projektov
- zákon o verejnom obstarávaní - náročné obstarávania

Tabuľka č. 2 SWOT analýza

<i>Oblasť:</i>	<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>	<i>Príležitosti</i>	<i>Ohrozenia</i>
<i>Ekonomika</i>	– dopravná dostupnosť územia (vnútroštátne a medzinárodné koridory) – atraktívny región pre investorov – tradícia včelárstva v regióne – vínne domčeky a pivničky – potenciál pre rozvoj poľnohospodárstva, poľovníctva... – podmienky pre vidiecky turizmus, agroturistiku – atrakcie pre rozvoj cestovného ruchu – kultúrne zdroje a zariadenia – voľné priestory na rozvoj podnikania, cestovného ruchu a sociálnych služieb	– nevyhovujúca, nedobudovaná a zastaraná infraštruktúra (technická a environmentálna) – chýbajú nové pracovné príležitosti – nevysporiadané vlastnícke vzťahy – slabý marketing územia – neexistujú konkrétne regionálne produkty cestovného ruchu	– diverzifikácia poľnohospodárskych činností – rodinné farmy, regionálne produkty – využitie externých finančných zdrojov – príchod investorov – voľná pracovná sila, využitie aktívnych nástrojov trhu práce – vidiecka turistika, podpora remesiel a regionálnych produktov – ideálne podmienky pre cyklotrasy, turistické chodníky... – voľné priestory na podnikanie – ubytovanie na súkromí – podpora zachovania a rozvoja remesiel a služieb – terénne komunitné a sociálne služby – starnutie regiónu – otvorené hranice – blízkosť miest Vacov a Budapešť – využiť potenciál územia na energetické účely	Vnútorne – nedostatok pracovných príležitostí, žiadne nové pracovné miesta pre mladých – nesolventnosť obyvateľov na vidieku – odchod mladých a vzdelených ľudí – nepriaznivý demografický vývoj – zlé medziľudské vzťahy, závisť – časť populácie - pasívni, nevzdelaní a neprispôsobiví ľudia – nezáujem občanov o veci verejné – nevedomosť ako získať financie – nízka informovanosť na vidieku – neatraktívnosť ponuky územia pre mladých ľudí
<i>Životné</i>	– pekná príroda	– silná intenzita	– príroda	Vonkajšie

prostredie	- a čisté životné prostredie – separovaný odpad v regióne – rieka Ipeľ ako produkt – menšie vodné toky a jazerá vhodné na rekreačné využitie – vhodné podmienky pre poľovníctvo – blízkosť kúpeľných miest s liečivou vodou	- dopravy v časti územia – chýbajúca infraštruktúra - kanalizácie – nezdravá pitná voda v miestnych studniach – narastajúce množstvo nových čiernych skládok – nízke environmentálne povedomie obyvateľov	– poľnohospodárstvo priaznivé ŽP – alternatívne zdroje energie – využiť lesnatosť územia a vodné toky	– nepriaznivá legislatíva k odľahlým regiónom, politika štátu – odvodové zaťaženie – reforma verejnej správy (hlavne pre malé obce) – netransparentné prideľovanie grantov – nevýhodný systém financovania projektov pre malé obce
Spoločnosť	– tradičné podujatia v obciach – folklórne a kultúrne súbory, zachovaná ľudová kultúra – občianske združenia v regióne, dobré vzťahy národnostných menšín – prihraničný región, fungujúce partnerstvá v MR	– dlhodobá nezamestnanosť v malých obciach – pretrvávajúci odliv mladých ľudí z regiónu – informačná nedostupnosť o podpore podnikania a možnostiach získať finančné zdroje – chýba prenos informácií medzi sektormi – chýba cielená práca s mládežou a je nízka angažovanosť mladých – starnutie regiónu (potreba zriadenia sociálnych služieb a terénnych komunitných služieb) – pasivita občanov k veciam verejným, aj všeobecne – málo miestnych lídrov	– spolupráca v rámci územia – prepojenie aktivít obcí pre spoločné projekty – spolková činnosť – vzdelaní a aktívni ľudia – budovať imidž dediny a regiónu – prezentácia úspešných projektov a aktivít v území	– administratívna náročnosť prípravy a realizácie projektov – nevysporiadané vlastnícke vzťahy k pozemkom a budovám – zákon o verejnom obstarávaní – náročné obstarávanie

Príloha 6 Zoznam zdrojov a vstupných dokumentov

3.3. Identifikácia potrieb

Identifikácia potrieb so zdôvodnením hierarchie a priorít zohľadňuje reálne možnosti územia. Východiskové zdroje pre analýzu sú relevantné z vecného aj časového hľadiska.

Audit zdrojov a SWOT analýza boli východiskom pre problémovú analýzu, ktorá má za cieľ identifikovať kľúčové problémy a z nich vychádzajúce potreby územia, ktoré sú základom pre určenie rozvojových priorít územia. Správny výber rozvojových priorít je najdôležitejším krokom v strategickom plánovaní a východiskom pre zostavenia účinnej stratégie. Rozvojové, resp. strategické priority reflektujú kľúčové problémy v území a predstavujú oblasti intervencie, v ktorých sa budú koncentrovať plánované financie, ľudské a materiálne zdroje. Pre zostavenie problémovej analýzy boli použité metódy participatívneho plánovania, tzn. zapojenie zástupcov riešeného územia s podporou vonkajších expertov.

Cieľom problémovej analýzy je rozhodnutie, na ktoré z problémov resp. potrieb územia, ktoré boli identifikované v SWOT analýze sa zameria pripravovaná stratégia. Dôležitosť problémov a tým aj priority stanovila pracovná skupina zostavená z členov združenia a prizvaní vonkajší experti zabezpečili metodický postup pracovného stretnutia. Pozornosť bola venovaná všetkým pomenovaným problémom v území, pričom výber zdroja financovania (PRV, IROP, iné zdroje) bol následne predmetom ďalších krokov spracovania stratégie. Prítomní účastníci stretnutia vybrali kľúčové problémy identifikované na úrovni obcí alebo území IPEL - HONT, ktoré boli základom pre výber priorít do budúcej stratégie miestneho rozvoja.

Týmto postupom je zabezpečené, že SWOT analýza je ďalej rozpracovaná do druhej úrovne, kde sú identifikované nielen potreby, ale aj možnosti. Tzn., že všetky potreby, ktoré sa premietli do stratégie boli riadne odôvodnené a sú aj jasne previazané s identifikovanými potrebami. Pomenovanie potrieb a možností je nevyhnutným nástrojom na budovanie intervenčnej logiky a na zabezpečenie zamerania sa na výsledky.

Na pracovnom stretnutí boli najprv pomenované kľúčové problémy v území, ktoré považujú členovia MAS za potrebné riešiť a ktoré predstavujú potreby územia. Tieto problémy vyberali členovia pracovnej skupiny, zapísali ich na hárky a v spoločnej diskusii ich združili do skupín, ktoré predstavujú kľúčové problémy v území. Ich preklopením do podoby želaného stavu boli pomenované potreby územia. Následne bola v pracovnej skupine facilitovaná problémová analýza a bol urobený výber prioritných problémov, na čo sa má koncentrovať stratégia CLLD a následne boli preklopením problémov nadefinované potreby územia.

Občianske združenie Ipeľ-Hont - 9 Zoznam kľúčových problémov a potrieb v území - bez poradia dôležitosti:

Problémy	Potreby
- Nedostatok pracovných príležitostí - Vysoká nezamestnanosť	Tvorba nových pracovných miest
- Slabý rozvoj podnikania - Oslabené poľnohospodárstvo	Podpora miestneho podnikania
- Nevyhovujúci stav infraštruktúry - Chýbajúca infraštruktúra (ČOV a kanalizácia) - Strata vidieckosti obcí (vzhľad)	Dobudovanie a rekonštrukcia komplexnej infraštruktúry
- Uvedomelosť občanov - Medziľudské vzťahy, pasivita obyvateľov - Nezáujem obyvateľov o veci verejné	Animácia a oživenie v území
- Slabá spolupráca (obcí navzájom, súkromný sektor a verejný sektor, cezhraničná spolupráca)	Podpora spolupráce na rôznych úrovniach
- Nedostatok financií - Nedostatok dotácií v regióne	Získanie dodatočných zdrojov zo štátnych a EÚ zdrojov
- Odliv mladých, migrácia neprispôsobivých skupín)	Rozvoj komunitných služieb
- Chýbajú rôzne druhy sociálnych služieb pre staršie obyvateľstvo	Rozvoj sociálnych služieb
- Nízka vzdelanostná úroveň - Slabá informovanosť	Vzdelávanie, informovanie a získavanie zručností

Ďalej bol urobený výber tých prioritných problémov, resp. potrieb územia, na ktoré sa má koncentrovať stratégia CLLD a boli nadefinované tzv. strategické priority, ktoré budú tvoriť kostru stratégie miestneho rozvoja.

Pomenované priority rozvoja boli ďalej vyhodnotené z hľadiska troch pohľadov: **či je problém vôbec riešiteľný na miestnej úrovni, či ho v území chceme riešiť a či sa dá problém riešiť prostredníctvom opatrení stratégie CLLD. Takto boli vyselektované strategické priority pre riešenie potrieb územia a boli zoradené podľa poradia ich dôležitosti:**

- Tvorba pracovných miest a podpora miestneho podnikania 8x
- Dobudovanie a rekonštrukcia komplexnej infraštruktúry 7x
- Rozvoj sociálnych a komunitných služieb a vzdelávanie 5x

Tieto strategické priority sú východiskom pre formulovanie strategického cieľa. Vybrané strategické priority sú riešiteľné na úrovni stratégie CLLD (CHCEME + POTREBUJEME +

DOKÁŽEME). Pri výbere priorít boli zohľadnené a odôvodnené názory členov združenia. Aj keď samotné rozhodovanie o zadefinovaní jednotlivých problémov, potrieb a priorít a stanovenie ich dôležitosti je na rozhodnutí pracovnej skupiny, dôležitú úlohu v tejto fáze mali vonkajší experti, ktorí kontrolujú a facilitujú celý proces s cieľom dosiahnuť navzájom logicky kompaktný dokument, ktorý berie do úvahy podstatné javy a súvislosti v území. Úlohou expertov je riadiť diskusiu v skupine, sledovať dosiahnutie stanoveného cieľa a korigovať prípadné odbočenie od témy v pracovnej skupine. Expert má za úlohu vysvetliť pracovnej skupine súvislosti medzi jednotlivými etapami postupu, teda vedie skupinu od vízie až k definovaniu strategického cieľa, strategických priorít, špecifických cieľov a opatrení až po aktivity.

V tabuľke nižšie sú popísané potreby, ktoré je potrebné a možné riešiť prostredníctvom stratégie CLLD a ich väzba na problémy územia, ktoré vyplynuli z analýzy.

Občianske združenie Ipeľ-Hont - 10 Možnosti naplnenia pomenovaných potrieb územia vo vzťahu k stratégii CLLD

Zdroj podpory	Potreby	Problémy
Podopatrenie 19.2 Operácie v rámci stratégie CLLD (PRV SR, IROP, OP ĽZ)	- Tvorba nových pracovných miest - Podpora miestneho podnikania - Dobudovanie a rekonštrukcia komplexnej infraštruktúry - Rozvoj komunitných služieb - Rozvoj sociálnych služieb - Vzdelávanie, informovanie a získavanie zručností	- Nedostatok pracovných príležitostí - Vysoká nezamestnanosť - Slabý rozvoj podnikania - Oslabené poľnohospodárstvo - Nevyhovujúci stav infraštruktúry - Chýbajúca infraštruktúra, hlavne ČOV a kanalizácia - Strata vidieckosti obcí (vzhľad) - Zlý demografický vývoj (starnutie populácie, odliv mladých, migrácia neprispôsobivých skupín) - Nízka vzdelanostná úroveň
Podopatrenie 19.4 Chod MAS a animácie	- Animácia a oživenie v území - Podpora spolupráce na rôznych úrovniach	- Slabá spolupráca (obcí navzájom, súkromný sektor a verejný sektor, cezhraničná spolupráca) - Slabá informovanosť
Podopatrenie 19.3 Projekty spolupráce	- Animácia a oživenie v území - Podpora spolupráce na rôznych úrovniach	- Slabá spolupráca (obcí navzájom, súkromný sektor a verejný sektor, cezhraničná spolupráca)

Občianske združenie Ipeľ-Hont - 11. Popis identifikovaných potrieb v území a ich priradenie k prioritám

Potreba	Priorita
Tvorba pracovných miest	Priorita č. 1: Tvorba pracovných miest a podpora miestneho podnikania
Zdôvodnenie: Miera evidovanej nezamestnanosti v území mala síce v ostatných rokoch mierne klesajúcu tendenciu a v roku 2014 dosiahla dokonca najnižšiu hodnotu v sledovaných rokoch – 12,91%, avšak je vyššia ako je údaj za Nitriansky samosprávny kraj – 11,29%. V pracovnej skupine bola označená za jeden z primárnych problémov. Dosiahnutý stav sa podaril využívaním účinných nástrojov zamestnanosti poskytovaných úradmi práce (čo je dočasné opatrenie) a navyše, veľa obyvateľov regiónu pracuje náhodne, dočasne, sezónne alebo trvalo v zahraničí. Preto je tvorba pracovných miest priamo v území, ktorá je naviazaná na miestny potenciál, prioritou rozvoja. Kvalita života aj zastavenie odlivu obyvateľov z vidieka úzko súvisí s miestnym ekonomickým rozvojom. Väzba na analýzu územia: kapitola 3.1 Analýza zdrojov územia, časť Ekonomické zdroje, SWOT analýza.	

Potreba	Priorita
Podpora miestneho podnikania	Priorita č. 1: Tvorba pracovných miest a podpora miestneho podnikania
Zdôvodnenie: Hospodárska základňa regiónu je málo rozvinutá, poskytuje minimum pracovných príležitostí a vo veľkej miere je založená na drobnom živnostenskom podnikaní. Veľká časť podnikateľov samostatne nevyvíja podnikateľské aktivity, ale iba dodávateľsky zabezpečujú činnosť iných podnikateľských subjektov. Najviac fyzických osôb je zaevidovaných na území mesta Šahy. Obce Demandice a Plášťovce nadviazali v podnikaní fyzických osôb na svoju ekonomickú silu, danú niekdajším štatútom strediskovej obce. Naopak, obce Ipeľský Sokolec, Horné Semerovce a Vyškovce nad Ipľom zaostávajú za týmito strediskovými obcami a podnikanie fyzických osôb na ich území sa nelíši od ostatných „nestrediskových“ obcí. Počet právnických osôb od r. 2014 klesá v súlade s celoslovenským trendom, čo reflektuje na legislatívne úpravy nastavené zo strany štátu. Protipólom týmto faktom je potenciál územia, kde existuje tradícia a vhodné podmienky na rozvoj poľnohospodárskych aktivít vrátane diverzifikácie do nepoľnohospodárskych činností. Miestne podnikanie založené na báze lokálnych zdrojov by pomohlo jednak zvýšiť pridanú hodnotu územia, a tiež vytvárať miestnu zamestnanosť. Dalším argumentom pre riešenie tejto potreby je vysoká dochádzka za prácou, ktorú by mohla znížiť príležitosť zamestnať sa v území. Kvalita života aj zastavenie odlivu obyvateľov z vidieka úzko súvisí s miestnym ekonomickým rozvojom. Väzba na analýzu územia: kapitola 3.1 Analýza zdrojov územia, časť Ekonomické zdroje, SWOT analýza.	

Potreba	Priorita
Dobudovanie a rekonštrukcia komplexnej infraštruktúry	Priorita č. 2: Dobudovanie a rekonštrukcia komplexnej infraštruktúry
Technická infraštruktúra je nevyhnutným predpokladom rozvoja územia. V značnej časti územia absentuje verejná kanalizácia a čistiarne odpadových vôd, problémom je aj nekvalitná voda v miestnych studniach. Vzhľadom na veľkú finančnú náročnosť investície	

do vybudovania kanalizácie, prípadne vodovodu v obci prestáva však byť toto prioritou obcí a v rámci stratégie CLLD sa plánuje pre túto oblasť vyčleniť zdroje len na rekonštrukcie menšieho rozsahu. Napriek existencii spoločného združenia pre likvidáciu odpadov narastá stále množstvo nových čiernych skládok, čo súvisí s nízkym environmentálnym povedomím značnej časti obyvateľstva. Silná intenzita dopravy v časti územia je príčinou zlého stavu komunikácií a naopak slabé dopravné spojenie v odľahlých obciach spôsobuje ďalšie problémy týchto koncových obcí. Pracovná skupina identifikovala aj problém straty vidieckosti obcí, ktorý súvisí s nevhodnými stavebnými a architektonickými zásahmi a s neriešením vzhľad verejných priestranstiev a stavebných objektov vo vlastníctve obcí aj iných subjektov. Tento aspekt súvisí nielen s kvalitou bývania obyvateľov ale aj s rozvojom cestovného ruchu, ktorý síce nebol identifikovaný ako priorita, avšak má v území potenciál. Kvalita života aj zastavenie odlivu obyvateľov z vidieka úzko súvisí s miestnym ekonomickým rozvojom. Taktiež pre zvýšenie kvality života na vidieku je potrebné rozvíjať infraštruktúru a dostupnosť miestnych služieb pre obyvateľstvo.

Väzba na analýzu územia: kapitola 3.1 Analýza zdrojov územia, časť Materiálne zdroje, SWOT analýza.

Potreba	Priorita
Rozvoj komunitných služieb	Priorita č. 3: Rozvoj sociálnych a komunitných služieb a vzdelávanie
Zdôvodnenie: SWOT analýza dokladuje problémy v území, ktoré vznikajú v obciach s vyšším zastúpením marginalizovaných skupín obyvateľstva. Podľa štatistických údajov sa síce k rómskej národnosti hlási iba malý počet občanov (203 obyvateľov 1,08 %), avšak tento údaj na základe poznatkov z územia a informácií z obecných úradov zďaleka nezodpovedá skutočnosti. V území je nedostatok služieb orientovaných marginalizované a problémové skupiny obyvateľov, na druhej strane tu existuje potenciál pre poskytovanie týchto služieb prostredníctvom rôznych neziskových organizácií, príp. aj obcí. Pre zvýšenie kvality života na vidieku je potrebné rozvíjať dostupnosť miestnych služieb pre obyvateľstvo. Väzba na analýzu územia: kapitola 3.1 Analýza zdrojov územia, časť Demografická situácia, SWOT analýza, Príloha – Zoznam organizácií.	

Potreba	Priorita
Rozvoj sociálnych služieb	Priorita č. 3: Rozvoj sociálnych a komunitných služieb a vzdelávanie
Zdôvodnenie: Počet obyvateľov regiónu zaznamenáva trvale klesajúcu tendenciu. V sledovanom období bol najvyšší počet obyvateľov v roku 2001, keď predstavoval 19 388 obyvateľov. V roku 2014 bol počet obyvateľov 18 348, čo je pokles o 5,36%. Vývoj tohto ukazovateľa bližšie vysvetľujú nasledovné ukazovatele - prirodzený prírastok obyvateľstva a migrácia obyvateľstva. Záporné migračné saldo, teda vyšší počet obyvateľov, ktorí sa odhlásili z trvalého pobytu v obci regiónu bol v rokoch 2002 a 2013 (súvis s migráciou za prácou). Od roku 2003 až do roku 2014, s výnimkou roku 2013 bolo kladné migračné saldo (prísťahovanie nového obyvateľstva do voľných rodinných domov v obciach a to jednak z územia Slovenska, predovšetkým zo severných okresov a tiež zo zahraničia, z Poľska a Holandska). Pomer poproduktívneho obyvateľstva k celkovému počtu obyvateľstva v regióne je 14,83%, tzn. že - obyvateľstvo regiónu je prestárle. V území je nedostatok služieb orientovaných na seniorov, mládež a marginalizované komunity obyvateľov, na druhej strane tu existuje potenciál pre poskytovanie týchto služieb prostredníctvom rôznych	

neziskových organizácií, príp. aj obcí. Pre zvýšenie kvality života na vidieku je potrebné rozvíjať dostupnosť miestnych služieb pre obyvateľstvo.
Väzba na analýzu územia: kapitola 3.1 Analýza zdrojov územia, časť Demografická situácia, SWOT analýza, Príloha – Zoznam organizácií.

Potreba	Priorita
Vzdelávanie, informovanie a získavanie zručností	Priorita č. 3: Rozvoj sociálnych a komunitných služieb a vzdelávanie
Zdôvodnenie: Prevažujúcim vzdelaním v území je základné vzdelanie, učňovské, stredné odborné bez maturity a s maturitou a úplné stredné odborné vzdelanie. Je to výsledkom tradičného učňovského a stredného školstva v regióne, ktoré v minulosti až do zániku firiem tvorili vzdelávanie v odbore opravár cestných strojov s ostatnými pridruženými odbormi a vzdelávanie v odbore šička. V oblasti poľnohospodárstva zabezpečovala a dodnes zabezpečuje vzdelávanie Stredná odborná škola a v oblasti stavebníctva Stredná škola internátna. V území chýbajú zručnosti, ktoré je potrebné rozvíjať, ak sa má podporiť rozvoj miestneho podnikania – napr. príprava a manažovanie projektov, príprava podnikateľského plánu, spracovanie poľnohospodárskych produktov, finalizácia a ich odbyt a podobne. Druhú časť neformálneho vzdelávania je potrebné orientovať na vzťah k životnému prostrediu – pre občanov a firmy, budovanie vidieckej identity – samosprávy aj občanov, základné životné zručnosti pre oblasť marginalizované komunity. Väzba na analýzu územia: kapitola 3.1 Analýza zdrojov územia, časť Demografická situácia, SWOT analýza.	

Potreba	Priorita
Animácia a oživenie v území	Podopatrenie 19.4 Chod MAS a animácie
Zdôvodnenie: SWOT analýza poukázala na slabú spoluprácu obcí navzájom, ale aj medzisektorovú spoluprácu (verejný, podnikateľský a neziskový sektor vrátane občanov). Ako problém bola tiež pomenovaná slabá informovanosť o aktuálnych možnostiach získania podpory formou štátnych alebo európskych dotácií pre samosprávy aj podnikateľov. Odborne obsadená kancelária MAS dokáže v území poskytovať takéto informácie, ale aj kvalifikovane poradiť, prípadne pomôcť pripraviť potrebné žiadosti, podklady apod. Väzba na analýzu územia: SWOT analýza.	

Potreba	Priorita
Podpora spolupráce na rôznych úrovniach	Podopatrenie 19.3 Projekty spolupráce
Zdôvodnenie: SWOT analýza identifikovala množstvo navzájom zatiaľ nespolupracujúcich neziskových organizácií. Spolu so samosprávami a podnikateľskými subjektmi sú potenciálnymi partnermi pre projekty spolupráce z PRV ale aj z iných zdrojov – napr. program cezhraničnej spolupráce Slovensko – Maďarsko 2014-2020. Väzba na analýzu územia: kapitola 3.1 Analýza zdrojov územia, časť Demografická situácia, SWOT analýza.	

4. Strategický rámec

Vízia, strategické ciele, strategické priority a špecifické ciele sú definované v nadväznosti na analytickú časť (SWOT analýza), pričom sú zohľadnené ciele PRV a IROP a zároveň je preukázateľná väzba na miestne potreby. Pri tvorbe strategickej časti je kladený dôraz na vzájomnú doplnkovosť PRV a IROP.

Stratégia miestneho rozvoja CLLD pre región MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont vychádza zo SWOT analýzy a identifikovaných potrieb územia. Definuje svoju víziu do roku 2030 a strategický cieľ do roku 2023, ďalej 3 priority, 3 špecifické ciele a následne opatrenia, ktoré budú financované z PRV (EFPRV), IROP (EFRR) a iných zdrojov. Definovanie každého špecifického cieľa vychádza z odkomunikovanej SWOT analýzy a ku každému cieľu sú priradené potreby, ktoré budú daným cieľom napĺňané. Stanovené ciele stratégie CLLD prispievajú k cieľom stratégie EU 2020, ako aj k cieľom PRV SR 2014-2020, IROP 2014-2020 a OP LZ 2014-2020.

4.1. Definovanie vízie a strategického cieľa

Vízia je najvšeobecnejším vyjadrením predstavy a zámeru kam sa chce región IPEĽ - HONT posunúť, ako chce zmeniť svoje územie, aká chce byť a pod. v dlhodobom horizonte 15 rokov, až do roku 2030.

Vízia vyjadruje predstavu obyvateľov o budúcich okolnostiach života v území. Je úzko prepojená na vnímanie aspektov kvality života v oblastiach ako sú pracovné príležitosti, bývanie, životné prostredie, možnosti spoločenského života a oddychu. Vízia bola v území naformulovaná spoločne a každý sa s ňou stotožnil. Vízia je pripravená stať sa prostriedkom na začatie spoločnej tvorby rozhodnutí a komunikačného procesu v rámci partnerstva.

Vízia bola formulovaná členmi združenia na spoločnom stretnutí s podporou facilitátora a s použitím metódy myšlienkových máp. Prítomní sa rozdelili na dve pracovné skupiny, kde v každej boli rovnomerne zastúpené všetky sektory.

Základom pre formulovanie vízie sú:

1. Skupina

- cyklotrasy
- folklór, ľudové tradície

- rodinné farmy
- komunitné centrá a sociálne služby
- športoviská, ihriská
- priemyselný park
- veľa zelene

2. Skupina

- kanalizácia, ČOV, vodovod
- parkoviská, miestne komunikácie, cesty
- chodníky
- zberné dvory
- amfiteáter
- ľudové tradície a kultúrne podujatia
- parky a verejná zeleň
- zachovanie vidieckosti, imidž dediny
- používanie prírodných materiálov
- rekonštrukcia infraštruktúry
- obnovená železničná doprava
- priemyselné zóny
- ihriská
- poľovníctvo
- cyklotrasy, vyhliadková veža

Fotodokumentácia skupinovej práce a následnej prezentácie práce

Kompletná fotodokumentácia je zverejnená na www.ipwl-hont.eu v časti Fotogalérie.

Vízia MAS OBČIANSKEHO ZDRUŽENIA IPEĽ-HONT do r. 2030

„SPOZNÁTE NÁS PODĽA JASNÉHO IMIDŽU KAŽDEJ DEDINY“

Región MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont poskytuje svojim obyvateľom podmienky pre kvalitný život vo všetkých oblastiach. Využíva miestny potenciál na rozvoj podnikania a tvorbu pracovných príležitostí, pričom dbá na šetrné využívanie miestnych zdrojov a kvalitu životného prostredia. Územie je komplexne vybavené potrebnou infraštruktúrou a uspokojuje potreby občanov aj v sociálnej oblasti. Spolupráca a partnerstvo sú rozvíjané na všetkých úrovniach a do verejného života sa zapája široká verejnosť.

Strategický cieľ je konkretizáciou vízie a bol stanovený do roku 2023. Strategický cieľ okrem stanovenia samotného cieľa definuje aj spôsoby na dosiahnutie želaného stavu, teda vyjadruje kvalitatívnu zmenu.

Strategický cieľ:

MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont vytvorí do roku 2023 nové pracovné miesta na základe využitia miestneho potenciálu, zabezpečí pre svojich obyvateľov významné zlepšenie v dobudovaní komplexnej infraštruktúry a v rozvoji sociálnych a komunitných služieb a vzdelávania.

4.2. Stanovenie priorít, špecifických cieľov a opatrení

V nadväznosti na definovanú víziu a strategický cieľ boli spoločne definované priority (potreby územia) a špecifické ciele v rámci priorít. Výber priorít a špecifických cieľov bol urobený na základe SWOT analýzy a ku každému cieľu boli priradené potreby, ktoré budú daným cieľom napĺňané. Stanovené ciele sú konkrétne, merateľné a dosiahnuteľné v stanovenom termíne, čo je následne predmetom monitorovacieho rámca.

V nadväznosti na stanovené priority a špecifické ciele boli definované opatrenia, ktorými sa budú priority (potreby územia) a špecifické ciele naplňať. Opatrenia sú rozdelené na opatrenia v rámci PRV, opatrenia v rámci IROP a opatrenia v rámci OP Ľudské zdroje.

Strategické priority

1. Tvorba pracovných miest a podpora miestneho podnikania
2. Dobudovanie a rekonštrukcia komplexnej infraštruktúry
3. Rozvoj sociálnych a komunitných služieb a vzdelávanie

Špecifické ciele

Stanovenie špecifických cieľov je dôležité k tomu, aby sa zadefinovalo, čo konkrétne musíme jednotlivými prioritami dosiahnuť, aby sme naplnili celkový cieľ (strategický cieľ). K tomu je nutné vybrať správne opatrenia, či už z PRV, IROP alebo iných zdrojov. Pre každú prioritu bola vytvorená pracovná skupina, v ktorej členovia naplánovali špecifický cieľ priority časovo limitovaný do roku 2023 a spolu hľadali opatrenia, ktorými je možné daný cieľ naplniť. V dvoch pracovných skupinách boli navrhnuté ciele pre jednotlivé priority, ktoré prezentovali pracovné skupiny a tieto boli následne v diskusii upravené a odsúhlasené všetkými prítomnými.

Priorita č. 1: Tvorba pracovných miest a podpora miestneho podnikania

Špecifický cieľ: Podporiť a využiť miestny potenciál podnikateľov, podporiť vznik nových podnikateľov, rozvíjať podnikanie najmä v oblasti poľnohospodárstva, služieb a remesiel.

Priorita č. 2: Dobudovanie a rekonštrukcia komplexnej infraštruktúry

Špecifický cieľ: Dobudovať novú a rekonštruovať existujúcu infraštruktúru, ktorá bude slúžiť všetkým obyvateľom aj návštevníkom územia a bude pokrývať všetky oblasti života.

Priorita č. 3: Rozvoj sociálnych a komunitných služieb a vzdelávanie

Špecifický cieľ: Vytvoriť širokú ponuku sociálnych a komunitných služieb, ktoré budú slúžiť pre rôzne skupiny obyvateľov na naplnenie ich špecifických potrieb.

Fotodokumentácia z participatívnej prípravy stratégie CLLD – tvorba strategického rámca.

Ďalšie fotografie a informácie k tvorbe strategického rámca sa nachádzajú na odkaze: http://ipel-hont.eu/?page_id=810 a http://ipel-hont.eu/?page_id=2

Stanovené strategické priority a ich špecifické ciele prispievajú k jednotlivým fokusovým oblastiam aj prioritám PRV SR2014-2020 primárne aj sekundárne. Primárny prínos je k Priorite č. 6: Podpora sociálneho začleňovania, zmiernovania chudoby a hospodárskeho rozvoja vo vidieckych oblastiach a ku fokusovej oblasti 6B: Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach. Sekundárny prínos stratégie IPEL – HONT je identifikovaný aj pre iné fokusové oblasti PRV SR. Okrem prínosu stratégie k PRV SR je popísaný aj prínos stratégie IPEL – HON k špecifickým cieľom IROP v rámci jeho prioritnej osi č. 5 Miestny rozvoj vedený komunitou. Uvedené je prehľadne opísané v nasledujúcich tabuľkách.

Občianske združenie Ipeľ-Hont - 12 Príslušnosť špecifických cieľov k fokusovým oblastiam PRV SR 2014-2020

Priorita stratégie CLLD	Priorita č. 1: Tvorba pracovných miest a rozvoj miestneho podnikania
Špecifický cieľ	Podporiť a využiť miestny potenciál podnikateľov, podporiť vznik nových podnikateľov, rozvíjať podnikanie najmä v oblasti poľnohospodárstva, služieb a remesiel.
Prepojenie ŠC na fokusovú oblasť PRV SR	FO 2A: Zlepšenie hospodárskeho výkonu všetkých poľnohospodárskych podnikov a uľahčenie reštrukturalizácie a modernizácie poľnohospodárskych podnikov, najmä na účely zvýšenia ich účasti na trhu, zamerania na trh a poľnohospodárskej diverzifikácie - prioritný prínos.
	FO 2B: Uľahčenie vstupu poľnohospodárov s primeranými zručnosťami do odvetvia poľnohospodárstva a najmä generačnej výmeny - prioritný prínos
	FO 3A: Zvýšenie konkurencieschopnosti prvovýrobcov prostredníctvom ich lepšej integrácie do poľnohospodárskeho reťazca pomocou systémov kvality, pridávania hodnoty poľnohospodárskym produktom, propagácia na miestnych trhoch a v krátkych dodávateľských reťazcoch, skupín

	a organizácií výrobcov a medziodvetvových organizácií – sekundárny prínos.
	FO 5C: Uľahčenie dodávok a využívania OZE, vedľajších produktov , odpadov, zvyškov a iných nepotravinových surovín na účely bioekonomiky – sekundárny prínos
	FO 6A: Uľahčenie diverzifikácie, zakladania nových mladých podnikov a vytvárania pracovných miest – sekundárny prínos
Priorita stratégie CLLD	Priorita č. 2: Dobudovanie a rekonštrukcia komplexnej infraštruktúry
Špecifický cieľ	Dobudovať novú a rekonštruovať existujúcu infraštruktúru, ktorá bude slúžiť všetkým obyvateľom aj návštevníkom územia a bude pokrývať všetky oblasti života.
Prepojenie ŠC na fokusovú oblasť PRV SR	FO 6B: Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach – prioritný prínos.
	FO 5C: Uľahčenie dodávok a využívania OZE, vedľajších produktov , odpadov, zvyškov a iných nepotravinových surovín na účely bioekonomiky – sekundárny prínos
Priorita stratégie CLLD	Priorita č. 3: Rozvoj sociálnych a komunitných služieb a vzdelávanie
Špecifický cieľ	Vytvoriť širokú ponuku sociálnych a komunitných služieb, ktoré budú slúžiť pre rôzne skupiny obyvateľov na naplnenie ich špecifických potrieb.
Prepojenie ŠC na fokusovú oblasť PRV SR	FO 6B: Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach – prioritný prínos.
	FO 5C: Uľahčenie dodávok a využívania OZE, vedľajších produktov , odpadov, zvyškov a iných nepotravinových surovín na účely bioekonomiky – sekundárny prínos

Občianske združenie Ipeľ-Hont - 13 Príslušnosť špecifických cieľov k špecifickým cieľom IROP

Priorita stratégie CLLD	Priorita č. 1: Tvorba pracovných miest a rozvoj miestneho podnikania
Špecifický cieľ	Podporiť a využiť miestny potenciál podnikateľov, podporiť vznik nových podnikateľov, rozvíjať podnikanie najmä v oblasti poľnohospodárstva, služieb a remesiel.
Prepojenie ŠC na špecifický cieľ IROP	Špecifický cieľ 5.1.1: Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií
Priorita stratégie CLLD	Priorita č. 2: Dobudovanie a rekonštrukcia komplexnej infraštruktúry
Špecifický cieľ	Dobudovať novú a rekonštruovať existujúcu infraštruktúru, ktorá bude slúžiť všetkým obyvateľom aj návštevníkom územia a bude pokrývať všetky oblasti života.
Prepojenie ŠC na špecifický cieľ IROP	Špecifický cieľ 5.1.2: Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach
Priorita stratégie CLLD	Priorita č. 3: Rozvoj sociálnych a komunitných služieb a vzdelávanie
Špecifický cieľ	Vytvoriť širokú ponuku sociálnych a komunitných služieb, ktoré budú slúžiť pre rôzne skupiny obyvateľov na naplnenie ich špecifických potrieb.

	potrieb.
Prepojenie ŠC na špecifický cieľ IROP	Špecifický cieľ 5.1.2: Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach

Občianske združenie Ipeľ-Hont - 14 Opatrenia stratégie, ktorými sa budú naplňať priority a špecifické ciele stratégie CLLD (PRV a IROP)

Priorita stratégie CLLD	Priorita č. 1: Tvorba pracovných miest a rozvoj miestneho podnikania
Špecifický cieľ	Podporiť a využiť miestny potenciál podnikateľov, podporiť vznik nových podnikateľov, rozvíjať podnikanie najmä v oblasti poľnohospodárstva, služieb a remesiel.
Podopatrenia PRV SR 2014-2020, aktivity IROP 2014-2020, opatrenia OP EZ 2014-2020	
Podopatrenie 4.1 Podpora na investície do poľnohospodárskych podnikov	Investície do hmotného majetku, ktoré zvyšujú celkovú výkonnosť a udržateľnosť poľnohospodárskeho podniku ako aj činnosti týkajúce sa spracovania alebo využívania obnoviteľných zdrojov energie s výnimkou vodnej, veternej a solárnej energie a činnosti týkajúce sa výroby biomasy a zakladania porastov rýchlorastúcich drevín.
Podopatrenie 4.2 Podpora pre investície na spracovanie/uvádzanie na trh a/alebo vývoj poľnohospodárskych výrobkov	Investície do hmotného majetku, ktoré sa týkajú spracovania, skladovania, uvádzania na trh a/alebo vývoja poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov, na ktoré sa vzťahuje príloha I ZFEÚ alebo výroby, spracovania, skladovania, uvádzania na trh a/alebo vývoja potravinárskych výrobkov, pričom výstupom výrobného procesu môže byť aj výrobok, na ktorý sa príloha I ZFEÚ nevzťahuje a na investície, ktoré zároveň prispievajú k úsporám spotreby energie. Investícia sa týka výlučne vlastnej činnosti podniku.
Podopatrenie 6.1 Pomoc na začatie podnikateľskej činnosti pre mladých poľnohospodárov	Podpora sa poskytuje mladému poľnohospodárovi na začatie jeho podnikateľskej činnosti v oblasti živočíšnej a špecializovanej rastlinnej výroby na realizáciu podnikateľského plánu.
Podopatrenie 6.4 Podpora na investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností	Činnosť 1: činnosti spojené s vidieckym cestovným ruchom a agroturistikou zamerané na vytváranie podmienok pre rekreačné a relaxačné činnosti, vrátane vytvárania podmienok na poskytovanie vzdelávania a vytvorenie konferenčných priestorov. Činnosť 2: činnosti spojené s poskytovaním služieb pre cieľovú skupinu: deti, seniori a občania so zníženou schopnosťou pohybu. V rámci danej oblasti je možné sa zamerať aj na terapie (hipoterapia, animoterapia), lesnú pedagogiku a pod., ktoré prispievajú k rekonvalescencii, lepšiemu začleneniu do spoločenského života, zvýšeniu motoriky cieľovej skupiny. Činnosť 3: spracovanie a uvádzanie na trh produktov, ktorých výstup spracovania nespadá do prílohy I ZFEÚ. Vstupom spracovania môže byť aj produkt, ktorý spadá do prílohy I ZFEÚ za podmienky, že je vstupom zároveň aj produkt, ktorý nespadá do prílohy I ZFEÚ (s výnimkou spracovania poľnohospodárskych produktov, ktorých vstup spadá výlučne do prílohy I ZFEÚ a výstupom je energia z OZE alebo produkt, ktorý sa ďalej využíva na výrobu energie) vrátane doplnkovej výroby nepoľnohospodárskeho, nelesného a neakvakultúrneho charakteru, ako aj predaj vlastných produktov nepoľnohospodárskeho, nelesného a neakvakultúrneho charakteru (vrátane zariadenia mobilných predajných miest) a výrobkov a/alebo produktov iných poľnohospodárov a obhospodarovateľov lesa a akvakultúrnych podnikov za účelom ekonomického rozvoja daného územia. Oprávnená je aj tvorba a rozvoj

	aktivít a činností spojených s poskytovaním služieb, najmä služieb súvisiacich so skladovaním, logistikou a dopravou a zriaďovaním podnikateľských inkubátorov.
Špecifický cieľ 5.1.1: Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií	- zlepšenie využívania ekonomického potenciálu vidieckych oblastí prostredníctvom reštrukturalizácie vidieckej ekonomiky a zavádzania inovácií, - tvorba pracovných miest a hospodárskeho rastu, - vznik nových komunitných služieb a podnikov, - zlepšenie zamestnatelnosti a prístupu k novým formám podnikania a novým pracovným miestam, - zníženie závislosti vidieckeho obyvateľstva od príjmov z primárnej ekonomickej aktivity, najmä v poľnohospodárstve, smerom k zamestnanosti v nepoľnohospodárskych odvetviach, napr. v sektore služieb, - zníženie rizika chudoby a sociálneho vylúčenia
OP Ľudské zdroje, Špecifický cieľ 3.1.1 Zvýšiť zamestnanosť, zamestnatelnosť a znížiť nezamestnanosť s osobitným dôrazom na dlhodobo nezamestnaných, nízko kvalifikovaných, starších a zdravotne postihnuté osoby	- zvýšenie zamestnanosti a zamestnatelnosti dlhodobo nezamestnaných, nízko kvalifikovaných, starších a osôb so zdrav. postihnutím - zníženie nezamestnanosti, hlavne dlhodobej a nezamestnanosti nízko kvalifikovaných osôb, vrátane Rómov - zavedenie nových nástrojov pre integráciu ZUoZ, prioritne dlhodobo nezamestnaných do udržateľného zamestnania - zvýšený počet spoločností/subjektov v oblasti sociálnej ekonomiky
OP Ľudské zdroje, Špecifický cieľ 3.1.2 Zlepšiť prístup na trh práce uplatnením účinných nástrojov na podporu zamestnanosti, vrátane podpory mobility pre získanie zamestnania, samostatnej zárobkovej činnosti a aktivít vo vidieckych oblastiach	- zvýšenie zamestnanosti zlepšenou mobilitou za prácou, zmiernením bariér mobility pracovnej sily a lepším využívaním potenciálu mobility pracovnej sily - zabezpečená udržateľnosť SZČ a zlepšená efektívnosť vynaložených finančných zdrojov pre tých, ktorí budú prevádzkovať udržateľné živnosti - udržanie pracovných miest, tvorba nových prac. miest, resp. udržanie prac. miest pre osoby, ktorým hrozí prepúšťanie z pracovného pomeru - zvýšené zručností pre adaptabilitu pracovníkov a prispôbenie pracovníkov, podnikov a podnikateľov zmenám - zlepšenie adaptability zamestnancov a podnikov lepšou identifikáciou sektorovej potreby zručností na trhu práce a dopytu po kvalifikovanej pracovnej sile prostredníctvom NSP23
Priorita stratégie CLLD	Priorita č. 2: Dobudovanie a rekonštrukcia komplexnej infraštruktúry
Špecifický cieľ	Dobudovať novú a rekonštruovať existujúcu infraštruktúru, ktorá bude slúžiť všetkým obyvateľom aj návštevníkom územia a bude pokrývať všetky oblasti života.
Podopatrenia PRV SR 2014-2020 a aktivity IROP 2014-2020	
Podopatrenie 7.2 Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z	- výstavba, rekonštrukcia, modernizácia, dostavba kanalizácie, vodovodu, alebo čistiarene odpadových vôd; - výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií, lávok, mostov, chodníkov a záchytných parkovísk, autobusových zastávok, výstavba, rekonštrukcia a údržba odvodňovacích kanálov, prehlbovanie existujúcich obecných studní. V prípade investícií do miestnych komunikácií, tie budú umožnené len v malom rozsahu a za predpokladu, že prispievajú k oživeniu znevýhodnenej vidieckej

obnoviteľných zdrojov a úspor energie	oblastí, kde môže zlepšiť prepojenie medzi vidieckymi oblasťami a širšou dopravnou sieťou, príp. budú prispievať k miestnemu ekonomickému rozvoju (napr. k rozvoju vidieckeho cestovného ruchu a pod.); - zlepšenie vzhľadu obcí – úprava a tvorba verejných priestranstiev, námestí, parkov a pod
Podopatrenie 7.4 Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry	- investície súvisiace s vytváraním podmienok pre trávenie voľného času vrátane príslušnej infraštruktúry – napr. výstavba/rekonštrukcia/modernizácia športovísk a detských ihrísk, amfiteátrů, investície do rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre komunitnú/spolkovú činnosť vrátane rekonštrukcie existujúcich kultúrnych domov; - zriadenie nových, prístavba, prestavba, rekonštrukcia a modernizácia existujúcich domov smútku vrátane ich okolia; - investície súvisiace so zvyšovaním kvality života obyvateľov – investície spojené s odstraňovaním malých tzv. divokých skládok odpadov resp. opusteného odpadu; - investície súvisiace so zvýšením bezpečnosti a prevencie proti vandalizmu na verejných priestoroch (montáž kamerových systémov a iných bezpečnostných prvkov); - investície súvisiace s vytváraním podmienok pre rozvoj podnikania – rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre podnikateľskú činnosť, výstavba/rekonštrukcia tržníc pre podporu predaja miestnych produktov a pod. - investície do využívania OZE vrátane investícií spojenými s úsporou energie – len ako súčasť investícií do miestnych služieb.
Podopatrenie 7.5 Podpora na investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a do turistickej infraštruktúry malých rozmerov na verejné využitie	- investície, ktoré súvisia s vytvorením, udržiavaním, obnovou a skvalitňovaním turisticky zaujímavých objektov, bodov a miest vrátane príslušnej infraštruktúry – miestne kultúrne, historické, prírodné a iné objekty a zaujímavosti, zriadenie múzejných a galerijných zariadení a pod.; - investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a informačných tabúl v turistických lokalitách na verejné využitie, budovanie drobných obslužných zariadení pre turistov, informačné body, smerové tabule, KIOSKY a pod.; - budovanie, rekonštrukcia náučných chodníkov, cykloturistických chodníkov, ich napojenie na náučné chodníky, budovanie doplnkovej infraštruktúry (odpočinkové miesta, prístrešky, stojany na bicykle a pod.), výstavba vyhliadkových veží, budovanie, údržba a obnova cykloturistického značenia na existujúcich cykloturistických trasách a pod.
Špecifický cieľ 5.1.2: Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach	- zvýšenie kvality života vo vidieckych regiónoch; - rozvoj mestsko-vidieckych vzťahov; - rozvoj verejných služieb
Priorita stratégie CLLD	Priorita č. 3: Rozvoj sociálnych a komunitných služieb a vzdelávanie
Špecifický cieľ	Vytvoriť širokú ponuku sociálnych a komunitných služieb, ktoré budú

	služiť pre rôzne skupiny obyvateľov na naplnenie ich špecifických potrieb.
Podopatrenia PRV SR 2014-2020 a aktivity IROP 2014-2020	
Podopatrenie 7.4 Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry	- investície súvisiace s vytváraním podmienok pre trávenie voľného času vrátane príslušnej infraštruktúry – napr. výstavba/rekonštrukcia/modernizácia športovísk a detských ihrísk, amfiteátrů, investície do rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre komunitnú/spolkovú činnosť vrátane rekonštrukcie existujúcich kultúrnych domov; - zriadenie nových, prístavba, prestavba, rekonštrukcia a modernizácia existujúcich domov smútku vrátane ich okolia; - investície súvisiace so zvyšovaním kvality života obyvateľov – investície spojené s odstraňovaním malých tzv. divokých skládok odpadov resp. opusteného odpadu; - investície súvisiace so zvýšením bezpečnosti a prevencie proti vandalizmu na verejných priestoroch (montáž kamerových systémov a iných bezpečnostných prvkov); - investície súvisiace s vytváraním podmienok pre rozvoj podnikania – rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre podnikateľskú činnosť, výstavba/rekonštrukcia tržníc pre podporu predaja miestnych produktov a pod. - investície do využívania OZE vrátane investícií spojenými s úsporou energie – len ako súčasť investícií do miestnych služieb.
Špecifický cieľ 5.1.2: Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach	- zvýšenie kvality života vo vidieckych regiónoch; - rozvoj mestsko-vidieckych vzťahov; - rozvoj verejných služieb.

4.3. Súhrnná tabuľka strategického rámca

Tabuľka č. 3 Súhrnný prehľad strategického rámca

Vízia
„SPOZNÁTE NÁS PODĽA JASNÉHO IMIDŽU KAŽDEJ DEDINY“ Región MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont využíva miestny potenciál na rozvoj celoročného cestovného ruchu a tvorbu pracovných príležitostí, pričom dbá na šetrné využívanie miestnych zdrojov a kvalitu životného prostredia. Územie je komplexne vybavené potrebnou infraštruktúrou pre kvalitný život všetkých obyvateľov. Spolupráca a partnerstvo sú rozvíjané na všetkých úrovniach a do verejného života zapája širokú verejnosť.
Strategický cieľ
MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont do roku 2023 vytvorí nové pracovné miesta na základe využitia miestneho potenciálu, zabezpečí pre svojich obyvateľov významné zlepšenie v dobudovaní komplexnej infraštruktúry a v rozvoji sociálnych a komunitných

služieb a vzdelávania.		
Priorita 1: Tvorba pracovných miest a rozvoj miestneho podnikania		
Špecifický cieľ: Podpora a využitie miestneho potenciálu podnikateľov, podpora vzniku nových podnikateľov, rozvoj podnikania, poľnohospodárstva, služieb a remesiel.		
Opatrenia PRV: 4.1 Podpora investícií do poľnohospodárskych podnikov 4.2 Podpora pre investície na spracovanie/uvádzanie na trh a/alebo vývoj poľnohospodárskych výrobkov 6.1 Podpora na začatie podnikateľskej činnosti pre mladých poľnohospodárov 6.4 Podpora investícií do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností	Opatrenia IROP: Špecifický cieľ č. 5.1.1: Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií Aktivita: Zakladanie nových a podpora existujúcich mikro a malých podnikov, samostatne zárobkovo činných osôb, družstiev.	Iné opatrenia: Operačný program Ľudské zdroje Špecifický cieľ 3.1.1 Zvýšiť zamestnanosť, zamestnateľnosť a znížiť nezamestnanosť s osobitným dôrazom na dlhodobo nezamestnaných, nízko kvalifikovaných, starších a zdravotne postihnuté osoby Špecifický cieľ 3.1.2 Zlepšiť prístup na trh práce uplatnením účinných nástrojov na podporu zamestnanosti, vrátane podpory mobility pre získanie zamestnania, samostatnej zárobkovej činnosti a aktivít vo vidieckych oblastiach
Priorita 2: Dobudovanie a rekonštrukcia komplexnej infraštruktúry		
Špecifický cieľ: Vybudovanie novej a rekonštrukcia existujúcej infraštruktúry, ktorá bude slúžiť všetkým obyvateľom aj návštevníkom územia a bude pokrývať všetky oblasti života.		
Opatrenia PRV: 7.2 Podpora investícií do budovania, zlepšenia alebo rozšírenia všetkých typov malej infraštruktúry vrátane investícií do obnoviteľných zdrojov energie a úspor energie 7.4 Podpora	Opatrenia IROP: Špecifický cieľ 5.1.2: Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach Aktivita: Rozvoj základnej infraštruktúry v oblastiach: - dopravné prepojenie a dostupnosť sídiel: - sociálne služby a komunitné služby: - infraštruktúra vzdelávania:	Iné opatrenia:

investícií do zriaďovania, zlepšenia alebo rozšírenia miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane služieb v oblasti voľného času a kultúry a do súvisiacej infraštruktúry 7.5 Podpora investícií pre verejné využívanie rekreačnej infraštruktúry, informačnej a drobnej infraštruktúry cestovného ruchu	- výstavba a obnova mestských trhových priestorov za účelom podpory lokálnych producentov	
Priorita 3: Rozvoj sociálnych a komunitných služieb a vzdelávanie		
Špecifický cieľ: Špecifický cieľ: Vytvoriť širokú ponuku sociálnych a komunitných služieb, ktoré budú slúžiť pre rôzne skupiny obyvateľov na naplnenie ich špecifických potrieb.		
Opatrenia PRV: 7.4 Podpora investícií do zriaďovania, zlepšenia alebo rozšírenia miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane služieb v oblasti voľného času a kultúry a do súvisiacej infraštruktúry	Opatrenia IROP: Špecifický cieľ 5.1.2: Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach Aktivita: Rozvoj základnej infraštruktúry v oblastiach: - dopravné prepojenie a dostupnosť sídiel: - sociálne služby a komunitné služby: - infraštruktúra vzdelávania: - výstavba a obnova mestských trhových priestorov za účelom podpory lokálnych producentov	Iné opatrenia: Operačný program Ľudské zdroje Špecifický cieľ 3.1.1 Zvýšiť zamestnanosť, zamestnateľnosť a znížiť nezamestnanosť s osobitným dôrazom na dlhodobo nezamestnaných, nízko kvalifikovaných, starších a zdravotne postihnuté osoby Špecifický cieľ 3.1.2 Zlepšiť prístup na trh práce uplatnením účinných nástrojov na podporu zamestnanosti, vrátane podpory mobility pre získanie zamestnania, samostatnej zárobkovej činnosti a aktivít vo vidieckych

		oblastiach
Prierezová priorita: Efektívna činnosť MAS - Animácie		
Špecifický cieľ: -		
Opatrenia PRV: 19.4 Podpora na prevádzkové náklady a oživenie	Opatrenia IROP:	Iné opatrenia:
Prierezová priorita: Efektívna činnosť MAS – Chod MAS		
Špecifický cieľ: -		
Opatrenia PRV:	Opatrenia IROP: Špecifický cieľ č. 5.1.1: Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií Aktivita: Financovanie prevádzkových nákladov MAS spojených s riadením uskutočňovania stratégií CLLD.	Iné opatrenia:
Prierezová priorita: Projekty spolupráce		
Špecifický cieľ: -		
Opatrenia PRV: 19.3 Príprava a vykonávanie činností miestnej spolupráce akčnej skupiny	Opatrenia IROP:	Iné opatrenia:

4.4. Integrované znaky stratégie CLLD

Stratégia uvádza základný súbor integračných opatrení a konkretizuje ich aplikáciu medzi prioritami/špecifickými cieľmi, resp. v rámci konkrétnych opatrení, zdrojov a pod. na úrovni územia MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont. Integrácia zahŕňa a popisuje aj možnosti spolupráce na rôznych úrovniach.

V súlade s nariadením (EÚ) č. 1303/2013 by sa mal miestny rozvoj vedený komunitou (CLLD) vykonávať pomocou „integrovaných znakov stratégie“ a „viacsektorových oblastných stratégií miestneho rozvoja“.

Stratégia CLLD pre región MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont sa zameriava na také ciele a činnosti, ktoré majú najväčšiu šancu spôsobiť zmeny, ktoré chcú dosiahnuť, stratégia CLLD podporuje tie oblasti, kde už existuje potenciál a poskytovaná podpora sa zameriava na rozvíjanie týchto zámerov.

Integrácia v stratégii CLLD pre MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont sa sústreďuje najmä na tieto okruhy:

- zabezpečiť postupné vykonávanie rôznych miestnych podporných opatrení v špecifickom poradí a ich zosúladenie, aby dosahovali rovnaké strategické ciele (nadväznosť/doplnkovosť jednotlivých projektov aj s ohľadom na iné aktivity, iné zdroje a pod.) – viď: harmonogram vyhlasovania výziev;
- začať s jednou alebo viacerými otázkami, témami, problémami alebo cieľovými skupinami, ktoré mobilizujú komunitu, ale umiestniť ich do širšej súvislosti a budovať vonkajšie spojenia s ostatnými odvetvami a subjektmi, ktoré môžu ovplyvniť situáciu – viď: orientácia strategického cieľa na 3 najvýznamnejšie priority: Tvorba pracovných miest a rozvoj miestneho podnikania, Dobudovanie a rekonštrukcia komplexnej infraštruktúry, Rozvoj sociálnych a komunitných služieb a vzdelávanie

V stratégii CLLD 2014-2020 bude aplikovaný integrovaný prístup, a to na troch úrovniach:

1. na úrovni zapojenia všetkých relevantných aktérov do strategického plánovania (princíp partnerstva) – verejná správa, podnikatelia, občania, neziskový sektor
2. plánovanie a realizácia obsahovo prepojených a vzájomne previazaných rozvojových cieľov a opatrení - 3 strategické priority, ktoré budú podporené zo zdrojov PRV, IROP a OP Ľudské zdroje prostredníctvom vybraných opatrení
3. Využitie možností na rozvoj spolupráce mimo územia MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont (cezhraničná spolupráca HU-SK, projekty národnej a nadnárodnej spolupráce z PRV SR 2014-2020)

Prepojenie týchto troch úrovní počas implementácie stratégie CLLD bude znamenať optimálnu úroveň integrácie.

Integrovaný prístup prináša nové možnosti efektívnejšieho investovania finančných prostriedkov v rozvoji obcí a regiónu, nakoľko spolu logicky súvisia jednotlivé aktivity a opatrenia. Zároveň tento prístup prináša multiplikačný efekt, ktorý mobilizuje verejné aj súkromné zdroje a prispieva k prehĺbeniu spolupráce medzi subjektmi verejnej správy navzájom a verejnou správou a podnikateľským a neziskovým sektorom a občanmi (verejnosťou).

Integrovaný prístup je obsiahnutý už v samotnom fakte, že stratégia CLLD je multifondová (prioritne PRV a IROP s možnosťou zapojenia ďalších zdrojov/programov). Ďalej sú to

vzájomné väzby medzi opatreniami/projektmi a ich prepojenosť na externé prostredie. Medzi základné spoločné znaky integrovaných nástrojov v období 2014-2020 patrí vzájomná synergia, integrované stratégie a partnerstvo a viacúrovňová správa. Všetky tieto aspekty sú obsiahnuté v stratégii CLLD pre región MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont. Prístup LEADER je integrovanou súčasťou miestneho rozvoja vedeného komunitou CLLD. MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont pripravila stratégiu CLLD, ktorú bude financovať z PRV, IROP a OP Ľudské zdroje, pričom v každom z programov sú uvedené oprávnené oblasti podpory a oprávnení prijímatelia, čím je zabezpečená vzájomná doplnkovosť a synergia programov v oblasti CLLD. Pri obdobných oblastiach podpory vo všeobecnosti platí, že z EPFRV (PRV) sú oprávnení poľnohospodári, spracovatelia poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov, obhospodarovatelia lesa, v prípade investícií do nepoľnohospodárskych činností subjekty s podielom tržieb z poľnohospodárskej a lesníckej činnosti nad 30 %. Z EFRR (IROP) sú v rámci podpory podnikania potom oprávnené subjekty, ktoré nie sú oprávnené z PRV. V prípade investícií na obnovu a rozvoj obcí a zvyšovanie kvality života obyvateľov je doplnkovosť zabezpečená rozdielnym zameraním investícií, kedy podpora z EFRR bude zameraná na zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach. V období 2014-2020 sa región MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont viac zameria na prílev finančných prostriedkov do súkromného a občianskeho sektora. V stratégii CLLD pre región MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont na roky 2014-2020 bude tento pomer až 71,91 : 28,08 v prospech výraznej podpory súkromného sektora. Členovia občianskeho združenia toto riešenie považujú za také, ktoré bude mať priamy dopad na región. Zníženie sociálno-ekonomickej zaostalosti dosiahne región hlavne:

- podporou živnostníkov a samostatne hospodáriacich roľníkov, mikro a malých podnikov najmä v poľnohospodárskom sektore,
- rozvinutím miestnej ekonomiky a zlepšením zavádzania inovácií na miestnej úrovni
- zlepšením využívania zdrojov v regióne
- podporou neziskových organizácií

4.5. Inovatívne znaky stratégie CLLD

Miestne problémy sa doteraz riešili individuálne v každej obci. Po vzniku mikroregiónov sa pravidelne stretávali predstavitelia samospráv takých obcí, ktoré majú k sebe blízko hlavne územne, prípadne ich spája spoločná stavebná úradovňa. Na týchto stretnutiach sa informácie

len odovzdávajú, aj to mnohokrát nekoordinovaným spôsobom a sporadicky. Samosprávy nedokážu tieto informácie spracovať a problémy zostávajú len v rovine pomenovania počas diskusie. Príkladom dobrej spolupráce obcí Občianskeho združenia Ipeľ-Hont s inými obcami je regionálne Združenie obcí pre separovaný zber Hont-Poipľie“ so sídlom v Hrkovciach, ktoré združuje aj 9 obcí z okresu Veľký Krtíš a jednu obce z okresu Krupina. Je typickým územím, ktoré vzniklo jednak za účelom riešenia separovania odpadu v obciach a tiež je územne založené na tradičnej spádovej oblasti bývalého okresu Šahy. Obyvatelia týchto obcí dodnes inklinujú k mestu Šahy, navštevujú miestne školy a zdravotnícke zariadenia. Napriek rôznej administratívnej príslušnosti tieto obce už vyše desať rokov spoločne postupujú v riadení separovania odpadu na svojom území. Odkedy sa začalo aktívne pracovať na príprave územia na prístup Leader pomocou externých expertov, sa začína meniť pohľad územia na riešenie problémov. Región je koordinovane vedený k tomu, aby boli problémy jasne pomenované, ale na druhej strane aj k tomu aby boli zadefinované aj pozitíva územia a jej potreby. Pracuje sa spoločne so súkromným a občianskym sektorom, čo doteraz nebolo zaužívané. Táto spolupráca funguje už od roku 2008, kedy sa región začal prvý krát pripravovať na prístup Leader. Nebol síce úspešný, ale s aktívnou každoročnou podporou Nitrianskeho samosprávneho kraja a z vlastných zdrojov realizoval niekoľko investičných projektov v obciach. Vo finančnom vyjadrení bola hodnota príspevku Nitrianskeho samosprávneho kraja za minulé programovacie obdobie 89 504,18 Eur. V Prílohe Občianskeho združenia Ipeľ-Hont 2 - Čerpanie dotácií z rozpočtu NSK sme uviedli prehľad čerpania dotácií v rokoch 2012 až 2015. Obyvatelia spoločne nadefinovali víziu - predstavu o budúcnosti a hlavné smery rozvoja. Zmena oproti doterajšej praxi je hlavne v koordinovanej komunikácii s jedným cieľom – odstrániť čo najviac nadefinovaných problémov v území a v pomenovaní toho, čo chce komunita zmeniť, čo je cieľom rozvoja územia. Komunikácia v území združenia sa sústredila na stanovenie takých činností, ktoré majú pre miestny rozvoj znásobujúce účinky, na využitie a stanovenie takých postupov, ktoré vedú k dlhodobým a udržateľným riešeniam. Predpoklady pre udržanie zamestnanosti v území MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont sú vo využívaní technologických inovácií v oblasti malého a stredného podnikania, v oblasti spracovania poľnohospodárskych produktov, vo využívaní daností územia v prospech rozvoja vidieckej turistiky a agroturistiky a v aktívnom prístupe k riešeniu sociálnej oblasti. **Pre posilnenie ekonomickej a sociálnej životaschopnosti vidieka je potrebná diverzifikácia ekonomických aktivít, rozvoj služieb a posilnenie investícií do miestnej infraštruktúry. Kľúčovou výzvou pre región je uskutočňovanie nových nápadov a podpora podnikania. Región MAS Občianskeho**

združenia Ipeľ-Hont vzhľadom na svoju výhodnú polohu vidieckej oblasti v prihraničnom regióne, prírodné zdroje a podmienky sa môže po zavedení inovatívnych prvkov stať konkurencieschopným vidieckym priestorom na podnikanie a prácu, tvárenie voľného času, bývanie a užívanie produktov cestovného ruchu.

Medzi typické črty územia, ktoré sú základom pre stanovenie inovatívnych znakov stratégie patrí:

- dopravná dostupnosť územia, blízkosť nadradených vnútroštátnych a medzinárodných koridorov
- tradícia v poľnohospodárstve (klasické poľnohospodárstvo, ovocinárstvo, vinohradníctvo, včelárstvo) - prírodné podmienky
- poľovníctvo – dostatok revírov, obory a zverničky, budovanie poľovníckych chodníkov
- pekná príroda, čisté životné prostredie, vidiecky charakter územia, vhodné podmienky pre vidiecky turizmus a agroturistiku
- rieka Ipeľ ako produkt – CHVÚ, športové využitie, rybárstvo, vodná turistika.....a menšie vodné toky a jazerá
- voľné priestory na rozvoj podnikania
- atrakcie pre rozvoj cestovného ruchu v území (napr. Národné kultúrne pamiatky, ZOO, Medvedia studňa, Morské oko, historický park, kaštieľ, jazerá....)
- prihraničný región – dvojazyčnosť obyvateľov, fungujúce partnerstvá sa MR
- vhodné podmienky pre poľovníctvo a rybárstvo
- folklórne a kultúrne súbory, zachovaná ľudová kultúra, kultúrne zariadenia, tradičné podujatia v obciach
- pohostinní ľudia
- bezpečné prostredie
- dobré vzťahy národnostných menšín

Inovačné aktivity

Inovácia je chápaná v širšom zmysle. Môže znamenať uvádzanie nového výrobku, nového procesu, novej služby, technológie alebo postupov, výrobného procesu v miestnom prostredí alebo v zavádzaní IKT a pod. Z dôvodov nízkej hustoty a relatívne nedostatočnej úrovne ľudských a fyzických zdrojov však majú vidiecke oblasti slabšie spojenia s výskumnými

a vývojovými strediskami a pokladajú za ťažké produkovať radikálne inovácie technického charakteru.

Inovácia vo vidieckych oblastiach môže zahŕňať prenos a adaptáciu inovácií vyvinutých inde použiteľných ako technologická inovácia v oblasti spracovania poľnohospodárskych produktov, modernizáciu tradičných know-how, alebo hľadanie nových riešení pretrvávajúcich problémov vidieka. Spolupráca medzi rôznymi subjektmi a odvetviami môže byť inováciou k hľadaniu nových spôsobov mobilizácie a vy*užívania existujúcich zdrojov a aktivít územia. Napr. výroba, predaj a vhodná propagácia domácich výrobkov vyrábaných z kvalitných miestnych surovín, vytvorenie, predaj a propagácia jedinečných produktov cestovného ruchu, využívanie obnoviteľných zdrojov energií v sledovanom území. Tvorba nových pracovných miest je dôležitým nástrojom pre širší prístup vidieckeho obyvateľstva k inováciám. Inovácie v miestnom rozvoji spočívajú aj v samotnom partnerstve. Inovačným prístupom je aj vzájomná výmena skúseností a rozvoj spolupráce s inými územiami v rámci SR a zahraničia.

Identifikované potreby územia MAS Občianskeho združenia Ipel'-Hont:

- **podpora a využitie miestneho potenciálu podnikateľov, podpora vzniku nových podnikateľov, rozvoj podnikania, poľnohospodárstva, služieb a remesiel, zavedenie nových progresívnych technológií a inovácií.**
- **vybudovanie novej a rekonštrukcia existujúcej infraštruktúry, ktorá bude slúžiť všetkým obyvateľom aj návštevníkom územia a bude pokrývať všetky oblasti života.**
- **zlepšenie sociálnej infraštruktúry, sociálnych služieb a komunitných služieb.**

Berúc do úvahy všetky aspekty, ktoré boli zistené v procese komunikácie s miestnymi aktérmi regiónu a jeho typické črty, boli stanovené nasledovné inovatívne znaky stratégie CLLD:

- vytvorenie takeého prostredia, ktoré bude následne tvoriť pracovné miesta s využitím prírodných a miestnych zdrojov prostredníctvom podopatrenia 6.1. Pomoc na začatie podnikateľskej činnosti pre mladých poľnohospodárov, podopatrenia 6.4 Podpora investícií do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností, podopatrenia 4.1 Podpora na investície do poľnohospodárskych podnikov a podopatrenia 4.2 Podpora investícií do spracovania/uvádzania na trh a/alebo vývoja poľnohospodárskych produktov.

- podpora pilotného projektu propagácie, podpory predaja a podpory technologického vybavenia regionálnych výrobcov používajúcich výlučne domáce suroviny prostredníctvom rozvoja spolupráce s inými územiami v rámci SR a v zahraničí.
- podpora pilotného projektu tvorby a predaja produktov cestovného ruchu prostredníctvom rozvoja spolupráce s inými územiami v rámci SR a v zahraničí
- prostredníctvom podpory sociálnych a komunitných služieb riešiť aj zamestnanosť marginalizovanej skupiny žien na vidieku

Cieľom stratégie je do roku 2023 ponúkať také nové pracovné príležitosti pre obyvateľov, ktoré budú mať znásobujúci účinok, zvýšiť konkurencieschopnosť zaostávajúceho vidieckeho regiónu aj podporou výroby a predaja z domácich surovín, zabezpečiť pre svojich obyvateľov významné zlepšenie v dobudovaní technickej infraštruktúry, zvoliť vhodnú a intenzívnu propagáciu svojho potenciálu a prírodných daností, zamerať sa na konkrétne a spoločné produkty cestovného ruchu. Vzhľadom na celkovú zaostalosť regiónu bude každá aktivita smerujúca k dosiahnutiu stanoveného cieľa svojim spôsobom inovatívna.

5. Implementačný rámec

5.1. Popis riadiaceho a implementačného procesu

5.1.1 Riadiaci proces - organizačná štruktúra MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont

MAS je zoskupenie predstaviteľov verejných a súkromných miestnych spoločenskohospodárskych záujmov, v ktorých na úrovni rozhodovania nemajú ani orgány verejnej moci, **ani žiadna záujmová skupina viac ako 49 % hlasovacích práv.**

Orgány združenia

- Najvyšší orgán (Valné zhromaždenie Občianskeho združenia Ipeľ-Hont, **ani orgány verejnej moci, ani žiadna záujmová skupina nemá viac ako 49 % hlasovacích práv;**
- Výkonný orgán (Predsedníctvo Občianskeho združenia Ipeľ-Hont), **ani orgány verejnej moci, ani žiadna záujmová skupina nemá viac ako 49 % hlasovacích práv;**
- Výberová komisia, **aspoň 50 % hlasov rozhodnutí o výbere patrilo partnerom, ktorí nie sú orgánmi verejnej správy;**
- Štatutárny orgán (Predseda Občianskeho združenia Ipeľ-Hont);

- Kontrolný orgán (Dozorná rada Občianskeho združenia Ipeľ-Hont.), **ani orgány verejnej moci, ani žiadna záujmová skupina nemá viac ako 49 % hlasovacích práv;**
- Monitorovací výbor, **ani orgány verejnej moci, ani žiadna záujmová skupina nemá viac ako 49 % hlasovacích práv.**

1.) **Valné zhromaždenie Občianskeho združenia Ipeľ-Hont** - najvyšší orgán združenia, je tvorený zo všetkých členov združenia. Pomer zastúpenia členov najvyššieho orgánu je v súčasnosti nasledovný: **33,93% verejný sektor, 46,43% mimovládne organizácie, 19,64% súkromný sektor, 3,5% fyzické osoby.** Zasadnutie valného zhromaždenia zvoláva výkonný orgán podľa potreby, najmenej dvakrát do roka. Výkonný orgán zvolá valné zhromaždenie aj ak o to požiada najmenej polovica členov Občianskeho združenia Ipeľ – Hont. Valné zhromaždenie je uznášaniaschopné, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých členov.

Vykonáva nasledovné činnosti:

- Schvaľuje stanovky a rokovací poriadok ich zmeny a doplnky;
- Schvaľuje plán činnosti a výročnú správu;
- Schvaľuje návrh rozpočtu a správu o hospodárení;
- Schvaľuje zriadenie kancelárie MAS;
- Schvaľuje organizačný a pracovný poriadok kancelárie MAS;
- Volí a odvoláva členov výkonného orgánu a kontrolného orgánu;
- Schvaľuje prijatie nových členov alebo vylúčenie členov v zmysle stanov;
- Schvaľuje stratégiu CLLD a jej aktualizáciu;
- Volí a odvoláva manažéra MAS, ktorý je vedúcim kancelárie MAS;
- Zriaďuje a schvaľuje výberovú komisiu MAS a monitorovací výbor;
- Schvaľuje štatút výberovej komisie a monitorovacieho výboru;
- Schvaľuje správu výkonného orgánu o výbere projektov doporučených výberovou komisiou na predloženie Pôdohospodárskej platobnej agentúre (ďalej: PPA) na čerpanie finančných prostriedkov;
- Schvaľuje správu monitorovacieho výboru o kontrole a hodnotení realizácie projektov;
- Schvaľuje návrh monitorovacieho výboru o rozsahu činnosti monitorovacieho výboru;
- Rozhoduje o zániku združenia zlúčením s iným občianskym združením alebo dobrovoľným rozpustením.

Členom združenia MAS a teda aj najvyššieho orgánu združenia MAS sa stane žiadateľ na základe písomnej prihlášky. Predsedníctvo sleduje pomer jednotlivých sektorov v združení a dbá o to, aby **žiadna záujmová skupina nemá viac ako 49 % hlasovacích práv.** Najstabilnejšou skupinou je verejný sektor, kde nie je predpoklad jeho rozšírenia ani zníženia počtu obcí. Vzhľadom k tomu, že pomer sa mení zmenou dvoch premenných, je potrebné pozorne sledovať pomery jednotlivých sektorov prepočítavaním. Neštandardná situácia nastane, ak bude potrebné odmietnuť žiadosť o prijatie za člena z dôvodu presiahnutia pomeru 49% mimovládneho sektoru s fyzickými osobami resp. súkromného sektora. Takúto situáciu bude potrebné včas riešiť iniciatívou na získanie člena z druhého sektoru, než je žiadateľ.

Valné zhromaždenie združenia MAS sa už zaoberalo týmto problémom a čoskoro dohodne postup na riešenie.

- 1.) Predsedníctvo MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont je za svoju činnosť zodpovedné najvyššiemu orgánu a vykonáva činnosti v súlade so stanovami a internými riadiacimi smernicami MAS. **Predsedníctvo má najmenej 7 členov, kde a ani orgány verejnej moci, ani žiadna záujmová skupina nemá viac ako 49 % hlasovacích práv.** Funkčné obdobie predsedníctva je zhodné s funkčným obdobím zástupcov samospráv. Pomer zastúpenia jednotlivých sektorov v predsedníctve je v súčasnosti nasledovný: **verejný sektor: 42,86%, mimovládny sektor 42,86%, podnikateľský sektor 14,29%.**
- 2.) Predsedníctvo sa schádza podľa potreby, najmenej však dvakrát ročne. Jeho rokovania zvoláva a riadi predseda. Predsedníctvo je uznášaniaschopné, ak je prítomná nadpolovičná väčšina jeho členov. Predsedníctvo rozhoduje jednoduchou väčšinou prítomných členov. Na jeho rokovaní sa zúčastňuje aj manažér MAS a predseda monitorovacieho výboru, obaja s hlasom poradným.
- 3.) Volí spomedzi seba a odvoláva predsedu a podpredsedu združenia;
- 4.) Predsedníctvo vykonáva najmä nasledovné činnosti:
 - Riadi činnosť združenia v období medzi zasadnutiami najvyššieho orgánu;
 - Zvoláva a obsahovo pripravuje rokovanie najvyššieho orgánu a pripravuje základné materiály na tieto rokovania;
 - Zodpovedá za vypracovanie, aktualizáciu a implementáciu stratégie CLLD;
 - Predkladá valnému zhromaždeniu na schválenie:

- návrh základných dokumentov združenia; stanovy, rokovací poriadok, smernice a i. a ich zmeny a doplnky;
- návrh na voľbu členov výkonného orgánu a kontrolného orgánu MAS;
- návrh na zriadenie výberovej komisie MAS a monitorovací výbor MAS;
- návrh na voľbu a odvolanie členov výberovej komisie MAS a návrh na schválenie jej štatútu;
- návrh na voľbu a odvolanie členov monitorovacieho výboru MAS a návrh na schválenie jeho štatútu;
- návrh na zriadenie kancelárie MAS;
- návrh na organizačný a pracovný poriadok kancelárie MAS
- návrh na vymenovanie manažéra MAS;
- návrh plánu činnosti, výročnú správu, správu o hospodárení;
- návrh na hospodárenie s finančnými prostriedkami a majetkom MAS;
- návrh na prijatie nových členov na základe písomnej žiadosti alebo vylúčenie členov v zmysle stanov;
- Zabezpečuje výber hodnotiteľov a spôsob ich priradenia k jednotlivým žiadostiam
- o NFP;
- Vedie zoznam hodnotiteľov vymenúva a odvoláva členov monitorovacieho výboru;
- Vypracúva správu výkonného orgánu o výbere projektov doporučených výberovou komisiou na predloženie Pôdohospodárskej platobnej agentúre (ďalej: PPA) na čerpanie finančných prostriedkov;
- Zabezpečuje iné úlohy stanovené v stratégii CLLD.

Predsedníctvo zriadi svoju Kanceláriu na zabezpečenie spravovania verejných prostriedkov ako aj manažovanie činnosti MAS a realizáciu úloh združenia. Na čele Kancelárie je manažér MAS menovaný výkonným orgánom. Manažér MAS je povinný zúčastňovať sa zasadnutí výkonného orgánu s hlasom poradným. Kancelária pracuje na základe pracovného a organizačného poriadku, ktorý schvaľuje najvyšší orgán združenia. Administratívu a realizáciu úloh združenia zabezpečujú zamestnanci MAS, ktorí môžu byť členmi len najvyššieho orgánu.

Výberová komisia MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont

- Výberová komisia MAS vyberá projekty na podporu a pripravuje návrh na ich schválenie. Zloženie členov musí odrážať požiadavku v zmysle Nariadenia (EÚ) č. 1303/2013, teda musí byť zabezpečené, aby **aspoň 50 % hlasov rozhodnutí o výbere**

patrilo partnerom, ktorí nie sú orgánmi verejnej správy, zároveň musí byť umožnený výber písomným konaním.

- Výberová komisia má minimálne troch členov. Počet členov musí byť vždy nepárny. MAS môže okrem riadnych členov menovať aj náhradníkov členov Výberovej komisie.
- Spôsob voľby/odvolania, výber členov Výberovej komisie MAS a vykonávané činnosti musia byť stanovené v stanovách a rokovacom poriadku.
- Člen Výberovej komisie nemusí pôsobiť (mať trvalé, prípadne prechodné bydlisko, sídlo alebo prevádzku) v území MAS. Pre jednu výzvu bude stanovená jedna Výberová komisia.
- Výkonný orgán MAS menuje vždy novú Výberovú komisiu pre každú výzvu, pričom jednotliví členovia sa môžu opakovať. V rámci jednej výzvy môže byť menovaná len jedna Výberová komisia na celú výzvu, výnimkou môže byť len výmena členov z opodstatnených dôvodov. Opodstatnenými dôvodmi sú najmä konflikt záujmov, úmrtie člena Výberovej komisie, jeho dlhodobá pracovná neschopnosť alebo nečinnosť a pod.
- Výberová komisia sa na svojich zasadnutiach riadi v zmysle svojho štatútu.
- Na hodnotenie a výber projektov používa „Výberové a hodnotiace kritériá pre výber projektov v rámci Stratégie CLLD – komunitne riadeného rozvoja Občianskeho združenia Ipeľ-Hont“.

Monitorovací výbor MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont

Monitorovací výbor **má najmenej 3 členov, ani orgány verejnej moci, ani žiadna záujmová skupina nemá viac ako 49 % hlasovacích práv.** Členov monitorovacieho výboru schvaľuje na návrh výkonného orgánu najvyšší orgán. Monitorovací výbor musí zasadať minimálne raz ročne, pričom na zasadnutie musia byť pozvaní zástupcovia RO, PPA a Národnej siete rozvoja vidieka (ďalej: NSRV). Členovia monitorovacieho výboru musia pôsobiť (mať trvalé, prípadne prechodné bydlisko, sídlo alebo prevádzku) v území MAS, ale nemusia byť členmi MAS.

Monitorovací výbor vykonáva najmä nasledovné činnosti:

- Volí spomedzi seba a odvoláva predsedu monitorovacieho výboru, ktorý je povinný zúčastňovať sa na zasadnutí výkonného orgánu s hlasom poradným;
- Monitorovací výbor MAS je kontrolným orgánom, ktorý vykonáva najmä hodnotenie a kontrolu realizácie projektov v rámci stratégie CLLD;

- Pripravuje a vypracováva správy o implementácii stratégie, správy o monitoringu za ročné obdobie a pod.;
- Monitorovací výbor MAS na svojom prvom zasadnutí stanoví návrh rozsahu činnosti;
- Rozsah činnosti Monitorovacieho výboru MAS podlieha schváleniu najvyšším orgánom.

Štatutárny orgán – predseda MAS Občianskeho združenia Ipel'-Hont

- Štatutárnym orgánom združenia je predseda, ktorý zastupuje združenie navonok.
- Predseda zvoláva a riadi zasadnutia predsedníctva.
- Podpisuje zmluvy a iné právne záväzné dokumenty v mene združenia.
- V jeho neprítomnosti ho zastupuje podpredseda v rozsahu schválenom najvyšším orgánom združenia.
- Vo vzťahu k PRV SR 2014 – 2020 predkladá na PPA Protokol o výbere Žiadostí o NFP z PRV SR 2014 -2020
- Vo vzťahu k IROP predkladá Protokol o výbere žiadostí o NFP z IROP na RO pre IROP.
-

Dozorná rada

- Členstvo v dozornej rade je nezlučiteľné s členstvom v iných orgánoch združenia.
- Dozorná rada má najmenej 3 členov, kde **ani orgány verejnej moci, ani žiadna záujmová skupina nemá viac ako 49 % hlasovacích práv.** Členovia spomedzi seba volia predsedu. **Zastúpenie jednotlivých sektorov je rovnomerné: 33,33%.**
- Schádza sa najmenej raz ročne. Jej rokovania zvoláva a riadi predseda. Dozorná rada je uznášaniaschopná, ak je prítomná nadpolovičná väčšina členov. Rozhodnutia prijme väčšinou prítomných členov.

Dozorná rada najmä:

- Kontroluje hospodárenie združenia, upozorňuje orgány na nedostatky a navrhuje opatrenia na ich odstránenie;
- Kontroluje dodržiavanie stanov a vnútorných predpisov;
- Prekladá ročnú správu o svojej činnosti najvyššiemu orgánu.;
- V prípade potreby má právo zvolať valné zhromaždenie.

Spôsob delegovania do jednotlivých orgánov:

Najvyšší orgán (Valné zhromaždenie Občianskeho združenia Ipeľ-Hont)

Prípravu valného zhromaždenia riadi Predsedníctvo Občianskeho združenia Ipeľ – Hont (ďalej: predsedníctvo) a podľa konkrétnych podmienok určí:

- miesto, čas a program rokovania
- spôsob prípravy písomných materiálov a zodpovednosť za ich vypracovanie
- v prípade potreby komisie ad hoc k príprave alebo posudzovaniu pripravovaných materiálov variantov ich riešenia a návrhov uznesení
- zabezpečenie odbornej expertízy alebo vyžiadanie stanoviska od príslušného orgánu alebo organizácie, pokiaľ si to povaha veci vyžaduje.

O plnení uznesení valného zhromaždenia predkladá predsedajúci správu písomne.

Prípravu valného zhromaždenia riadi predsedníctvo v spolupráci s kanceláriou MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont.

Pozvánka na riadne zasadnutie valného zhromaždenia sa doručí členom Občianskeho združenia Ipeľ – Hont najmenej 5 dní pred riadnym zasadnutím. Písomné materiály predkladané na rokovanie sa doručia členom Občianskeho združenia Ipeľ – Hont najneskôr do 3 pracovných dní pred riadnym zasadnutím.

Pozvánka na mimoriadne zasadnutie valného zhromaždenia sa spolu s písomnými materiálmi predkladanými na rokovanie doručí najmenej 3 dni pred mimoriadnym zasadnutím.

Rokovací materiál mimoriadneho zasadnutia valného zhromaždenia obsahuje dokumenty, ktoré sa týkajú otázky, kvôli ktorej bolo mimoriadne zasadnutie valného zhromaždenia zvolané.

Rokovací materiál sa sprístupňuje členom v elektronickej forme. Za sprístupnenie rokovacieho materiálu v elektronickej forme je zodpovedná kancelária MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont. Členská obec súčinní pri informovaní členov združenia zo svojho územia a je nápomocná pri sprístupnení materiálov na rokovanie. Zabezpečenie ochrany osobných údajov podľa osobitného zákona nesmie byť dotknuté.

Členom združenia MAS a teda aj najvyššieho orgánu združenia MAS sa stane žiadateľ na základe písomnej prihlášky. Predsedníctvo sleduje pomer jednotlivých sektorov v združení a dbá o to, aby **žiadna záujmová skupina nemá viac ako 49 % hlasovacích práv.**

Najstabilnejšou skupinou je verejný sektor, kde nie je predpoklad jeho rozšírenia ani zníženia počtu obcí. Vzhľadom k tomu, že pomer sa mení zmenou dvoch premenných, je potrebné pozorne sledovať percentuálne pomery jednotlivých sektorov prepočítavaním.

Neštandardná situácia nastane, ak bude potrebné odmietnuť žiadosť o prijatie za člena

z dôvodu presiahnutia pomeru 49% mimovládneho sektoru s fyzickými osobami resp. súkromného sektora. Takúto situáciu bude potrebné včas riešiť iniciatívou na získanie člena z druhého sektoru, než je žiadateľ.

Valné zhromaždenie združenia MAS sa už zaoberalo týmto problémom a čoskoro dohodne postup na riešenie.

Výkonný orgán (Predsedníctvo Občianskeho združenia Ipel'-Hont)

Predsedníctvo má najmenej 7 členov, kde a ani orgány verejnej moci, ani žiadna záujmová skupina nemá viac ako 49 % hlasovacích práv. Funkčné obdobie predsedníctva je zhodné s funkčným obdobím zástupcov samospráv. Predsedníctvo sa schádza podľa potreby najmenej však dvakrát ročne. Jeho rokovania zvoláva a riadi predseda. Predsedníctvo je uznášaniaschopné, ak je prítomná nadpolovičná väčšina jeho členov. Predsedníctvo rozhoduje jednoduchou väčšinou prítomných členov. Na jeho rokovaní sa zúčastňuje aj manažér MAS a predseda monitorovacieho výboru, obaja s hlasom poradným.

Návrh na voľbu člena predsedníctva môže podať na rokovaní valného zhromaždenia hociktorý člen združenia.

Spravidla predkladá prvý návrh dosluhujúce predsedníctvo. Podľa schémy je maximálny počet zástupcov z troch sektorov – verejný sektor, mimovládny sektor a súkromný sektor pri počte členov predsedníctva 7 vypočítaný na 3 a to maximálne v dvoch sektoroch. Pri prekročení tohto počtu v ktoromkoľvek sektore sa požadovaný pomer poruší.

Z toho dôvodu je potrebné najprv schváliť valným zhromaždením želaný pomer jednotlivých sektorov, ktorý môže byť buď 3:3:1 alebo 3:2:2 .

Na základe schváleného pomeru je možné podávať návrhy na personálne obsadenie predsedníctva.

Rozhodnutie o zvolení za člena je prijaté jednoduchou väčšinou prítomných členov na rokovaní valného zhromaždenia.

Členovia predsedníctva boli zvolení 25. 5. 2015 na rokovaní valného zhromaždenia MAS.

Návrh na voľbu predsedu a podpredsedu predsedníctva môže podať na rokovaní predsedníctva hociktorý jeho člen. Rozhodnutie o zvolení za funkcionára najvyššieho orgánu je prijaté jednoduchou väčšinou prítomných členov na rokovaní predsedníctva.

O výsledku voľby informuje predsedníctvo členskú základňu na najbližšom zasadnutí valného zhromaždenia, kde túto informáciu zoberie rokovanie najvyššieho orgánu na vedomie.

Výberová komisia MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont

Zloženie členov musí odrážať požiadavku v zmysle Nariadenia (EÚ) č. 1303/2013, teda musí byť zabezpečené, aby **aspoň 50 % hlasov rozhodnutí o výbere patrilo partnerom, ktorí nie sú orgánmi verejnej správy**, zároveň musí byť umožnený výber písomným konaním.

Výberová komisia má **minimálne troch členov**. Počet členov musí byť vždy nepárny. MAS môže okrem riadnych členov menovať aj náhradníkov členov Výberovej komisie.

Návrh na voľbu člena výberovej komisie môže podať na rokovaní valného zhromaždenia hociktorý člen združenia. Rozhodnutie o zvolení za člena je prijaté jednoduchou väčšinou prítomných členov na rokovaní valného zhromaždenia.

Štatutárny orgán (predseda Občianskeho združenia Ipeľ-Hont)

Predseda a podpredseda združenia volí spomedzi seba a odvoláva Predsedníctvo Občianskeho združenia Ipeľ-Hont. Štatutárom je spravidla predseda združenia, v jeho neprítomnosti ho zastupuje podpredseda združenia v rozsahu schválenom valným zhromaždením.

Návrh na voľbu štatutára združenia MAS môže podať hociktorý člen prítomný na rokovaní valného zhromaždenia. Rozhodnutie o zvolení za štatutára združenia MAS je prijaté jednoduchou väčšinou prítomných členov na rokovaní valného zhromaždenia.

Štatutárny orgán bol zvolený 25. 5. 2015 na rokovaní valného zhromaždenia MAS.

Kontrolný orgán (Dozorná rada Občianskeho združenia Ipeľ-Hont)

Dozorná rada je volená a odvolávaná valným zhromaždením združenia, má najmenej 3 členov, ktorí spomedzi seba volia predsedu, **kde a ani orgány verejnej moci, ani žiadna**

záujmová skupina nemá viac ako 49 % hlasovacích práv. Schádza sa najmenej raz ročne. Jej rokovania zvoláva a riadi predseda. Dozorná rada je uznášaniaschopná, ak je prítomná nadpolovičná väčšina členov. Rozhodnutia prijme väčšinou prítomných členov. Členstvo v dozornej rade je nezlučiteľné s členstvom v orgánoch združenia, okrem členstva v najvyššom orgáne.

Komisia podáva správy o svojej činnosti Valnému zhromaždeniu najmenej jedenkrát ročne. **Návrh na voľbu člena dozornej rady môže podať na rokovaní valného zhromaždenia hociktorý člen združenia. Rozhodnutie o zvolení za člena je prijaté jednoduchou väčšinou prítomných členov na rokovaní valného zhromaždenia.**

Pri trojčlennej dozornej rade je zastúpenie jednotlivých sektorov rovnomerne, 33,33% a garantuje dodržanie predpísaného pomeru sektorov max. 49%.

Návrh na voľbu predsedu dozornej rady môže podať na rokovaní kontrolnej komisie hociktorý jej člen. Rozhodnutie o zvolení predsedu dozornej rady je prijaté jednoduchou väčšinou prítomných členov na rokovaní kontrolnej komisie. Členovia dozornej rady boli zvolení 25. 5. 2015 na rokovaní valného zhromaždenia MAS.

Monitorovací výbor

Monitorovací výbor je kontrolným orgánom a vykonáva svoju činnosť pri implementácii stratégie CLLD. Monitorovací výbor má najmenej 3 členov, **kde a ani orgány verejnej moci, ani žiadna záujmová skupina nemá viac ako 49 % hlasovacích práv.** Členov monitorovacieho výboru schvaľuje na návrh výkonného orgánu najvyšší orgán. Monitorovací výbor musí zasadať minimálne raz ročne, pričom na zasadnutie musia byť pozvaní zástupcovia RO, PPA a Národnej siete rozvoja vidieka (ďalej: NSRV). Členovia monitorovacieho výboru musia pôsobiť (mať trvalé, prípadne prechodné bydlisko, sídlo alebo prevádzku) v území MAS, ale nemusia byť členmi MAS.

Návrh na voľbu člena monitorovacieho výboru môže podať na rokovaní valného zhromaždenia hociktorý člen združenia. Rozhodnutie o zvolení za člena je prijaté jednoduchou väčšinou prítomných členov na rokovaní valného zhromaždenia.

Pri trojčlennom monitorovacom výbore je zastúpenie jednotlivých sektorov rovnomerne, 33,33% a garantuje dodržanie predpísaného pomeru sektorov max. 49%.

Pracovné pozície a požiadavky na jednotlivé pozície:

Manažér MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont

- VŠ vzdelanie II. stupňa
- skúsenosti s prípravou, implementáciou a hodnotením projektov min. 5 rokov
- prax na zodpovedajúcej manažérskej pozícii min. 5 rokov
- skúsenosti v oblasti poľnohospodárstva, lesníctva, potravinárstva, rozvoja vidieka a regionálneho rozvoja
- dobrá znalosť regiónu, dlhodobá spolupráca je výhodou
- prax v oblasti tvorby, implementácie a koordinácie projektov EPFRV alebo EFRR
- počítačové zručnosti na vysokej úrovni (MS Word, Excel, Power Point, internet)
- schopnosť viesť tím, komunikatívnosť, organizačné schopnosti, vysoké pracovné nasadenie,
- jazykové znalosti – slovenčina, maďarčina (angličtina, nemčina - výhoda)
- schopnosť pracovať samostatne
- flexibilita
- vodičský preukaz skupiny B – aktívny vodič

Návrh na obsadenie pozície projektového manažéra MAS môže podať na rokovaní valného zhromaždenia hociktorý prítomný člen. Rozhodnutie o zvolení za projektového manažéra MAS je prijaté jednoduchou väčšinou prítomných na zasadnutí valného zhromaždenia.

Pozícia je obsadená od 16. 4. 2012 rozhodnutím valného zhromaždenia.

Administratívny pracovník MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont

- min SŠ vzdelanie
- počítačové zručnosti na vysokej úrovni (MS Word, Excel, Power Point, MS Office, internet)
- skúsenosti s implementáciou a administráciou projektov

- vedomosti so zameraním na rozvoj vidieka a regionálneho rozvoja
- jazykové znalosti - slovenčina, maďarčina (angličtina, nemčina – výhoda)
- vysoké pracovné nasadenie
- schopnosť pracovať samostatne,
- flexibilita,
- vodičský preukaz skupiny B – aktívny vodič

Návrh na obsadenie pozície administratívneho pracovníka MAS môže podať na rokovaní valného zhromaždenia hociktorý prítomný člen. Rozhodnutie o zvolení za administratívneho pracovníka MAS je prijaté jednoduchou väčšinou prítomných na zasadnutí valného zhromaždenia.

Pozícia je obsadená od 16. 4. 2012 rozhodnutím valného zhromaždenia.

Účtovník MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont

- min. SŠ vzdelanie s maturitou ekonomického smeru
- jednoduché, resp. podvojnú účtovníctvo
- skúsenosti s účtovníctvom projektov
- počítačové zručnosti (balík MS Office, internet)
- prax v účtovníctve min. 2 roky
- jazykové znalosti – slovenčina, maďarčina (angličtina, nemčina – výhoda)
- vysoké pracovné nasadenie
- schopnosť pracovať samostatne
- vodičský preukaz skupiny B – aktívny vodič

Návrh na obsadenie pozície účtovníka MAS môže podať na rokovaní valného zhromaždenia hociktorý prítomný člen. Rozhodnutie o zvolení za účtovníka MAS je prijaté jednoduchou väčšinou prítomných na zasadnutí valného zhromaždenia.

Pozícia je obsadená od 16. 4. 2012 rozhodnutím valného zhromaždenia.

Občianske združenie Ipeľ-Hont po zriadení kancelárie MAS pripraví nasledovné dokumenty:

- **Organizačný poriadok**
- **Organizačný a pracovný poriadok kancelárie MAS**
- **Rokovací poriadok Valného zhromaždenia, Výberovej komisie a Monitorovacieho výboru**
- **Štatút monitorovacieho výboru, štatút výberovej komisie**
- **Registratúrny poriadok**
- **Smernica verejného obstarávania**
- **Smernica – obehu dokladov**
- **Pravidlá a pokyny na BOZP**

V súčasnosti má združenie vypracované nasledovné dokumenty.

Príloha č. 7 Organizačná štruktúra MAS

Príloha č. 8 Personálne zloženie jednotlivých orgánov, t.z. získané vzdelanie a odborná prax sa dokladuje predložením profesijného životopisu, príp. dokladmi o vzdelaní a ďalšími relevantnými certifikátmi

Príloha č. 9 Stanovy Občianskeho združenia Ipeľ-Hont, upravené 1. 2. 2016, Rokovací poriadok, Logo Design Manuál

5.1.2 Implementačný proces

Implementačný proces predstavuje proces výberu, hodnotenia a schvaľovania žiadostí zahrňujúci vyhlásenie výzvy, príjem projektov, hodnotenie a výber na úrovni MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont, PPA resp. RO pre IROP, schválenie žiadosti. Tieto procesy majú svoje odlišnosti pre PRV, IROP a projekty podporované z vlastných resp. iných zdrojov. Podrobne sú tieto procesy opísané vždy v aktuálnom znení príslušného dokumentu (Systém riadenia CLLD, Systém riadenia PRV, Systém riadenia EŠIF, IROP). MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont sa nimi bude riadiť v celom procese implementácie stratégie. Nasledovný prehľad predstavuje súhrn týchto procesov.

1. Žiadosti podporované v rámci PRV

Výber projektov (ŽoNFP) obsahuje nasledovné kroky, ktoré sú ďalej podrobne opísané v Systéme riadenia CLLD.

Na úrovni MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont bude prebiehať:

- Vypracovanie indikatívneho harmonogramu výziev, aktualizácia
- Výzva na predkladanie Žiadosti o NFP (uzavretá výzva)
- Zmena a zrušenie výzvy
- Príjem a registrácia Žiadosti o NFP
- Kontrola formálnej správnosti Žiadosti o NFP
- Kontrola vecnej správnosti Žiadosti o NFP
- Kontrola oprávnenosti výdavkov
- Odborné hodnotenie Žiadosti o NFP, priradenie k prioritnej/fokusovej oblasti
- Uplatnenie hodnotiacich kritérií
- Monitorovanie a hodnotenie

Na úrovni PPA bude prebiehať:

- Schválenie indikatívneho harmonogramu výziev, schvaľovanie zmien
- Príjem a registrácia Žiadosti o NFP na PPA
- Kontrola formálnej správnosti Žiadosti o NFP
- Kontrola vecnej správnosti Žiadosti o NFP
- Odborné hodnotenie Žiadosti o NFP, priradenie k prioritnej/fokusovej oblasti
- Zmluva o poskytnutí NFP
- Monitorovanie a hodnotenie

Na úrovni MAS Občianskeho združenia Ipel'-Hont bude prebiehať iba jednokolový výber ŽoNFP.

2. Žiadosti podporované v rámci IROP

Výber projektov (ŽoNFP) obsahuje nasledovné kroky, ktoré sú ďalej podrobne opísané v Systéme riadenia EŠIF.

Na úrovni MAS Občianskeho združenia Ipel'-Hont bude prebiehať:

- Vypracovanie indikatívneho harmonogramu výziev, aktualizácia
- Výzva na predkladanie Žiadosti o NFP (iba otvorená výzva)
- Zmena a zrušenie výzvy
- Administratívne overenie Žiadosti o NFP
- Odborné hodnotenie Žiadosti o NFP
- Výber Žiadostí o NFP
- Monitorovanie a hodnotenie

Na úrovni RO pre IROP prebieha:

- Schválenie indikatívneho harmonogramu výziev, schvaľovanie zmien
- Overenie výberu ŽoNFP vykonanej MAS na RO pre IROP a schvaľovací proces ŽoNFP
- Zmluva o poskytnutí NFP
- Monitorovanie a hodnotenie

3. Žiadosti podporované z iných zdrojov

MAS Občianskeho združenia Ipel'-Hont sa rozhodla pre podporu žiadostí z Operačného programu Ľudské zdroje. Konkrétne sa jedná o prioritnú os 3 Zamestnanosť, Špecifický cieľ 3.1.1 Zvýšiť zamestnanosť, zamestnatelnosť a znížiť nezamestnanosť s osobitným dôrazom na dlhodobo nezamestnaných, nízko kvalifikovaných, starších a zdravotne postihnuté osoby, Špecifický cieľ 3.1.2 Zlepšiť prístup na trh práce uplatnením účinných nástrojov na podporu zamestnanosti, vrátane podpory mobility pre získanie zamestnania, samostatnej zárobkovej činnosti a aktivít vo vidieckych oblastiach. MAS sa pri predkladaní žiadostí bude riadiť podľa pokynov Riadiaceho orgánu pre Operačný program Ľudské zdroje.

5.2. Akčný plán

Tabuľka č. 4 A Opatrenia stratégie CLLD

Názov opatrenia	Opatrenie 4 Investície do hmotného majetku (článok 17)
Priradenie kódu opatrenia (platí v prípade v zmysle nariadenia (EÚ) č. 808/2014)	4.1 Podpora na investície do poľnohospodárskych podnikov
Priradenie k fokusovej oblasti opatrení z PRV, priradí sa kód opatrenia/podopatrenia PRV / špecifickému cieľu IROP	2A, 2B, 5C
Ciele a opis opatrenia	<u>Zdôvodnenie výberu:</u> - Operácie zamerané na zlepšenie hospodárskeho výkonu všetkých poľnohospodárskych podnikov a uľahčenie reštrukturalizácie a modernizácie poľnohospodárskych podnikov, najmä na účely zvýšenia ich účasti na trhu, zamerania na trh a poľnohospodárskej diverzifikácie. - Prispieva k Priorite č. 1 Tvorba pracovných miest a rozvoj miestneho podnikania, využíva miestny potenciál územia (ekonomická základňa, prírodné zdroje, tradície). <u>Rozsah a oprávnené činnosti:</u> - Vzhľadom na finančné možnosti stratégie CLLD sa podporí iba kategória A. - investície do zvýšenia produkcie alebo jej kvality v živočíšnej výrobe a špeciálnej rastlinnej výrobe vrátane investícií do geotermálnych vrtov s tým súvisiacich investícií a vrátane

	investícií do obstarania technického a technologického vybavenia živočíšnej výroby a špeciálnej rastlinnej výroby vrátane strojov a náradia - investície do výstavby, rekonštrukcie a modernizácie skladovacích kapacít a pozbierovej úpravy vrátane sušiarň s energetickým využitím biomasy na výrobu tepla s max. tepelným výkonom do 2 MWt - investície v súvislosti s využívaním závlah, realizáciou investícií do existujúcich a nových závlahových systémov (infraštruktúry ako aj koncových zariadení) s cieľom ich výstavby, rekonštrukcie, modernizácie a efektívnejšieho nakladania so závlahovou vodou a energiou obmedzením ich strát, všetko s cieľom zvýšiť produkciu a jej kvalitu - investície spojené s o zavádzaním inovatívnych technológií v súvislosti s variabilnou aplikáciou organických a priemyselných hnojív do pôdy a ostatných substrátov s cieľom zlepšenia kvalitatívnych vlastností a úrodnosti pôdy a ochrany pred jej degradáciou - investície do zlepšenia odbytu - investície do zníženia záťaže na životné prostredie vrátane technológií v súvislosti s rastom produkcie alebo rastom kvality produkcie - investície na založenie porastov rýchlo rastúcich drevín a iných trvalých energetických plodín na poľnohospodárskej pôde - investície spojené s využitím biomasy z odpadu vzniknutého primárne zo živočíšnej výroby					
Oprávnení prijímateľa	Prijímateľom fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe. MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont podporí iba mikro a malé podniky.					
Intenzita pomoci	<u>Základná miera podpory sú z celkových oprávnených výdavkov:</u> • 50 % v prípade menej rozvinutých regiónov (mimo Bratislavského kraja); <u>Zároveň platí, že základná miera podpory sa zvyšuje:</u> • o 20 % v prípade mladých poľnohospodárov; (len v prípade, že žiadateľ má v čase predloženia ŽoNFP na túto výzvu schválený podnikateľský plán v rámci opatrenia 6.1 t.j. má rozhodnutie PPA o schválení podpory v rámci opatrenia 6.1) <u>V prípade, ak predmetom projektu je aj spracovanie, kde výstupom je produkt mimo prílohy I, bude na uvedenú časť nasledovná miera podpory:</u> • 45% v prípade TN, NR, TT, BA kraja					
Oprávnené výdavky*	- investície do dlhodobého hmotného majetku vrátane lízingu a investícií na zlepšenie kvalitatívnych vlastností nehmuteľného dlhodobého hmotného majetku spojené s opisom činností - investície do dlhodobého nehmotného majetku (nadobudnutie alebo vývoj počítačového softvéru a nadobudnutie patentových práv, licencií, autorských práv a ochranných známok); - investície do dlhodobého hmotného majetku nakúpeného z druhej ruky vrátane jeho lízingu, ale len v prípade, že žiadateľom o NFP je mladý farmár z Opatrenia 6.1 a v čase podania žiadosti vek majetku neprevyší 3 roky; - súvisiace všeobecné náklady definované v kapitole 8.1.3 (v zmysle č. 45 nariadenia 1305/2013.)					
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	Min. 3 000 eur, Max. 38 000 eur					
Finančný plán		Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné
	menej rozvinutý	422 222	142 500	47 500	232 222	0

	región					
	viac rozvinutý región	-	-	-	-	-
	Spolu	422 222	142 500	47 500	232 222	0
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií*	viď príloha „Výberové kritériá a hodnotiace (bodovacie) kritéria pre výber projektov predkladanej stratégie CLLD“					
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota	
	4.1	Počet poľnohosp. podnikov, ktoré z PRV získali podporu na investície do reštrukturalizácie alebo modernizácie (oblasť zamerania 2A)	Počet	0	5	
	4.1	Celkové verejné výdavky	Eur	0	190 000	
	4.1	Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch - oblasť zamerania 6B	Počet	0	1	
	4.1	Počet podnikov, ktoré získali podporu na investície do poľnohosp. podnikov	Počet	0	5	
	4.1	Celkové investície (verejné + súkromné)	Eur	0	422 222	
	vlastný	Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch - celkom v stratégii CLLD	počet	0	23	
	vlastný	Počet vyhlásených výziev celkom v stratégii CLLD	počet	0	23	
	vlastný	Počet podporených žiadateľov (projektov) celkom v stratégii CLLD	počet	0	54	
	vlastný	Počet inovatívnych projektov celkom v stratégii CLLD	počet	0	5	
Indikatívny harmonogram výziev	02/2017, 02/2018, 02/2020					

Tabuľka č. 5 B Opatrenia stratégie CLLD

Názov opatrenia	Opatrenie 4 Investície do hmotného majetku (článok 17)
Priradenie kódu opatrenia (platí v prípade opatrení z PRV, priradí sa kód opatrenia/podopatrenia v zmysle nariadenia (EÚ) č. 808/2014)	4.2 Podpora pre investície na spracovanie/uvádzanie na trh a /alebo vývoj poľnohospodárskych výrobkov
Priradenie k fokusovej oblasti PRV / špecifickému cieľu IROP	3A. 6A

Ciele a opis opatrenia	<u>Zdôvodnenie výberu:</u> - V nadväznosti na rozvoj poľnohospodárskej výroby je potrebné posilniť konkurencieschopnosť spracovateľského a potravinárskeho priemyslu, jeho výrobnú diverzifikáciu a inováciu, zároveň zvyšovanie produktivity a efektivity výrobných faktorov vyvážiť opatreniami k ochrane životného prostredia a k zmierneniu klimatických zmien. - Prispieva k Priorite č. 1 Tvorba pracovných miest a rozvoj miestneho podnikania, využíva miestny potenciál územia (ekonomická základňa, prírodné zdroje, tradície). <u>Rozsah a oprávnené činnosti:</u> 1. výstavba vrátane prípravy staveniska, rekonštrukcia a modernizácia objektov súvisiacich so spracovaním, skladovaním, uvádzaním na trh a/alebo vývojom poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov, vrátane kancelárií (sklady obalových materiálov, čistiacich a dezinfekčných prostriedkov a pomôcok); 2. obstaranie, rekonštrukcia a modernizácia zariadení, strojov, prístrojov a technológií, spracovateľských a výrobných kapacít, vrátane laboratórneho vybavenia a detektorov kovov v rámci procesu spracovania, skladovania, uvádzania na trh produktov a /alebo vývoja poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov, vrátane produktov s chráneným označením pôvodu, chráneným zemepisným označením a zaručených tradičných špecialít podľa osobitného predpisu (nariadenie EÚ č. 1151/2012 , nariadenie (EÚ) č. 1308/2013); 3. stavebné alebo technologické investície na vytvorenie alebo modernizáciu miestnej zbernej siete - príjem, skladovanie, úprava, triedenie a balenie; 4. nákup chladiarenských, mraziarenských alebo termoizolačných nákladných, osobných alebo špeciálnych automobilov, prívesov a návesov, nákladných automobilov a prívesov (návesov) špecializovaných na prepravu zvierat (aj nad 3,5 t), manipulačných vozíkov v súvislosti so spracovaním, resp. uvádzaním na trh 5. zavedenie technológií a postupov s cieľom vytvoriť nové alebo kvalitnejšie výrobky a otvorenie nových trhov, najmä v súvislosti s krátkym dodávateľským reťazcom vrátane podpory uvádzania výrobkov na trh alebo vypracovania programov správnej výrobnéj praxe; 6. stavebné alebo technologické investície podporujúce lepšie využitie alebo elimináciu vedľajších produktov alebo odpadu a čistiarne odpadových vôd; 7. investície v súvislosti s výrobou a miešaním krmív z poľnohospodárskych produktov 8. investície na vybudovanie a zariadenie vlastných podnikových predajní; <i>Pozn.: V prípade sektora „hrozno a víno“ sú neoprávnenými investíciami investície do nákupu vnútorného vybavenia pre predajné a prezentačné priestory v rámci výrobného podniku[1], pretože tieto investície sú oprávnenými na podporu z Národného podporného programu v rámci SOT s vínom.</i> 9. investície do zlepšenia pracovného prostredia pre zamestnancov (hygienické zariadenia, jedálne, odpočívárne, klimatizácia). [1] V rámci Národného podporného programu SR v rámci SOT s vínom sú oprávnené iba náklady na nákup hmotného majetku v súvislosti s vnútorným vybavením a zariadením, napr. nábytok, chladiarenské zariadenie, umývací drez, výčapné zariadenie, sanitárne zariadenie a pod. Vylúčené sú akékoľvek náklady na
------------------------	--

	stavebné práce napr. výstavba hrubej stavby, zavedenie elektroinštalácie, vodoinštalácie, naniesenie omietky, vymalovanie a pod.					
Oprávnení prijímatelia	1. Fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti spracovania produktov poľnohospodárskej pruvýroby a/alebo potravinárskej výroby (s výnimkou rybných produktov) v rámci celého rozsahu činností. 2. Fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti poľnohospodárskej pruvýroby ako aj spracovania vlastnej produkcie. V tomto prípade prijímateľ podpory bude môcť predávať výhradne výrobky, na ktoré sa ako vstup vzťahuje príloha I ZFEÚ. MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont podporí iba mikro a malé podniky.					
Intenzita pomoci	<u>Výstup v rámci prílohy I ZFEÚ</u> - pre mikro, malý a stredný podnik: 50% v prípade menej rozvinutých regiónov (mimo Bratislavského kraja); <u>Výstup mimo prílohy I ZFEÚ</u> - pre mikro a malé podniky: 45% v prípade TN, NR, TT, BA kraja					
Oprávnené výdavky*	1. investície do dlhodobého hmotného majetku vrátane lízingu a investícií na zlepšenie kvalitatívnych vlastností nehmotného dlhodobého hmotného majetku spojené s opisom činností; 2. investície do dlhodobého nehmotného majetku (nadobudnutie alebo vývoj počítačového softvéru a nadobudnutie patentových práv, licencií, autorských práv a ochranných známok v spojitosti so spracovaním poľnohospodárskych produktov); 3. súvisiace všeobecné náklady definované v kapitole 8.1.3 (v zm. č. 45 nariadenia 1305/2013.).					
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	Min. 3 000 eur, Max. 40 000 eur					
Finančný plán		Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné
	menej rozvinutý región	533 333	180 000	60 000	293 333	0
	viac rozvinutý región	-	-	-	-	-
	Spolu	533 333	180 000	60 000	293 333	0
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií*	vid' príloha „Výberové kritériá a hodnotiace (bodovacie) kritériá pre výber projektov predkladanej stratégie CLLD“					
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota	
	4.2	Počet poľnohosp. podnikov, ktoré dostávajú podporu (oblasť zamerania 3A)	počet	0	6	
	4.2	Celkové investície (v EUR) (verejné + súkromné)	eur	0	533 333	
	4.2	Celkové verejné výdavky (v EUR)	eur	0	240 000	
	4.2	Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch - oblasť zamerania 6B	počet	0	2	
	vlastný	Pracovné miesta vytvorené	počet	0	23	

		v podporovaných projektoch - celkom v stratégii CLLD			
	vlastný	Počet vyhlásených výziev celkom v stratégii CLLD	počet	0	23
	vlastný	Počet podporených žiadateľov (projektov) celkom v stratégii CLLD	počet	0	54
	vlastný	Počet inovatívnych projektov celkom v stratégii CLLD	počet	0	5
Indikatívny harmonogram výziev		02/2017, 02/2018, 02/2020			

Tabuľka č. 6 C Opatrenia stratégie CLLD

Názov opatrenia	Opatrenie 6 Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti (článok 19)					
Priradenie kódu opatrenia (platí v prípade opatrení z PRV, priradí sa kód opatrenia/podopatrenia v zmysle nariadenia (EÚ) č. 808/2014)	6.1 Pomoc na začatie podnikateľskej činnosti pre mladých poľnohospodárov					
Priradenie k fokusovej oblasti PRV / špecifickému cieľu IROP	2B					
Ciele a opis opatrenia	<u>Zdôvodnenie výberu:</u> - Opatrenie rieši potrebu posilnenia ekonomickej stability/životaschopnosti malých podnikov na vidieku a rovnako potrebu zvýšenia efektivity všetkých výrobných faktorov a dosiahnuť nárast pridanej hodnoty podnikov v poľnohospodárstve, potravinárstve a lesníctve. - Prispieva k Priorite č. 1 Tvorba pracovných miest a rozvoj miestneho podnikania, využíva miestny potenciál územia (ekonomická základňa, prírodné zdroje, tradície). <u>Rozsah a oprávnené činnosti:</u> - Podpora sa poskytuje mladému poľnohospodárovi na začatie jeho podnikateľskej činnosti v oblasti živočíšnej a špecializovanej rastlinnej výroby na realizáciu podnikateľského plánu					
Oprávnení prijímatelia	Mladý poľnohospodár – samostatne hospodáriaci roľník (mikropodnik alebo malý podnik v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES), ktorý vykonáva poľnohospodársku prvovýrobu ako sústavnú a samostatnú činnosť pod vlastným menom, na vlastnú zodpovednosť a za účelom dosiahnutia zisku, ktorý je hlavným zdrojom jeho príjmu. Táto fyzická osoba v čase podania ŽoNFP nemá viac ako 40 rokov, má zodpovedajúce profesijné zručnosti a schopnosti a prvýkrát zakladá poľnohospodársky podnik ako jeho jediný a najvyšší predstaviteľ.					
Intenzita pomoci	100 %					
Oprávnené výdavky*	Oprávnené náklady sú výlučne náklady uvedené v podnikateľskom pláne. Prijímateľ podpory nie je povinný preukazovať skutočný účel použitia NFP na jednotlivé typy nákladov, uvedených v podnikateľskom pláne.					
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	50 000 € na 1 mladého poľnohospodára					
Finančný plán		Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné
	menej rozvinutý región	250 000	187 500	62 500	0	0
	viac rozvinutý región	-	-	-	-	-
	Spolu	250 000	187 500	62 500	0	0

Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií*	viď príloha „Výberové kritériá a hodnotiace (bodovacie) kritériá pre výber projektov predkladanej stratégie CLLD“				
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota
	6.1	Celkové verejné výdavky (v EUR)	eur	0	250 000
		Celkové investície (v EUR) (verejné + súkromné)	eur	0	250 000
	6.1	Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch – oblasť zamerania 6B	počet	0	5
	6.1	Počet prijímateľov, ktorí dostávajú pomoc na začatie podnikania pre mladých poľnohospodárov(6.1.)	počet	0	5
	vlastný	Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch - celkom v stratégii CLLD	počet	0	23
	vlastný	Počet vyhlásených výziev celkom v stratégii CLLD	počet	0	23
	vlastný	Počet podporených žiadateľov (projektov) celkom v stratégii CLLD	počet	0	54
	vlastný	Počet inovatívnych projektov celkom v stratégii CLLD	počet	0	5
Indikatívny harmonogram výziev	03/2017, 03/2018, 03/2020				

Tabuľka č. 7 D Opatrenia stratégie CLLD

Názov opatrenia	Opatrenie 6 Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti (článok 19)
Priradenie kódu opatrenia (platí v prípade opatrení z PRV, priradí sa kód opatrenia/podopatrenia v zmysle nariadenia (EÚ) č. 808/2014)	6.4 Podpora na investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností
Priradenie k fokusovej oblasti PRV / špecifickému cieľu IROP	6A, 5C, 2A, 2B
Ciele a opis opatrenia	<u>Zdôvodnenie výberu:</u> - Širší rozvoj podnikateľskej činnosti na vidieku zabezpečí nové pracovné príležitosti pre nezamestnaných a osobitne mladých ľudí, čím sa podporí ekonomický rast, stabilizácia a posilnenie vidieckej ekonomiky a generovanie nových pracovných miest. - Prispieva k Priorite č. 1 Tvorba pracovných miest a rozvoj miestneho podnikania, využíva miestny potenciál územia (ekonomická základňa, prírodné zdroje, tradície). <u>Rozsah a oprávnené činnosti:</u> Činnosť 1: činnosti spojené s vidieckym cestovným ruchom a agroturistikou zamerané na vytváranie podmienok pre rekreačné a relaxačné činnosti, vrátane vytvárania podmienok na poskytovanie vzdelávania

	a vytvorenie konferenčných priestorov. Oprávnená je výstavba ubytovacích zariadení, rekonštrukcia a modernizácia existujúcich ubytovacích zariadení, ako aj nevyužívaných objektov na ubytovacie zariadenie a to s kapacitou od 5 do 30 lôžok, v nadväznosti na vytvorenie alebo modernizáciu areálu na rozvoj rekreačných a relaxačných činností. <i>V prípade obhospodarovateľov lesa je činnosť 1 oprávnená s výnimkou budovania a obnovy občianskej a poznávacej infraštruktúry (náučné a turistické chodníky, cyklotrasy, odpočívadlá, pozorovateľne, mostíky, turistické značenie, mapové panely, informačné tabule, turistické útulne, ohniská, odpadkové koše, vyhliadkové veže, lanové dráhy, schody, rebríky, chodníky, objekty a centrá biodiverzity na pozorovanie – mokrade, malé vodné plochy, ukážkové lesné biotopy).</i> Činnosť 2: činnosti spojené s poskytovaním služieb pre cieľovú skupinu: deti, seniori a občania so zníženou schopnosťou pohybu. V rámci danej oblasti je možné sa zamerať aj na terapie (hipoterapia, animoterapia), lesnú pedagogiku a pod., ktoré prispievajú k rekonvalescencii, lepšiemu začleneniu do spoločenského života, zvýšeniu motoriky cieľovej skupiny. Činnosť 3: spracovanie a uvádzanie na trh produktov, ktorých výstup spracovania nespadá do prílohy I ZFEÚ. Vstupom spracovania môže byť aj produkt, ktorý spadá do prílohy I ZFEÚ za podmienky, že je vstupom zároveň aj produkt, ktorý nespadá do prílohy I ZFEÚ (s výnimkou spracovania poľnohospodárskych produktov, ktorých vstup spadá výlučne do prílohy I ZFEÚ a výstupom je energia z OZE alebo produkt, ktorý sa ďalej využíva na výrobu energie) vrátane doplnkovej výroby nepoľnohospodárskeho, nelesného a neakvakultúrneho charakteru, ako aj predaj vlastných produktov nepoľnohospodárskeho, nelesného a neakvakultúrneho charakteru (vrátane zariadenia mobilných predajných miest) a výrobkov a/alebo produktov iných poľnohospodárov a obhospodarovateľov lesa a akvakultúrnych podnikov za účelom ekonomického rozvoja daného územia. Oprávnená je aj tvorba a rozvoj aktivít a činností spojených s poskytovaním služieb, najmä služieb súvisiacich so skladovaním, logistikou a dopravou a zriaďovaním podnikateľských inkubátorov. V rámci využívania obnoviteľných zdrojov energie sú oprávnené nasledovné investície za podmienky, že časť energie prijímateľ podpory spotrebuje vo vlastnom podniku a v prípade využívania solárnej energie, táto pokryje sprostredkované aj časť jeho spotreby tepla resp. bude vyrobená elektrina použitá aj na klimatizáciu a pod.: 1. investície na budovanie zariadení na energetické využívanie biomasy na výrobu elektriny a tepla spaľovaním bioplynu vyrobeného anaeróbnou fermentáciou, s max. elektrickým výkonom do 500 kW, kde je časť energie uvádzaná do siete; 2. investície na budovanie zariadení na energetické
--	---

	využívanie biomasy na výrobu tepla a vykurovanie s max. tepelným výkonom do 500 kW, kde je časť energie uvádzaná do siete; 3. investície na výrobu biomasy pre technické a energetické využitie, kde je časť energie uvádzaná do siete; 4. investície na budovanie zariadení na energetické využívanie drevnej biomasy na výrobu elektriny a tepla spaľovaním plynu vyrobeného termochemickou konverziou s max. elektrickým výkonom do 500 kW; 5. investície na budovanie zariadení na energetické využívanie odpadovej drevnej biomasy na výrobu tepla a vykurovanie s max. tepelným výkonom do 500 kW; 6. investície na budovanie zariadení na energetické využívanie solárnej energie s max. výkonom 250 kW; 7. investície na budovanie zariadení na energetické využívanie veternej energie s max. výkonom 250 kW; 8. investície na budovanie zariadení na energetické využívanie vodnej energie s max. výkonom 250 kW. Činnosti spojené s využívaním OZE prispievajú k fokusovej oblasti 5C.
Oprávnení prijímatelia	Činnosť 1 a 2: Mikropodniky a malé podniky (v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES) vo vidieckych oblastiach. Činnosť 1 až 3: 1. Fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby. 2. Fyzické a právnické osoby (mikropodniky a malé podniky vo vidieckych oblastiach v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES) obhospodarujúce lesy vo vlastníctve: • súkromných vlastníkov a ich združení; • obcí a ich združení; • cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním. 3. Fyzické a právnické osoby (mikropodniky a malé podniky vo vidieckych oblastiach v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES) podnikajúce v oblasti hospodárskeho chovu rýb (akvakultúry). MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont podporí iba mikro a malé podniky.
Intenzita pomoci	Výška podpory z celkových oprávnených výdavkov pre mikro a malé podniky: • 45% v nasledovných krajoch SR: TN, NR, TT, BA.
Oprávnené výdavky*	1. výdavky na hmotné a nehmotné investície, ktoré sú v súlade s oprávnenými činnosťami v rámci tohto podopatrenia a špecifikáciou výdavkou uvedenou v podkapitole 8.1; 2. všeobecné náklady súvisiace s bodom 1, špecifikované v podkapitole 8.1. [1] V rámci činnosti 3 nie sú oprávnené investície súvisiace s drevospracujúcim priemyslom (piliarska

	výroba, výroba nábytku a pod.), s výnimkou využívania dreva ako OZE. <i>V prípade obhospodarovateľov lesa je činnosť I oprávnená s výnimkou budovania a obnovy občianskej a poznávacej infraštruktúry (náučné a turistické chodníky, cyklotrasy, odpočívadlá, pozorovateľne, mostíky, turistické značenie, mapové panely, informačné tabule, turistické útulne, ohniská, odpadkové koše, vyhliadkové veže, lanové dráhy, schody, rebríky, chodníky, objekty a centrá biodiverzity na pozorovanie – mokrade, malé vodné plochy, ukážkové lesné biotopy).</i> 3. <i>V prípade podnikov akvakultúry nie sú oprávnené investície do alternatívnych zdrojov príjmov, ktoré súvisia s akvakultúrou, ako je rybárska turistika, environmentálne</i>					
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	Min. 3 000 eur, Max. 40 000					
Finančný plán		Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné
	menej rozvinutý región	533 333	180 000	60 000	293 333	0
	viac rozvinutý región	-	-	-	-	-
	Spolu	533 333	180 000	60 000	293 333	0
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií*	viď príloha „Výberové kritériá a hodnotiace (bodovacie) kritériá pre výber projektov predkladanej stratégie CLLD“					
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota	
	6.4	Celkové verejné výdavky (v EUR)	eur	0	240 000	
		Celkové investície (v EUR) (verejné + súkromné)	eur	0	533 333	
	6.4	Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch - oblasť zamerania 6B	počet	0	2	
	6.4	Počet prijímateľov (poľnohospodárskych podnikov), ktorí dostávajú podporu na investície do nepoľnohosp. činností vo vidieckych oblastiach (6.4.)	počet	0	6	
	6.4	Počet poľnohosp. podnikov, ktoré získali podporu na plán rozvoja podnikania/investície v prospech mladých poľnohospodárov (oblasť zamerania 2B)	počet	0	0	
	vlastný	Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch - celkom v stratégii CLLD	počet	0	23	

	vlastný	Počet vyhlásených výziev celkom v stratégii CLLD	počet	0	23
	vlastný	Počet podporených žiadateľov (projektov) celkom v stratégii CLLD	počet	0	54
	vlastný	Počet inovatívnych projektov celkom v stratégii CLLD	počet	0	5
Indikatívny harmonogram výziev		03/2017, 03/2018, 03/2020			

Tabuľka č. 8 E Opatrenia stratégie CLLD

Názov opatrenia	Opatrenie 7 Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (článok 20)
Priradenie kódu opatrenia (platí v prípade opatrení z PRV, priradí sa kód opatrenia/podopatrenia v zmysle nariadenia (EÚ) č. 808/2014)	7.2 Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie
Priradenie k fokusovej oblasti PRV / špecifickému cieľu IROP	6B
Ciele a opis opatrenia	<u>Zdôvodnenie výberu:</u> - Pre efektívny a udržateľný rast vidieckych oblastí je vzhľadom na veľký potenciál vidieckeho cestovného ruchu týchto oblastí dôležité podporovať investície do budovania infraštruktúry miestneho vidieckeho cestovného ruchu. - Prispieva k Priorite č. 2 Dobudovanie a rekonštrukcia komplexnej infraštruktúry <u>Rozsah a oprávnené činnosti:</u> - výstavba, rekonštrukcia, modernizácia, dostavba kanalizácie, vodovodu, alebo čistiare odpadových vôd; - výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií, lávok, mostov, chodníkov a záchytných parkovísk, autobusových zastávok, výstavba, rekonštrukcia a údržba odvodňovacích kanálov, prehĺbovanie existujúcich obecných studní. V prípade investícií do miestnych komunikácií, tie budú umožnené len v malom rozsahu a za predpokladu, že prispievajú k oživeniu znevýhodnenej vidieckej oblasti, kde môže zlepšiť prepojenie medzi vidieckymi oblasťami a širšou dopravnou sieťou, príp. budú prispievať k miestnemu ekonomickému rozvoju (napr. k rozvoju vidieckeho cestovného ruchu a pod.); - zlepšenie vzhľadu obcí – úprava a tvorba verejných priestranstiev, námestí, parkov a pod.
Oprávnení prijímatelia	- obce vo vidieckych oblastiach, - pri investíciách do kanalizácií a ČOV - obce vo vidieckych s výnimkou obcí, ktoré sú súčasťou aglomerácie nad 2 000 EO, ako aj aglomerácie pod 2 000 EO, ktorá zasahuje do chránených vodohospodárskych oblastí; - združenia obcí s právnou subjektivitou
Intenzita pomoci	100 %
Oprávnené výdavky*	1. výdavky na hmotné a nehmotné investície, ktoré sú v súlade s podporovanými činnosťami v rámci tohto podopatrenia, vrátane výdavkov na začlenenie prvkov zelenej infraštruktúry – náklady na následné "ozelenenie" objektov a ich začlenenie do zelenej infraštruktúry obce; 2. súvisiace všeobecné náklady definované v časti 1.2 Všeobecné podmienky oprávnenosti pre projektové opatrenia (v zmysle čl. 45 nariadenia 1305/2013 v PRV 2014 - 2020)

kapitola 8.1.3.).						
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	Min. 3 000 eur, Max. 24 000 eur					
Finančný plán		Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné
	menej rozvinutý región	120 000	90 000	30 000	0	0
	viac rozvinutý región	-	-	-	-	-
	Spolu	120 000	90 000	30 000	0	0
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií*	viď príloha „Výberové kritériá a hodnotiace (bodovacie) kritériá pre výber projektov predkladanej stratégie CLLD“					
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota	
	7.2	Celkové verejné výdavky (v EUR)	eur	0	120 000	
	7.2	Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch (LEADER/PRV) (oblasť zamerania 6B)	počet	0	1	
	7.2	Počet operácií , ktoré získali podporu na investície do infraštruktúry malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie (7.2.)	počet	0	5	
	7.2	Počet obyvateľov, ktorí majú prospech zo zlepšenia služieb/infraštruktúry (7.1.; 7.2.; 7.4.; 7.5.; 7.6.; 7.7.)	počet	0	18 000	
	vlastný	Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch - celkom v stratégii CLLD	počet	0	23	
	vlastný	Počet vyhlásených výziev celkom v stratégii CLLD	počet	0	23	
	vlastný	Počet podporených žiadateľov (projektov) celkom v stratégii CLLD	počet	0	54	
	vlastný	Počet inovatívnych projektov celkom v stratégii CLLD	počet	0	5	
Indikatívny harmonogram výziev	11/2016, 11/2018					

Tabuľka č. 9 F Opatrenia stratégie CLLD

Názov opatrenia	Opatrenie 7 Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (článok 20)
Priradenie kódu opatrenia (platí v prípade opatrení z PRV, priradí sa kód opatrenia/podopatrenia v zmysle nariadenia	7.4 Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej

(EÚ) č. 808/2014)	infraštruktúry																								
Priradenie k fokusovej oblasti PRV / špecifickému cieľu IROP	6B, 5C																								
Ciele a opis opatrenia	<u>Zdôvodnenie výberu:</u> - Pre efektívny a udržateľný rast vidieckych oblastí je vzhľadom na veľký potenciál vidieckeho cestovného ruchu týchto oblastí dôležité podporovať investície do budovania infraštruktúry miestneho vidieckeho cestovného ruchu. - Prispieva k Priorite č. 2 Dobudovanie a rekonštrukcia a komplexnej infraštruktúry a k Priorite č. 3 Rozvoj sociálnych a komunitných služieb a vzdelávanie <u>Rozsah a oprávnené činnosti:</u> - investície súvisiace s vytváraním podmienok pre trávenie voľného času vrátane príslušnej infraštruktúry – napr. výstavba/rekonštrukcia/modernizácia športovísk a detských ihrísk, amfiteátrův, investície do rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre komunitnú/spolkovú činnosť vrátane rekonštrukcie existujúcich kultúrnych domov; - zriadenie nových, prístavba, prestavba, rekonštrukcia a modernizácia existujúcich domov smútku vrátane ich okolia; - investície súvisiace so zvyšovaním kvality života obyvateľov – investície spojené s odstraňovaním malých tzv. divokých skládok odpadov resp. opusteného odpadu; - investície súvisiace so zvýšením bezpečnosti a prevencie proti vandalizmu na verejných priestoroch (montáž kamerových systémov a iných bezpečnostných prvkov); - investície súvisiace s vytváraním podmienok pre rozvoj podnikania – rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre podnikateľskú činnosť, výstavba/rekonštrukcia tržníc pre podporu predaja miestnych produktov a pod. - investície do využívania OZE vrátane investícií spojenými s úsporou energie – len ako súčasť investícií do miestnych služieb.																								
Oprávnení prijímatelia	1. obce vo vidieckych oblastiach 2. združenia obcí s právnou subjektivitou																								
Intenzita pomoci	100 %																								
Oprávnené výdavky*	1. výdavky na hmotné a nehmotné investície, ktoré sú v súlade s podporovanými činnosťami v rámci tohto podopatrenia, vrátane výdavkov na začlenenie prvkov zelenej infraštruktúry – náklady na následné "ozelenenie" objektov a ich začlenenie do zelenej infraštruktúry obce a vrátane nákladov súvisiacich s investíciami do využívania OZE a do úspor energie, pokiaľ sú tieto investície súčasťou iných investícií v rámci operácie; 2. súvisiace všeobecné náklady definované v časti 1.2 Všeobecné podmienky oprávnenosti pre projektové opatrenia (v zmysle čl. 45 nariadenia 1305/2013 v PRV 2014 - 2020 kapitola 8.1.3.).																								
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	Min. 3 000 eur, Max. 24 000 eur																								
Finančný plán	<table><tr><td></td><td>Spolu</td><td>EÚ</td><td>ŠR</td><td>VZ</td><td>iné</td></tr><tr><td>menej rozvinutý región</td><td>120 000</td><td>90 000</td><td>30 000</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td>viac rozvinutý región</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr><tr><td>120 000</td><td>90 000</td><td>30 000</td><td>120 000</td><td>0</td><td>0</td></tr></table>		Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné	menej rozvinutý región	120 000	90 000	30 000	0	0	viac rozvinutý región	-	-	-	-	-	120 000	90 000	30 000	120 000	0	0
	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné																				
menej rozvinutý región	120 000	90 000	30 000	0	0																				
viac rozvinutý región	-	-	-	-	-																				
120 000	90 000	30 000	120 000	0	0																				
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady	viď príloha „Výberové kritériá a hodnotiace (bodovacie) kritériá pre výber projektov predkladanej stratégie CLLD“																								

výberu operácií*						
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatková hodnota	Celková cieľová hodnota	
	7.4	Celkové verejné výdavky (v EUR)	eur	0	120 000	
	7.4	Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch (LEADER/PRV) (oblasť zamerania 6B)	počet	0	1	
	7.4	Počet operácií, ktoré získali podporu na investície do miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo (7.4.)	počet	0	5	
	7.4	Počet obyvateľov, ktorí majú prospech zo zlepšenia služieb/infraštruktúry (7.1.; 7.2.; 7.4.; 7.5.; 7.6.; 7.7.)	počet	0	19 000	
	vlastný	Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch - celkom v stratégii CLLD	počet	0	23	
	vlastný	Počet vyhlásených výziev celkom v stratégii CLLD	počet	0	23	
	vlastný	Počet podporených žiadateľov (projektov) celkom v stratégii CLLD	počet	0	54	
	vlastný	Počet inovatívnych projektov celkom v stratégii CLLD	počet	0	5	
Indikatívny harmonogram výziev		11/2016, 11/2018				

Tabuľka č. 10 G Opatrenia stratégie CLLD

Názov opatrenia	Opatrenie 7 Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (článok 20)
Priradenie kódu opatrenia (platí v prípade opatrení z PRV, priradí sa kód opatrenia/podopatrenia v zmysle nariadenia (EÚ) č. 808/2014)	7.5 Podpora na investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a do turistickej infraštruktúry malých rozmerov na verejné využitie
Priradenie k fokusovej oblasti PRV / špecifickému cieľu IROP	6B
Ciele a opis opatrenia	<u>Zdôvodnenie výberu:</u> - Pre efektívny a udržateľný rast vidieckych oblastí je vzhľadom na veľký potenciál vidieckeho cestovného ruchu týchto oblastí dôležité podporovať investície do budovania infraštruktúry miestneho vidieckeho cestovného ruchu. - Prispieva k Priorite č. 2 Dobudovanie a rekonštrukcia a komplexnej infraštruktúry <u>Rozsah a oprávnené činnosti:</u> - investície, ktoré súvisia s vytvorením, udržiavaním, obnovou a

	skvalitňovaním turisticky zaujímavých objektov, bodov a miest vrátane príslušnej infraštruktúry – miestne kultúrne, historické, prírodné a iné objekty a zaujímavosti, zriadenie múzejných a galerijných zariadení a pod.; - investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a informačných tabúl v turistických lokalitách na verejné využitie, budovanie drobných obslužných zariadení pre turistov, informačné body, smerové tabule, KIOSKY a pod.; - budovanie, rekonštrukcia náučných chodníkov, cykloturistických chodníkov, ich napojenie na náučné chodníky, budovanie doplnkovej infraštruktúry (odpočinkové miesta, prístrešky, stojany na bicykle a pod.), výstavba vyhladkových veží, budovanie, údržba a obnova cykloturistického značenia na existujúcich cykloturistických trasách a pod.					
Oprávnení prijímateľa	1. obce vo vidieckych oblastiach 2. združenia obcí s právnou subjektivitou.					
Intenzita pomoci	100 %					
Oprávnené výdavky*	1. výdavky na hmotné a nehmotné investície, ktoré sú v súlade s podporovanými činnosťami v rámci tohto podopatrenia, vrátane výdavkov na začlenenie prvkov zelenej infraštruktúry – náklady na následné "ozelenenie" objektov a ich začlenenie do zelenej infraštruktúry obce; 2. súvisiace všeobecné náklady definované v časti 1.2 Všeobecné podmienky oprávnenosti pre projektové opatrenia (v zmysle čl. 45 nariadenia 1305/2013 v PRV 2014 - 2020 kapitola 8.1.3.)					
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	Min. 3 000 eur, Max. 25 000 eur					
Finančný plán		Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné
	menej rozvinutý región	100 000	75 000	25 000	0	0
	viac rozvinutý región	-	-	-	-	-
	Spolu	100 000	75 000	25 000	0	0
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií*	vid' príloha „Výberové kritériá a hodnotiace (bodovacie) kritériá pre výber projektov predkladanej stratégie CLLD“					
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota	
	7.5	Celkové verejné výdavky (v EUR)	eur	0	100 000	
	7.5	Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch (LEADER/PRV) (oblasť zamerania 6B)	počet	0	1	
	7.5	Počet operácií, ktoré získali podporu na investície do rekreačnej/turistickej infraštruktúry (7.5.)	počet	0	4	
	7.5	Počet obyvateľov, ktorí majú prospech zo zlepšenia služieb/infraštruktúry (7.1.; 7.2.; 7.4.; 7.5.; 7.6.; 7.7.)	počet	0	18 000	
	vlastný	Pracovné miesta	počet	0	23	

		vytvorené v podporovaných projektoch - celkom v stratégii CLLD			
	vlastný	Počet vyhlásených výziev celkom v stratégii CLLD	počet	0	23
	vlastný	Počet podporených žiadateľov (projektov) celkom v stratégii CLLD	počet	0	54
	vlastný	Počet inovatívnych projektov celkom v stratégii CLLD	počet	0	5
Indikatívny harmonogram výziev		11/2016, 11/2018			

Tabuľka č. 11 H Opatrenia stratégie CLLD

Názov opatrenia	Podpora na prevádzkové náklady a oživenie (Chod MAS)
Priradenie kódu opatrenia (platí v prípade opatrení z PRV, priradí sa kód opatrenia/podopatrenia v zmysle nariadenia (EÚ) č. 808/2014)	19.4
Priradenie k fokusovej oblasti PRV /špecifickému cieľu IROP	6B
Ciele a opis opatrenia	<u>Ciele, zdôvodnenie výberu:</u> - Príspevok opatrenia k miestnemu rozvoju vychádza z charakteru samotnej metódy LEADER, ktorá je zameraná na lokálne komunity a ich podporu prostredníctvom realizácie stratégií CLLD, ktoré reflektujú konkrétne potreby lokálnych komunít. - Podpora pre budovanie verejno-súkromného partnerstva bude slúžiť ako akcelerátor miestneho rozvoja. Odborne obsadená kancelária MAS dokáže v území poskytovať takéto informácie, ale aj kvalifikovane poradiť, prípadne pomôcť pripraviť potrebné žiadosti, podklady a pod. - Opatrenie má prierezový charakter a prispieva k dosiahnutiu strategického cieľa. <u>Rozsah a oprávnené činnosti:</u> - Podpora v rámci operácie bude poskytovaná pre MAS na náklady v súvislosti s oživovaním stratégie miestneho rozvoja, t.j. propagácia stratégie a informovanosť o dotknutom území.
Oprávnení prijímatelia	MAS, ktorá je vybraná RO na implementáciu stratégie
Intenzita pomoci	100 %
Oprávnené výdavky*	Financovanie animačných nákladov MAS v súvislosti s oživovaním stratégie CLLD: - propagácia a informovanie o dotknutej oblasti a výsledkoch stratégie CLLD; - výmena informácií medzi miestnymi aktérmi - semináre, konferencie, workshopy pre členov MAS, ďalších aktérov ako aj, zamerané na ich rozširovanie vedomostí a zručností pri vykonávaní stratégie CLLD a s tým spojených prác; - vzdelávanie potenciálnych prijímateľov zamerané na rozširovanie vedomostí a zručností pri príprave projektov. Náklady súvisiace s oživovaním stratégie (animácie) musia tvoriť min. 15 % a max 25 % z celkových výdavkov v rámci operácie Chod miestnej akčnej skupiny a animácia.

Výška príspevku (minimálna a maximálna)	Max. 71 510 eur					
Finančný plán		Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné
	menej rozvinutý región	71 510	53 632	17 878	0	0
	viac rozvinutý región	-	-	-	-	-
	Spolu	71 510	53 632	17 878	0	0
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií*	viď PRV SR 2015-2020, Systém riadenia CLLD a Systém riadenia PRV					
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota	
	19.4	Počet vybraných MAS	počet	0	1	
	19.4	Počet obyvateľov, ktorých pokrývajú miestne akčné skupiny	počet	18 348	18 000	
	19.4	Celkové verejné výdavky (v EUR) – podpora na vykonávanie operácií v rámci stratégie MRVK (19.2)	počet	0	2 334 700	
	19.4	Celkové verejné výdavky (v EUR) – podpora pri prevádzkových nákladoch a oživení (19.4)	počet	0	71 510	
	vlastný	Počet vzdelávacích aktivít MAS	počet	0	5	
	vlastný	Počet propagačných/informačných aktiít MAS	počet	0	3	
Indikatívny harmonogram výziev	viď PRV SR 2015-2020, Systém riadenia CLLD a Systém riadenia PRV					

Tabuľka č. 12 I Opatrenia stratégie CLLD

Názov opatrenia	Investičná priorita č. 5.1: Záväzné investície v rámci stratégií miestneho rozvoja vedeného komunitou Oprávnená aktivita: Zakladanie nových a podpora existujúcich mikro a malých podnikov, SZČO, družstiev
Priradenie kódu opatrenia (platí v prípade opatrení z PRV, priradí sa kód opatrenia/podopatrenia v zmysle nariadenia (EÚ) č. 808/2014)	-
Priradenie k fokusovej oblasti PRV / špecifickému cieľu IROP	5.1.1 Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií
Ciele a opis opatrenia	<u>Zdôvodnenie výberu:</u> - Prostredníctvom opatrenia budú riešené potreby na miestnej úrovni, najmä zníženie sociálno-ekonomickej zaostalosti, zvýšenie kvality života a zlepšenie infraštruktúry miestnych služieb vo vidieckych oblastiach, rozvoj miestnej ekonomiky a zamestnanosti využitím miestnych zdrojov a zavádzanie inovácií vo vidieckych oblastiach, ako aj podpora rôznych foriem zamestnávania vo vidieckych oblastiach. - Prispieva k Priorite č. 1 Tvorba pracovných miest a podpora miestneho podnikania

	<u>Rozsah a oprávnené činnosti:</u> - obstaranie hmotného majetku pre účely tvorby pracovných miest - nutné stavebnotechnické úpravy budov spojené s umiestnením obstaranej technológie a/alebo s poskytovaním nových služieb - podpora marketingových aktivít - podpora miestnych produkčno-spotrebiteľských reťazcov, sieťovanie na úrovni miestnej ekonomiky a výmena skúseností					
Oprávnení prijímatelia	- samostatne zárobkovo činné osoby, okrem tých, ktoré sú oprávnenými prijímateľmi z PRV v opatrení LEADER a oprávnenými prijímateľmi z OP RH - mikro a malé podniky s počtom do 49 zamestnancov, okrem tých, ktoré sú oprávnenými prijímateľmi z PRV v opatrení LEADER a oprávnenými prijímateľmi z OP RH					
Intenzita pomoci	85 %					
Oprávnené výdavky*	Vid' Príručka pre žiadateľa z Prioritnej osi 5 IROP					
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	Min. 3 000 eur, Max. 69 000 eur					
Finančný plán		Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné
	menej rozvinutý región	892 941	759 000	-	133 941	0
	viac rozvinutý región	-	-	-	-	-
	Spolu	892 941	759 000	-	133 941	0
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií*	vid' príloha „Výberové kritériá a hodnotiace (bodovacie) kritériá pre výber projektov predkladanej stratégie CLLD“					
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota	
	R0168	Zamestnanosť v podporených podnikoch	FTE	0	6	
	R0168	Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre firmu nové	podnik	0	1	
	R0168	Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre trh nové	podnik	0	1	
	R0168	Počet podporených podnikov	podnik	0	11	
	R0168	Podiel zamestnanosti v mikro a malých podnikoch do 49 zam. a SZČO na celkovom počte zamestnanosti v mikro a malých podnikoch do 49 zam. a SZČO v sektorech nespádajúcich do podpory PRV 2014-2020	FTE/%	0	*/*	

	vlastný	Stavebno-technické úpravy budov spojené s umiestnením technológií	m ²	0	300
	vlastný	Stavebno-technické úpravy budov spojené s poskytovaním nových služieb	m ²	0	300
	vlastný	Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch - celkom v stratégii CLLD	počet	0	23
	vlastný	Počet vyhlásených výziev celkom v stratégii CLLD	počet	0	23
	vlastný	Počet podporených žiadateľov (projektov) celkom v stratégii CLLD	počet	0	54
	vlastný	Počet inovatívnych projektov celkom v stratégii CLLD	počet	0	5
Indikatívny harmonogram výziev		Vid' IROP			

Tabuľka č. 13 J Opatrenia stratégie CLLD

Názov opatrenia	Investičná priorita č. 5.1: Záväzné investície v rámci stratégií miestneho rozvoja vedeného komunitou Oprávnená aktivita: Rozvoj základnej infraštruktúry
Priradenie kódu opatrenia (platí v prípade opatrení z PRV, priradí sa kód opatrenia/podopatrenia v zmysle nariadenia (EÚ) č. 808/2014)	-
Priradenie k fokusovej oblasti PRV / špecifickému cieľu IROP	5.1.2 Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach
Ciele a opis opatrenia	<u>Zdôvodnenie výberu:</u> - Prostredníctvom opatrenia budú riešené potreby na miestnej úrovni, najmä zníženie sociálno-ekonomickej zaostalosti, zvýšenie kvality života a zlepšenie infraštruktúry miestnych služieb vo vidieckych oblastiach, rozvoj miestnej ekonomiky a zamestnanosti využitím miestnych zdrojov a zavádzanie inovácií vo vidieckych oblastiach, ako aj podpora rôznych foriem zamestnávania vo vidieckych oblastiach, budovanie kapacít a rozvoj občianskej spoločnosti regiónu, zvýšenie kvality a bezpečnosti vybavenosti a fyzickej regenerácie vidieckych oblastí - Prispieva k Priorite č. 1 Tvorba pracovných miest a podpora miestneho podnikania, k Priorite č. 2 Dobudovanie a rekonštrukcia komplexnej infraštruktúry a k Priorite č. 3 Rozvoj sociálnych a komunitných služieb a vzdelávanie <u>Rozsah a oprávnené činnosti:</u> dopravné prepojenie a dostupnosť sídiel: - nákup vozidiel pre účely zabezpečenia spoločnej dopravy osôb vrátane vozidiel prispôbených osobám s obmedzenou možnosťou pohybu a orientácie

	sociálne služby a komunitné služby: - zriaďovanie nových alebo rekonštrukcia a modernizácia existujúcich zariadení pre poskytovanie komunitných sociálnych služieb vrátane materiálno-technického vybavenia, - zvyšovanie kvality a kapacity komunitných sociálnych služieb, - rozvoj terénnych a ambulantných sociálnych služieb, - infraštruktúra komunitných centier, infraštruktúra vzdelávania: - vybudovanie, modernizácia odborných učební, laboratórií, jazykových učební ZŠ, , - skvalitnenie a rozšírenie kapacít predškolských zariadení, výstavba a obnova mestských trhových priestorov za účelom podpory lokálnych producentov					
Oprávnení prijímateľa	- mestá a obce - združenia miest a obcí - mikroregionálne združenia - občianske združenia - neziskové organizácie - cirkevné organizácie					
Intenzita pomoci	95 %					
Oprávnené výdavky*	Vid' Príručka pre žiadateľa z Prioritnej osi 5 IROP					
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	Min. 3 000 eur, Max. 45 100 eur					
Finančný plán		Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné
	menej rozvinutý región	332 316	315 700	-	16 616	0
	viac rozvinutý región	-	-	-	-	-
	Spolu	332 316	315 700	-	16 616	0
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií*	vid' príloha „Výberové kritériá a hodnotiace (bodovacie) kritériá pre výber projektov predkladanej stratégie CLLD“					
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota	
	R0110	Počet nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry	počet	0	15	
	R0110	Vidiecka a mestská populácia so zlepšenou infraštruktúrou a prístupom k verejným službám	obyvateľ	0	10 990	
	vlastný	Zrekonštruované autobusové zastávky	počet	0	3	
	vlastný	Zriadenie nových zariadení pre poskytovanie komunitných sociálnych služieb	počet	0	1	
	vlastný	Zriadenie terénnych a ambulantných sociálnych služieb	počet	0	1	
	vlastný	Modernizované odborné učebne. Laboratória a jazykové učebne ZŠ	počet	0	3	

	vlastný	Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch - celkom v stratégii CLLD	počet	0	17
	vlastný	Počet vyhlásených výziev celkom v stratégii CLLD	počet	0	24
	vlastný	Počet podporených žiadateľov (projektov) celkom v stratégii CLLD	počet	0	61
	vlastný	Počet inovatívnych projektov celkom v stratégii CLLD	počet	0	5
Indikatívny harmonogram výziev		Vid' IROP			

Tabuľka č. 14 K Opatrenia stratégie CLLD

Názov opatrenia	Financovanie prevádzkových nákladov MAS spojených s riadením uskutočňovania stratégie CLLD
Priradenie kódu opatrenia (platí v prípade opatrení z PRV, priradí sa kód opatrenia/podopatrenia v zmysle nariadenia (EÚ) č. 808/2014)	-
Priradenie k fokusovej oblasti PRV / špecifickému cieľu IROP	5.1.1 Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií
Ciele a opis opatrenia	<u>Zdôvodnenie výberu:</u> - Prostredníctvom IROP je riešený trvalo udržateľný rozvoj vidieckych oblastí prepojený s riešením zamestnanosti na vidieku. Aktivita Financovanie prevádzkových nákladov MAS spojených s riadením uskutočňovania stratégie CLLD v rámci ŠC 5.1.1 je predpokladom pre fungovanie kancelárie MAS a zabezpečenie správnej implementácie stratégie CLLD <u>Rozsah a oprávnené činnosti:</u> - financovanie prevádzkových nákladov MAS spojených s riadením uskutočňovania stratégie CLLD
Oprávnení prijímatelia	Miestna akčná skupina, ktorá je vybraná RO na implementáciu stratégie miestneho rozvoja a má právnu formu občianske združenie v zmysle zákona č. 83/1990 Zb.
Intenzita pomoci	95 %
Oprávnené výdavky*	1. financovanie prevádzkových nákladov MAS spojených s riadením uskutočňovania stratégie CLLD: - personálne a administratívne náklady MAS (prevádzkové vrátane nákladov na prenájom kancelárskych priestorov, osobné náklady, poistenie); - vzdelávanie zamestnancov a členov MAS (školenia, konferencie, semináre, workshopy a pod., okrem školení pre predkladateľov projektov), ktorí sa podieľajú na príprave a vykonávaní stratégie CLLD; - náklady na publicitu a sieťovanie: účasť zamestnancov a členov MAS na stretnutiach s inými MAS, vrátane zasadaní národných a európskych sietí, ako aj poplatky za členstvo v regionálnych, národných alebo európskych sieťach MAS; - finančné náklady (napr. bankové poplatky); - náklady vynaložené na monitorovanie, hodnotenie a aktualizáciu stratégie CLLD (na úrovni MAS);

Výška príspevku (minimálna a maximálna)	Max. 395 430 eur					
Finančný plán		Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné
	menej rozvinutý región	416 242	395 430	-	20 812	0
	viac rozvinutý región	-	-	-	-	-
	Spolu	416 242	395 430	-	20 812	0
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií*	-					
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ		Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota
	5.1.1	Počet podporených MAS		počet	0	1
	vlastný	Počet vzdelávacích aktivít MAS		počet	0	5
	vlastný	Počet propagačných/informačných aktiít MAS		počet	0	4
Indikatívny harmonogram výziev	Vid' IROP					

Tabuľka č. 15 L Opatrenia stratégie CLLD – iné zdroje (OP Ľudské zdroje)

Názov opatrenia	OP Ľudské zdroje, Špecifický cieľ 3.1.1 Zvýšiť zamestnanosť, zamestnateľnosť a znížiť nezamestnanosť s osobitným dôrazom na dlhodobu nezamestnaných, nízko kvalifikovaných, starších a zdravotne postihnuté osoby
Priradenie kódu opatrenia (platí v prípade opatrení z PRV, priradí sa kód opatrenia/podopatrenia v zmysle nariadenia (EÚ) č. 808/2014)	-
Priradenie k fokusovej oblasti PRV / špecifickému cieľu IROP	-
Ciele a opis opatrenia	<u>Ciele, zdôvodnenie výberu:</u> - zvýšenie zamestnanosti a zamestnateľnosti dlhodobu nezamestnaných, nízko kvalifikovaných, starších a osôb so zdrav. postihnutím - zníženie nezamestnanosti, hlavne dlhodobej a nezamestnanosti nízko kvalifikovaných osôb, vrátane Rómov - zavedenie nových nástrojov pre integráciu ZUoZ, prioritne dlhodobu nezamestnaných do udržateľného zamestnania - zvýšený počet spoločností/subjektov v oblasti sociálnej ekonomiky <u>Rozsah a oprávnené činnosti:</u> - v zmysle príslušnej výzvy OP ĽZ
Oprávnení prijímatelia	- v zmysle príslušnej výzvy OP ĽZ
Intenzita pomoci	- v zmysle príslušnej výzvy OP ĽZ

Oprávnené výdavky*	- v zmysle príslušnej výzvy OP ĽZ				
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	- v zmysle príslušnej výzvy OP ĽZ				
Finančný plán	- v zmysle príslušnej výzvy OP ĽZ				
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií*	- v zmysle príslušnej výzvy OP ĽZ				
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota
	vlastný	Počet projektov predložených do výzvy z iných zdrojov	počet	0	1
Indikatívny harmonogram výziev	- V zmysle OP Ľudské zdroje				

Tabuľka č. 16 M Opatrenia stratégie CLLD- – iné zdroje (OP Ľudské zdroje)

Názov opatrenia	OP Ľudské zdroje , Špecifický cieľ 3.1.2 Zlepšiť prístup na trh práce uplatnením účinných nástrojov na podporu zamestnanosti, vrátane podpory mobility pre získanie zamestnania, samostatnej zárobkovej činnosti a aktivít vo vidieckych oblastiach
Priradenie kódu opatrenia (platí v prípade opatrení z PRV, priradí sa kód opatrenia/podopatrenia v zmysle nariadenia (EÚ) č. 808/2014)	-
Priradenie k fokusovej oblasti PRV / špecifickému cieľu IROP	-
Ciele a opis opatrenia	<u>Ciele, zdôvodnenie výberu:</u> - zvýšenie zamestnanosti zlepšenou mobilitou za prácou, zmiernením bariér mobility pracovnej sily a lepším využívaním potenciálu mobility pracovnej sily - zabezpečená udržateľnosť SZČ a zlepšená efektívnosť vynaložených finančných zdrojov pre tých, ktorí budú prevádzkovať udržateľné živnosti - udržanie pracovných miest, tvorba nových prac. miest, resp. udržanie prac. miest pre osoby, ktorým hrozí prepúšťanie z pracovného pomeru - zvýšené zručností pre adaptabilitu pracovníkov a prispôsobenie pracovníkov, podnikov a podnikateľov zmenám - zlepšenie adaptability zamestnancov a podnikov lepšou identifikáciou sektorovej potreby zručností na trhu práce a dopytu po kvalifikovanej pracovnej sile prostredníctvom NSP23 <u>Rozsah a oprávnené činnosti:</u> - v zmysle príslušnej výzvy OP ĽZ
Oprávnení prijímatelia	- v zmysle príslušnej výzvy OP ĽZ
Intenzita pomoci	- v zmysle príslušnej výzvy OP ĽZ
Oprávnené výdavky*	- v zmysle príslušnej výzvy OP ĽZ
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	- v zmysle príslušnej výzvy OP ĽZ

Finančný plán	- v zmysle príslušnej výzvy OP EZ				
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií*	- v zmysle príslušnej výzvy OP EZ				
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota
	vlastný	Počet projektov predložených do výzvy z iných zdrojov	počet	0	1
Indikatívny harmonogram výziev	- V zmysle OP Ľudské zdroje				

5.3. Monitorovanie a hodnotenie stratégie CLLD

5.3.1 Opis monitorovacích a hodnotiacich opatrení stratégie CLLD

MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont si okrem povinných monitorovacích ukazovateľov stanovila vo svojej stratégii aj dodatočné monitorovacie ukazovatele, ktoré budú slúžiť pre monitorovanie priebehu a výsledku realizácie projektov v rámci implementácie Stratégie CLLD a činnosti MAS vzhľadom k stanoveným cieľom. Stanovené dodatočné monitorovacie ukazovatele pre vyhodnotenie strategického cieľa, špecifických cieľov a jednotlivých opatrení sú objektívne a merateľné. Dosiahnuté hodnoty stanovených sledovaných ukazovateľov bude MAS čerpať z monitorovacích správ projektov od jednotlivých konečných prijímateľov, z koncoročných obecných štatistík, ŠÚ SR a ÚPSVaR. Kumulatívne dosiahnuté hodnoty MAS uvedie v Správe o činnosti MAS. Monitoring sa začne realizovať ihneď po podpise zmluvy o poskytnutí NFP, pričom MAS bude akceptovať podmienky uvedené v zmluve, teda bude monitorovať nielen ukazovatele, ktoré si stanovila sama, ale zohľadní aj požiadavky poskytovateľa podpory.

- spôsob podávania pravidelných správ orgánom MAS a riadiacim orgánom pre PRV a IROP,

MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont bude zapojená do monitorovacích a hodnotiacich aktivít viacerými spôsobmi. V Zmluve o poskytnutí NFP bude viazaná poskytnúť riadiacim orgánom, NSRV a/alebo určeným hodnotiteľom alebo iným subjektom povereným výkonom týchto funkcií v jeho mene všetky informácie potrebné na monitorovanie a hodnotenie programu.

Okrem toho bude MAS vykonávať vlastné hodnotenie a monitorovanie svojej rozvojovej stratégie. V stratégii uvedie plánované hodnoty výstupových a výsledkových monitorovacích ukazovateľov, ktoré sa majú dosiahnuť do r. 2023. Dosiahnuté hodnoty týchto ukazovateľov bude MAS čerpať z monitorovacích správ projektov od jednotlivých konečných prijímateľov, z koncoročných obecných štatistík, ŠÚ SR a ÚPSVaR. Kumulatívne dosiahnuté hodnoty MAS uvedie v Správe o činnosti MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont každoročne.

Zber údajov bude jedno rázový pri menších projektoch a projektoch, ktoré budú refundované jednou platbou. Pri rozsiahlejších projektoch (realizácia nad 12 mesiacov), ktoré budú financované cez zálohové platby, bude zber opakovaný. Zdrojom pre zber indikátorov bude aj tzv. sebahodnotenie MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont, kedy na každom zasadnutí MAS bude miestny manažér informovať o počte podpísaných zmlúv, počte začatých a ukončených projektov, preplatených žiadostí o platbu a pod. Tieto údaje budú podkladom pre monitorovacie správy, ale aj pre výročnú správu MAS, ktorú bude schvaľovať Valné zhromaždenie.

MAS má povinnosť vypracovávať ročne Správu o činnosti MAS. Správy budú predkladané PPA, Odboru monitoringu každoročne s údajmi za predchádzajúci kalendárny rok a Ministerstvu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR. Záväzná osnova Správy o činnosti MAS bude použitá z príslušných web stránok Riadiacich orgánov. Súčasťou Správy o činnosti MAS bude aj vyhodnotenie stanovených indikátorov uvedených v stratégii MAS.

- míľniky implementácie stratégie, na základe ktorých je možné posúdiť napĺňanie jej cieľov,

Monitorovanie a hodnotenie je organickou súčasťou správneho strategického plánovania a programovania. Umožňuje vytvoriť stálu spätnú väzbu praktickej realizácie stratégie (programu). Zároveň umožňuje včas urobiť zmeny v intervenčnom rámci v prospech želanej zmeny a dosahovania cieľov v prípade potreby. Tento postup umožňuje aj nestranne posúdiť kvalitu zostavenia intervenčného rámca a poučiť sa z prípadných chýb.

Monitoring je priebežný proces, ktorý pomáha kontrolovať využitie zdrojov v akčnom pláne a vidieť bezprostredný výstup funkčnosti opatrení. Pre monitorovanie implementácie akčného plánu boli naplánované výpovedné monitorovacie indikátory – indikátory vstupu, výstupu prípadne výsledku, ktoré nám pomôžu zmerať postupný pokrok implementácie

stratégie. Pre správne a korektné výsledky je nevyhnutné mať dobrý prístup k údajom, ktoré nám pomôžu naplňať monitorovacie indikátory.

Hodnotenie je proces sledovania plnenia cieľov stratégie, vykonáva sa priebežne alebo periodicky, a to prostredníctvom indikátorov hodnotenia – výsledku a dopadu, ktorých hierarchia zodpovedá špecifickým a strategickým cieľom.

MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont si v rámci stratégie stanovila monitorovacie a hodnotiace indikátory, ktoré budú slúžiť pre monitorovanie priebehu a výsledku realizácie projektov v rámci implementácie stratégie a činnosti MAS vzhľadom k stanoveným cieľom. Zároveň bude MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont sledovať a vyhodnocovať:

- povinné ukazovatele v súvislosti s IROP a PRV – úroveň programu,
- povinné ukazovatele v súvislosti s IROP a PRV – úroveň špecifických cieľov IROP a fokusových oblastí PRV
- vlastné ukazovatele

Míľniky implementácie stratégie :

- počet pracovných miest vytvorených v druhom roku implementácie stratégie
- počet obyvateľov, ktorí majú prospech zo zlepšenia služieb v druhom roku implementácie stratégie
- počet podporených obcí v druhom roku implementácie stratégie
- počet podporených subjektov zastupujúcich súkromný sektor v druhom roku implementácie stratégie
- počet nových výrobkov
- počet inovatívnych projektov

Míľniky implementácie stratégie budú slúžiť na priebežné vyhodnocovanie napĺňanie cieľov stratégie a budú vyhodnocované každoročne:

- počet vyhlásených výziev a ich porovnanie s plánovaným harmonogramom
- prehľad čerpania pre jednotlivé opatrenia a dodržiavanie finančného plánu
- počet pracovných miest vytvorených v projektoch
- počet podporených žiadateľov (projektov)
- počet inovatívnych projektov

Základom hodnotenia implementácie stratégie je neustále (minimálne raz za pol roka) číselné vyhodnocovanie stanovených indikátorov monitorovania (výstup) a minimálne raz za rok

indikátorov hodnotenia (výsledok a dopad) za súčasného sledovania celkového vývoja územia v kontexte. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu je povinný predložiť monitorovaciu správu projektu súčasne s poslednou ŽoP. V monitorovacej správe je potrebné uviesť hodnoty sledovaných ukazovateľov, priebeh realizácie projektu, problémy pri realizácii projektu a ďalšie náležitosti, ktoré sú obsahom správy.

Monitorovací výbor na každom svojom zasadnutí bude mať k dispozícii údaje v podobe kvantifikovaných indikátorov a bude diskutovať o aktuálnom stave. Správy o monitorovaní pripraví kancelária MAS na základe pravidelných zberov údajov u užívateľov v súčinnosti s poskytovateľom podpory. Monitorovacie správy budú aj podkladom pre zostavenie priebežných hodnotiacich správ a tie slúžia následne ako vstup pre nezávislé hodnotenie implementácie Stratégie CLLD i ako podklad pre RO pre hodnotenie implementácie všetkých vybraných stratégií vrátane posúdenia, ako tieto prispievajú k realizácii cieľov PRV a IROP. Výsledky priebežného hodnotenia po ukončení prvých dvoch rokov implementácie Stratégie CLLD budú použité pre zhodnotenie úspešnosti implementácie a prípadné navrhnutie zmien, ktoré je možné vykonať najskôr po 3 rokoch od začiatku implementácie stratégie.

- súbor merateľných ukazovateľov, zdôvodnenie nastavenia cieľovej hodnoty ukazovateľov, spôsoby ich výpočtu

Občianske združenie Ipeľ-Hont v rámci stratégie stanovila monitorovacie a hodnotiace indikátory, ktoré budú slúžiť pre monitorovanie priebehu a výsledku realizácie projektov v rámci implementácie stratégie a činnosti MAS vzhľadom k stanoveným cieľom. Občianske združenie Ipeľ-Hont bude sledovať a vyhodnocovať:

- povinné ukazovatele v súvislosti s PRV a IROP na úrovni programu,
- povinné ukazovatele v súvislosti s PRV a IROP na úrovni fokusových oblastí PRV a špecifických cieľov IROP a
- vlastné ukazovatele

Súbor merateľných ukazovateľov bol stanovený v súlade s Metodickým pokynom na spracovanie stratégie CLLD (kapitola 5.3.2), pričom cieľové hodnoty boli stanovené na základe zhodnotenia potenciálu územia, v súlade s analýzou potenciálnych žiadateľov, výberom opatrení a činností pre operácie podporené v rámci CLLD a v súlade s finančným plán stratégie CLLD. Súbor vlastných ukazovateľov pre PRV a IROP zohľadňuje požiadavku

metodiky, aby boli SMART (špecifické, merateľné, dosiahnuteľné, realistické a časovo ohrozené).

- postupy samohodnotenia orgánov MAS a činnosti MAS,

Je veľmi dôležité aby MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont sama vyhodnocovala implementáciu stratégie ako aj svoju vlastnú činnosť a vlastné inštitucionálne zázemie.

Okrem implementácie stratégie, MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont bude pravidelne vyhodnocovať svoje inštitucionálne zabezpečenie implementácie stratégie, a to konkrétne:

- funkčnosť existujúcej organizačnej štruktúry MAS
- funkčnosť manažmentu MAS
- flexibilitu, účinnosť a oprávnenosť rozhodovacích postupov o stratégii a projektoch
- schopnosť MAS zabezpečiť implementáciu stratégie a projektov
- schopnosť MAS zabezpečiť monitoring a hodnotenie projektov

Pre samohodnotenie MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont si Monitorovací výbor zostaví tabuľky sebahodnotenia, ktoré zohľadnia vyššie uvedené kritériá a bodovací systém v prvom roku prevádzky MAS, konkrétne do 6 mesiacov od uskutočnenia prvej výzvy. Vhodným nástrojom na sebahodnotenie pre MAS je výročná členská schôdza a podrobná výročná správa - ak nebude odozva zo strany členov a potenciálnych žiadateľov, je to zlý signál pre MAS.

Proces sebahodnotenia by mal pre MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont pomôcť riadiť stratégiu a smerovať ju k dosiahnutiu cieľov, odhaliť nefunkčné intervencie a pomôcť navrhnúť efektívne zmeny a pomôcť porozumieť efektívnosti a účinnosti inštitucionálneho a administratívneho zabezpečenia implementácie.

- periodicitu a spôsob hodnotenia.

Hodnotenie bude MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont vykonávať prostredníctvom tabuliek sebahodnotenia, monitorovacích správ konečných prijímateľov, zberu doplnkových informácií od konečných prijímateľov a z ročných štatistických výsledkov za sledovaný región. Komplexné hodnotenie činnosti sa bude vykonávať štandardne raz ročne v Monitorovacom výbore, v Predsedníctve a v ročnej výročnej správe prezentovanej na

výročnom Valnom zhromaždení. Prvé hodnotenie bude vykonané do 6 mesiacov od uskutočnenia prvej výzvy.

5.3.2 Monitorovacie ukazovatele

MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont si stanovilo na preukazovanie napĺňania cieľov v období rokov 2016 – 2023 jasne merateľné ukazovatele pre výstupy. Monitorovacie ukazovatele sú stanovené nasledovne:

- povinné ukazovatele v súvislosti s PRV a IROP na úrovni programu
- povinné ukazovatele v súvislosti s PRV a IROP na úrovni fokusových oblastí PRV a špecifických cieľov IROP
- vlastné ukazovatele na úrovni projektov v súvislosti s PRV, IROP

Tabuľka č. 17 Povinné ukazovatele na úrovni programu – PRV SR 2014 -2020

Názov cieľového ukazovateľa	Cieľová hodnota v roku 2023
Čistý počet obyvateľov, ktorý má prospech zo zlepšenia služieb	12 500
Počet obyvateľov podporenej MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont	18 348
Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch (LEADER/PRV) (oblasť zamerania 6B)	13

Tabuľka č. 18 Celkové verejné výdavky – PRV SR 2014 – 2020

Názov ukazovateľa výstupu	Cieľová hodnota v roku 2023
Celkové verejné výdavky (v EUR) – podpora na vykonávanie operácií v rámci stratégie CLLD (len časť z PRV)	1 260 000,00
Celkové verejné výdavky (v EUR) – podpora pri prevádzkových nákladoch a oživení - (len časť z PRV)	71 510,00

Občianske združenie Ipeľ-Hont - 15 Povinné ukazovatele v súvislosti s PRV na úrovni fokusových oblastí

Fokusová oblasť 2A) Zlepšenie hospodárskeho výkonu všetkých poľnohospodárskych podnikov a uľahčenie reštrukturalizácie a modernizácie poľnohospodárskych podnikov, najmä na účely zvýšenia ich účasti na trhu, zamerania na trh a poľnohospodárskej diverzifikácie							
Názov cieľového ukazovateľa						Cieľová hodnota v roku 2023	
počet poľnohospodárskych podnikov, ktoré z PRV získali podporu na investície do reštrukturalizácie alebo modernizácie (oblasť zamerania 2A)						5	
Opatrenie	Ukazovateľ výstupu (2014 – 2020)	Merná jednotka	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota	Zdroj dát	Frekvencia sledovania
M04	Počet podnikov, ktoré získali podporu na investície do poľnohospodárskych podnikov (4.1.)	počet	0	2016	5	MAS	ročne
M04	Celkové investície (verejné + súkromné) (4.1)	EUR	0	2016	422 222	MAS	ročne
M04	Celkové verejné výdavky (4.1)	EUR	0	2016	190 000	MAS	ročne
M06	Celkové investície (verejné + súkromné) (6.4)	EUR	0	2016	533 333	MAS	ročne
M06	Celkové verejné výdavky (6.4)	EUR	0	2016	240 000	MAS	ročne
Fokusová oblasť 2B: Uľahčenie vstupu poľnohospodárov s primeranými zručnosťami do odvetvia poľnohospodárstva, a najmä generačnej výmeny							
Názov cieľového ukazovateľa						Cieľová hodnota v roku 2023	
počet poľnohospodárskych podnikov, ktoré získali z programu rozvoja vidieka podporu na plán rozvoja podnikania/investície v prospech mladých poľnohospodárov (oblasť zamerania 2B)						5	
Opatrenie	Ukazovateľ výstupu (2014 – 2020)	Merná jednotka	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota	Zdroj dát	Frekvencia sledovania
M06	Počet prijímateľov, ktorí dostávajú pomoc na začatie podnikania pre mladých poľnohospodárov (6.1.)	počet	0	2016	5	MAS	ročne
M06	Počet prijímateľov (poľnohosp. podnikov), ktorí dostávajú podporu na investície do nepoľnohospod. činností vo vidieckych oblastiach (6.4.)	počet	0	2016	6	MAS	ročne
M06	Celkové investície (verejné + súkromné) (6.1 + 6.4)	EUR	0	2016	783 333	MAS	ročne
M06	Celkové verejné výdavky (6.1)	EUR	0	2016	250 000	MAS	ročne
M06	Celkové verejné výdavky (6.4)	EUR	0	2016	240 000	MAS	ročne

Fokusová oblasť 3A: Zvýšenie konkurencieschopnosti prvovýrobcov prostredníctvom ich lepšej integrácie do poľnohospodársko-potravinového reťazca pomocou systémov kvality, pridávania hodnoty poľnohospodárskym produktom, propagácie na miestnych trhoch a v krátkych dodávateľských reťazcoch, skupín výrobcov a medziodvetvových organizácií							
Názov cieľového ukazovateľa						Cieľová hodnota v roku 2023	
počet poľnohospodárskych podnikov, ktoré dostávajú podporu na účasť na systémoch kvality, miestnych trhoch a krátkych dodávateľských reťazcoch, a skupín/organizácií výrobcov (oblasť zamerania 3A)						6	
Opatrenie	Ukazovateľ výstupu (2014 – 2020)	Merná jednotka	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota	Zdroj dát	Frekvencia sledovania
M04	Počet operácií, ktoré získali podporu na investície (napr. do poľnohospodárskych podnikov, v oblasti spracovania a uvádzania poľnohospodárskych výrobkov na trh) (4.1. a 4.2.)	počet	0	2016	11	MAS	ročne
M04	Celkové investície (verejné + súkromné) (4.1. a 4.2.)	EUR	0	2016	955 555	MAS	ročne
M04	Celkové verejné výdavky (4.1. a 4.2.)	EUR	0	2016	430 000	MAS	ročne
Fokusová oblasť 6A: Uľahčenie diverzifikácie, zakladania a rozvoja malých podnikov ako aj vytvárania pracovných miest							
Názov cieľového ukazovateľa						Cieľová hodnota v roku 2023	
T20: pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch (oblasť zamerania 6A -6.4)						2	
Opatrenie	Ukazovateľ výstupu (2014 – 2020)	Merná jednotka	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota	Zdroj dát	Frekvencia sledovania
M06	Počet prijímateľov (poľnohosp. podnikov), ktorí dostávajú pomoc na začatie podnikania/podporu na investície do nepoľnohosp. činností vo vidieckych oblastiach (6.2. a 6.4.)	počet	0	2016	6	MAS	ročne
M06	Celkové investície (v EUR) (verejné + súkromné)	EUR	0	2016	533 333	MAS	ročne
M06	Celkové verejné výdavky (v EUR)	EUR	0	2016	240 000	MAS	ročne
Fokusová oblasť 6B: Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach							
Názov cieľového ukazovateľa						Cieľová hodnota v roku 2023	

Čistý počet obyvateľov, ktorý má prospech zo zlepšenia služieb						18 000	
Vidiecke obyvateľstvo, na ktoré sa vzťahujú stratégie miestneho rozvoja (oblasť zamerania 6B)						18 000	
T23: pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch (Leader) (oblasť zamerania 6B)						13	
Opatrenie	Ukazovateľ výstupu (2014 – 2020)	Merná jednotka	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota	Zdroj dát	Frekvencia sledovania
M07	Počet operácií, ktoré získali podporu na investície do infraštruktúry malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie (7.2.)	počet	0	2016	5	MAS	ročne
M07	Počet operácií, ktoré získali podporu na investície do miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo (7.4.)	počet	0	2016	5	MAS	ročne
M07	Počet operácií, ktoré získali podporu na investície do rekreačnej/turistickej infraštruktúry (7.5.)	počet	0	2016	4	MAS	ročne
M07	Počet obyvateľov, ktorí majú prospech zo zlepšenia služieb/infraštruktúry (7.1.; 7.2.; 7.4.; 7.5.; 7.6.; 7.7.)	počet	0	2016	18 000	MAS	ročne
M07	Celkové verejné výdavky (v EUR)	EUR	0	2016	340 000	MAS	ročne
M19	Počet vybraných MAS	počet	0	2016	1	MAS	ročne
M19	Počet obyvateľov, ktorých pokrývajú miestne akčné skupiny	počet	18 348	2016	18 000	MAS	ročne
M19	Celkové verejné výdavky (v EUR) – podpora na vykonávanie operácií v rámci stratégie MRVK (19.2)	EUR	0	2016	2 334 700	MAS	ročne
M19	Celkové verejné výdavky (v EUR) – podpora pri prevádzkových nákladoch a oživení (19.4)	EUR	0	2016	71 510	MAS	ročne

Tabuľka č. 19 Povinné ukazovatele na úrovni IROP 2014-2020

Názov ukazovateľa výstupu	Merná jednotka	Cieľová hodnota v roku 2023
Počet podporených MAS	počet	1
Počet podporených podnikov	podnik	7
Zamestnanosť v podporených podnikoch	FTE	4
Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre firmu nové	podnik	2
Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre trh nové	podnik	1

Počet nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry	počet	7
---	-------	---

Občianske združenie Ipeľ-Hont - 16 Výsledkové ukazovatele špecifických cieľov na úrovni IROP 2014 - 2020

Špecifický cieľ/ID	Názov ukazovateľa	Merná jednotka	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota v roku 2023	Zdroj dát	Frekvencia sledovania
5.1.1/R0168	Podiel zamestnanosti v mikro a malých podnikoch do 49 zamestnancov a SZČO na celkovom počte zamestnanosti v mikro a malých podnikoch do 49 zamestnancov a SZČO v sektoroch nespádajúcich do podpory PRV 2014 - 2020	FTE/%	0	2016	*/*	MAS	ročne
5.1.2/R0110	Vidiecka a mestská populácia so zlepšenou infraštruktúrou a prístupom k verejným službám	obyvateľ	0	2016	18 000	MAS	ročne

Občianske združenie Ipeľ-Hont - 17 Vlastné ukazovatele na úrovni IROP 2014 – 2020

Názov cieľového ukazovateľa	Cieľová hodnota v roku 2023
Celkový počet vytvorených pracovných miest v rámci stratégie CLLD	23
Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch - IROP	10
Počet predložených projektov v rámci OP Ľudské zdroje	2
Počet vzdelávacích aktivít zabezpečených MAS	10
Počet propagačných/ informačných aktivít MAS	7
počet vyhlásených výziev - celkom v stratégii CLLD	23
počet podporených žiadateľov (projektov) – celkom v stratégii CLLD	54
počet inovatívnych projektov – celkom v stratégii CLLD	5

Špecifický cieľ/ID	Názov ukazovateľa	Merná jednotka	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota v roku 2023	Zdroj dát	Frekvencia sledovania
5.1.1	Stavebno-technické úpravy budov spojené s umiestnením technológie	m ²	0	2016	300	MAS	Ročne
5.1.1	Stavebno-technické úpravy budov spojené s poskytovaním nových služieb	m ²	0	2016	300	MAS	Ročne
5.1.2	Zrekonštruované autobusové zastávky	počet	0	2016	3	MAS	Ročne
5.1.2	Zriadenie nových zariadení pre poskytovanie komunitných sociálnych služieb	počet	0	2016	1	MAS	Ročne
5.1.2	Zriadenie terénnych a ambulantných sociálnych služieb	počet	0	2016	1	MAS	Ročne
5.1.2	Modernizované odborné učebne, laboratória a jazykové učebne ZŠ	počet	0	2016	3	MAS	Ročne

6. Finančný rámec

6.1. Financovanie stratégie CLLD

Celkový rozpočet stratégie CLLD Občianskeho združenia Ipeľ-Hont je uvedený v súlade s maximálnymi limitmi uvedenými v systéme riadenie CLLD (LAEDER a komunitný rozvoj) pre programové obdobie 2014-2020. Občianske združenie Ipeľ-Hont si okrem fixnej zložky uplatňuje aj zložku variabilnú. S inými zdrojmi združenie neuvažuje.

Stanovené jednotkové alokácie v EUR	
EUR / obyvateľ	X = 45
EUR / km ² rozlohy	Y = 900
EUR / obec	Z = 9 500
EUR / % nezamestnanosti	W = 8 500

Výpočet variabilnej zložky: $(326 - 310) \cdot 900 = 14\,400 \text{ Eur}$

Z variabilnej zložky si uplatňuje iba 1 640,00 eur.

Fixná zložka: 2 800 000 eur

Spolu:

Tabuľka č. 20 Celkové zdroje pre MAS z PRV a IROP

	SPOLU EUR
Celkové zdroje z PRV (EPFRV) a IROP (EFRR) (maximálny limit podľa vzorca pre MAS v súlade s kapitolou 6.4 Systému riadenia CLLD), z toho:	2 801 640,00
Operácie v rámci implementácie stratégie CLLD	2 334 700,00
Chod MAS a animácie	466 940,00

Tabuľka č. 21 Celkové zdroje pre MAS z PRV a IROP rozdelené podľa fondov

	Fond	Typ regiónu	Spolu v EUR
Celkové zdroje z PRV (EPFRV) a IROP (EFRR) (maximálny limit podľa vzorca pre MAS v súlade s kapitolou 6.4 Systému riadenia CLLD), z toho:	EPFRV, EFRR	menej rozvinutý	2 814 400,000
		viac rozvinutý	0,00
Operácie v rámci implementácie stratégie CLLD	EPFRV, EFRR	menej rozvinutý	2 334 700,00
		viac rozvinutý	0,00
Chod MAS	EFRR	menej rozvinutý	395 430,00
		viac rozvinutý	0,00
Animácie	EFPRV	menej rozvinutý	71 510,00
		viac rozvinutý	0,00

Tabuľka č. 22 Rozdelenie zdrojov na jednotlivé typy výdavkov v rámci príslušných programov

	región	PRV				IROP				SPOLU			
		EPFRV	ŠR	VZ	spolu	EFRR	ŠR	VZ	spolu	fondy	ŠR	VZ	spolu
Operácie v rámci stratégie CLLD	menej rozvinutý	945 000	315 000	818 889	2 078 889	1 074 700		150 557	1 225 257	2 019 700	315 000	969 446	3 304 146
	viac rozvinutý	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Chod MAS	menej rozvinutý	-	-	-	-	395 430	-	20 812	416 242	395 430	-	20 812	416 242
	viac rozvinutý	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Animácie	menej rozvinutý	53 632	17 878	-	71 510	-	-	-	-	53 632	17 878	-	71 510
	viac rozvinutý	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
SPOLU	menej rozvinutý	998 632	332 878	818 889	2 150 399	1 470 130		171 369	1 641 499	2 468 762	332 878	990 258	3 791 898
	viac rozvinutý	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	spolu	998 632	332 878	818 889	2 150 399	1 470 130	-	171 369	1 641 499	2 468 762	332 878	990 258	3 791 898

6.2. Finančný plán pre opatrenia

Tabuľka č. 23 Sumárna tabuľka finančného plánu

Opatrenie stratégie CLLD	Fond	Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné
4.1	EFPRV	menej rozvinutý región	422 222	142 500	47 500	232 222	-
		viac rozvinutý región	-	-	-	-	-
4.2	EFPRV	menej rozvinutý región	533 333	180 000	60 000	293 333	-
		viac rozvinutý región	-	-	-	-	-
6.1	EFPRV	menej rozvinutý región	250 000	187 500	62 500	-	-
		viac rozvinutý región	-	-	-	-	-
6.4	EFPRV	menej rozvinutý región	533 333	180 000	60 000	293 333	-
		viac rozvinutý región	-	-	-	-	-
7.2	EFPRV	menej rozvinutý región	120 000	90 000	30 000	-	-
		viac rozvinutý región	-	-	-	-	-
7.4	EFRR	menej rozvinutý región	120 000	90 000	30 000	-	-
		viac rozvinutý región	-	-	-	-	-
7.5	EFPRV	menej rozvinutý región	100 000	75 000	25 000	-	-
		viac rozvinutý región	-	-	-	-	-
5.1.1	EFPRV	menej rozvinutý región	892 941	759 000	-	133 941	-
		viac	-	-	-	-	-

		rozvinutý región					
5.1.2	EFPRV	menej rozvinutý región	332 316	315 700	-	16 616	-
		viac rozvinutý región	-	-	-	-	-

Tabuľka č. 24 Celkový pomer medzi fondmi na stratégiu

	PRV (EPFRV) : IROP (EFRR)
Stratégia CLLD mimo BSK (menej rozvinutý región):	53,97 : 46,03
Stratégia CLLD v rámci BSK (viac rozvinutý región):	X

Tabuľka č. 25 Zameranie stratégie podľa sektorov

Názov opatrenia stratégie CLLD		Oprávnený prijímateľ – verejný sektor (označiť „X“)	Oprávnený prijímateľ – neverejný sektor (označiť „X“)
4.1. Podpora investícií do poľnohospodárskych podnikov	190 000		X
4.2. Podpora investícií do spracovania/uvádzania na trh a/alebo vývoja poľnohospodárskych produktov	240 000		X
6.1. Podpora na začatie podnikateľskej činnosti pre mladých poľnohospodárov	2502 000		X
6.4. Podpora investícií do vytvárania a rozvoja nepoľnohosp. činností	240 000		X
7.2. Podpora investícií do budovania, zlepšenia alebo rozšírenia všetkých typov malej infraštruktúry vrátane investícií do obnoviteľných zdrojov energie a úspor energie	120 00	X	
7.4. Podpora investícií do zriaďovania, zlepšenia alebo rozšírenia miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane služieb voľného času a kultúry a do súvisiacej infraštruktúry	120 000	X	
7.5. Podpora investícií pre verejné využívanie rekreačnej infraštruktúry, informačnej a drobnej infraštruktúry cestovného ruchu	100 000	X	
5.1.1. Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií	759 000		X

5.1.2. Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach	315 700	X	
Celkový rozpočet podľa sektorov	2 334 700	655 700	1 679 000
Percentuálny pomer zamerania stratégie		28,08 %	71,91 %

7. Zhodnotenie prínosov stratégie CLLD, jej synergie a doplnkovosť

7.1. Prínosy k zlepšovaniu ekonomického rozvoja územia

Strategickým cieľom stratégie CLLD MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont je do roku 2023 vytvoriť nové pracovné miesta na základe využitia miestneho potenciálu, zabezpečiť pre svojich obyvateľov významné zlepšenie v dobudovaní komplexnej infraštruktúry a v rozvoji sociálnych a komunitných služieb a vzdelávania.

Poradie priorít podľa ich významnosti je nasledovné:

Priorita č. 1: Tvorba pracovných miest a rozvoj miestneho podnikania

Špecifický cieľ: Podpora a využitie miestneho potenciálu podnikateľov, podpora vzniku nových podnikateľov, rozvoj podnikania, poľnohospodárstva, služieb a remesiel.

Priorita č. 2: Dobudovanie a rekonštrukcia komplexnej infraštruktúry

Špecifický cieľ: Dobudovanie novej a rekonštrukcia existujúcej infraštruktúry, ktorá bude slúžiť všetkým obyvateľom aj návštevníkom územia a bude pokrývať všetky oblasti života.

Priorita č. 3: Rozvoj sociálnych a komunitných služieb a vzdelávanie

Špecifický cieľ: Vytvorenie širokej ponuky sociálnych a komunitných služieb, ktoré budú slúžiť pre rôzne skupiny obyvateľov na naplnenie ich špecifických potrieb.

Všetky uvedené priority navzájom synergicky prispievajú k zlepšovaniu ekonomického rozvoja územia, pričom prostredníctvom svojich špecifických cieľov pomáhajú dosiahnuť celkový strategický cieľ a predstavy o rozvoji územia definované vo vízii, spájajú projekty jednotlivých sektorov (verejný, podnikateľský, neziskový, občiansky), zohľadňujú miestne špecifiká a využívajú komparatívne výhody územia.

Očakávané merateľné prínosy pre ekonomický rozvoj územia sú:

- Vytvorenie nových pracovných miest: 23
- Celkové verejné výdavky na vykonávanie operácií CLLD: 2 334 700,00 Eur
- Počet podporených žiadateľov celkom: 54

- Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre firmu nové: 1
- Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre trh nové: 1
- Počet nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry: 7

7.2. Prínosy k napĺňaniu cieľov PRV

Ciele PRV SR 2014 – 2020:

- Konkurencieschopnosť poľnohospodárstva, potravinárstva a lesníctva;
- Udržateľné využívanie prírodných zdrojov a opatrenia v oblasti klímy;
- Vyvážený územný rozvoj vidieckej ekonomiky.

Priority PRV SR 2014 – 2020:

- Podpora prenosu znalostí a inovácií.
- Zvýšenie životaschopnosti a konkurencieschopnosti, inovačných technológií a udržateľného hospodárenia.
- Podpora organizácie, spracovania, dobrých životných podmienok zvierat a riadenia rizík.
- Obnova, zachovanie a posilnenie ekosystémov.
- Podpora efektívnosti zdrojov a klímy.
- Podpora sociálnej inklúzie, znižovania chudoby a hospodárskeho rozvoja

Najdôležitejším cieľom PRV SR 2014 – 2020 je posilnenie konkurencieschopnosti pôdohospodárskeho sektora v oblasti poľnohospodárstva, lesníctva a potravinárstva. Tento cieľ aj ostatné ciele a priority PRV SR 2014 – 2020 budú napĺňané prostredníctvom vybraných opatrení PRV SR, ktoré reflektujú na špecifické ciele stanovené pre jednotlivé rozvojové priority stratégie CLLD:

Podopatrenie 4.1

Zlepšenie hospodárskeho výkonu všetkých poľnohospodárskych podnikov a uľahčenie reštrukturalizácie a modernizácie poľnohospodárskych podnikov, najmä na účely zvýšenia ich účasti na trhu, zamerania na trh a poľnohospodárskej diverzifikácie.

Podopatrenie 4.2

V nadväznosti na rozvoj poľnohospodárskej výroby je nevyhnutné posilniť konkurencieschopnosť spracovateľského a potravinárskeho priemyslu, jeho výrobnú diverzifikáciu a inováciu, pričom zvyšovanie produktivity a efektivity výrobných faktorov

v poľnohospodárstve je potrebné vyvážiť takými opatreniami, ktoré by jednoznačne zabezpečili ochranu životného prostredia a prispeli k zmierneniu klimatických zmien

Podopatrenie 6.1

Reaguje na potrebu posilnenia ekonomickej stability/ životaschopnosti malých podnikov na vidieku a rovnako potrebu zvýšenia efektivity všetkých výrobných faktorov a dosiahnuť nárast pridanej hodnoty podnikov v poľnohospodárstve, potravinárstve a lesníctve.

Podopatrenie 6.4

Širší rozvoj podnikateľskej činnosti na vidieku zabezpečí nové pracovné príležitosti pre nezamestnaných a osobitne mladých ľudí, čím sa podporí ekonomický rast, stabilizácia a posilnenie vidieckej ekonomiky a generovanie nových pracovných miest.

Podopatrenie 7.2

Pre efektívny a udržateľný rast vidieckych oblastí a zvýšenie kvality života obyvateľov je dôležité podporovať investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie, ako sú napr.: kanalizácie, ČOV, vodovody, miestne komunikácie, lávky, mosty, chodníky, parkoviská, autobusové zastávky, odvodňovacie kanály, obecné studne a zlepšenie vzhľadu obcí .

Podopatrenie 7.4

Pre efektívny a udržateľný rast vidieckych oblastí a zvýšenie kvality života obyvateľov je dôležité podporovať investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a do turistickej infraštruktúry malých rozmerov na verejné využitie, ako sú napr.: infraštruktúra pre trávenie voľného času, rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre komunitnú/spolkovú činnosť vrátane rekonštrukcie existujúcich kultúrnych domov, domov smútku vrátane ich okolia, zvyšovanie kvality života obyvateľov, zvýšenie bezpečnosti a prevencie proti vandalizmu na verejných priestoroch, vytváranie podmienok pre rozvoj podnikania, investície do využívania OZE.

Podopatrenie 7.5

Pre efektívny a udržateľný rast vidieckych oblastí je vzhľadom na veľký potenciál vidieckeho cestovného ruchu týchto oblastí dôležité podporovať investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry, ako sú napr.: turisticky zaujímavé objekty, miestne kultúrne, historické, prírodné a iné objekty a zaujímavosti, múzejné a galerijné zariadení, rekreačná infraštruktúra, turistické informácie a informačné tabule, obslužné zariadenia pre

turistov, náučné chodníky, cykloturistické chodníky, doplnková infraštruktúra, vyhliadkové veže, budovanie, údržba a obnova cykloturistického značenia a pod.

7.3. Prínosy k napĺňaniu cieľov IROP

Globálny cieľ IROP 2014 – 2020 je prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí.

Cieľom miestneho rozvoja vedeného komunitou (CLLD) v podmienkach SR je posilnenie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti prevažne vidieckeho územia a zaistenie dlhodobého udržateľného rozvoja územia s riešením vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich funkčným zázemím. Hlavné výzvy na miestnej úrovni nadväzujú na 3 oblasti štrukturálnych problémov, a to sú:

- Zníženie sociálno-ekonomickej zaostalosti
- Zvýšenie kvality života
- Zlepšenie infraštruktúry miestnych služieb

Ciele a priority IROP 2014 – 2020 budú napĺňané prostredníctvom vybraných opatrení, ktoré reflektujú na špecifické ciele IROP, ktoré boli priradené pre naplnenie jednotlivých rozvojových priorít stratégie CLLD:

Špecifický cieľ 5.1.1 Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií

Špecifický cieľ bude zabezpečovať efektívne zabezpečenie chodu MAS, propagáciu a implementáciu stratégií CLLD, zlepšenie využívania ekonomického potenciálu vidieckych oblastí prostredníctvom reštrukturalizácie vidieckej ekonomiky a zavádzania inovácií, tvorbu pracovných miest a hospodárskeho rastu, vznik nových komunitných služieb a podnikov, zlepšenie zamestnatelnosti a prístupu k novým formám podnikania a novým pracovným miestam, zníženie závislosti vidieckeho obyvateľstva od príjmov z primárnej ekonomickej aktivity, najmä v poľnohospodárstve, smerom k zamestnanosti v nepoľnohospodárskych odvetviach, napr. v sektore služieb, zníženie rizika chudoby a sociálneho vylúčenia.

Špecifický cieľ 5.1.2 Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach

Špecifický cieľ bude zabezpečovať zvýšenie kvality života vo vidieckych regiónoch, rozvoj mestsko-vidieckych vzťahov, rozvoj verejných služieb.

Doplnkovosť a synergia opatrení IROP k ďalším zdrojom stratégie CLLD (PRV SR, OP Ľudské zdroje) bude zabezpečená neprekrývaním podpory pre jednotlivé projekty, ktorá bude zabezpečená na úrovni žiadateľov alebo podporených činností v súlade so systémom riadenia PRV SR, Systémom riadenia CLLD a Systémom riadenia EŠIF.

7.4. Prínosy k začleňovaniu zraniteľných skupín obyvateľstva

PRV SR 2014 - 2020 a jeho implementácia je v súlade s Partnerskou dohodou viazaná uplatňovaním horizontálnych princípov v oblasti nediskriminácie, kam spadá aj rovnosť medzi mužmi a ženami a nediskriminácie pre všetkých občanov SR vrátane marginalizovaných skupín obyvateľstva, dlhodobo nezamestnaných, rómske komunity, telesne a zdravotne postihnutých, žien po materskej dovolenke, občanov nad 50 rokov a pod. Marginalizované rómske komunity, ktorých obyvatelia sú väčšinou nezamestnaní, žijú najmä vo vidieckych oblastiach.

Uplatnenie princípu nediskriminácie v stratégii CLLD MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont:

- Sociálny aspekt opatrenia č. 6 PRV SR 2014-2020 zahŕňa príspevok ku generačnej výmene pracovníkov v poľnohospodárstve a zároveň k zamedzeniu vylúčenia vidieka.
- Činnosti spojené s poskytovaním služieb pre deti, seniorov a občanov so zníženou schopnosťou pohybu v rámci podopatrenia 6.4 prispievajú k lepšiemu začleneniu týchto skupín obyvateľov do spoločenského života na vidieku.
- Pri inklúzii marginalizovaných rómskych komunít sa bude uplatňovať sociálny aspekt pri verejnom obstarávaní vo vzťahu k projektom realizovaných v obciach, ktoré sú identifikované v Atlase rómskych komunít 2013. Tieto obce budú mať pri verejnom obstarávaní povinnosť uplatniť sociálne hľadisko týkajúce sa inklúzie MRK.
- Ďalší prínos bude zabezpečený prostredníctvom opatrenia č. 7 Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach vrátane aplikovania sociálneho aspektu pri verejnom obstarávaní v rámci týchto opatrení.
- V rámci stratégie CLLD budú medzi oprávnenými žiadateľmi MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont aj žiadatelia z územia MAS v rámci OP Ľudské zdroje. Tým bude

stratégia synergicky s opatreniami PRV SR 2014 – 2020 prispievať k sociálnej inklúzii marginalizovaných skupín obyvateľstva, vrátane marginalizovaných rómskych komunít.

- Prínosom k začleňovaniu zraniteľných skupín obyvateľstva budú aj zdroje vyčlenené na Chod MAS a animácie podpora vzdelávania, propagácie, animácie v oblasti zraniteľných skupín.

V súlade s dodržiavaním princípu rovnosti príležitostí môžu predkladať svoje projekty v rámci implementácie ISRÚ všetci oprávnení žiadatelia – predkladatelia projektov bez výnimky a bez akéhokoľvek obmedzenia. Tento princíp bol rešpektovaný aj pri tvorbe formovaní verejno-súkromného partnerstva, pri tvorbe ISRÚ aj voľbe členov orgánov MAS, kde neboli použité žiadne výnimky ani obmedzenia. Pozitívna diskriminácia v podobe zvýhodnenia mladých farmárov je aplikovaná v súlade s opatrením č. 6 PRV SR 2014-2020.

Občianske združenie Ipeľ-Hont - 18 Príspevok stratégie CLLD MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont k začleňovaniu zraniteľných skupín obyvateľstva

Priorita + ČS/Zdroj financovania	PRV SR	IROP	OP Ľudské zdroje
Priorita č. 1: Tvorba pracovných miest a rozvoj miestneho podnikania Špecifický cieľ: Podporiť a využiť miestny potenciál podnikateľov, podporiť vznik nových podnikateľov, rozvíjať podnikanie najmä v oblasti poľnohospodárstva, služieb a remesiel	6.1 6.4	ŠC 5.1.1	ŠC 3.1.1 ŠC 3.1.2
Priorita č. 2: Dobudovanie a rekonštrukcia komplexnej infraštruktúry, Špecifický cieľ: Dobudovať novú a rekonštruovať existujúcu infraštruktúru, ktorá bude slúžiť všetkým obyvateľom aj návštevníkom územia a bude pokrývať všetky oblasti života.	7.2 7.4 7.5	ŠC 5.1.2	
Priorita č. 3: Rozvoj sociálnych a komunitných služieb a vzdelávanie, Špecifický cieľ: Vytvoriť širokú ponuku sociálnych a komunitných služieb, ktoré budú slúžiť pre rôzne skupiny obyvateľov na naplnenie ich špecifických potrieb.	7.4	ŠC 5.1.2	ŠC 3.1.1 ŠC 3.1.2

7.5. Prínosy k životnému prostrediu

PRV SR 2014 - 2020 a jeho implementácia je v súlade s Partnerskou dohodou viazaná uplatňovaním horizontálnych princípov v oblasti nediskriminácie, kam spadá aj udržateľný rozvoj. Udržateľný rozvoj predstavuje najmä zachovanie a obnovu prírodného bohatstva, kultúrneho rázu a ekologickej stability krajiny a zvýšenie environmentálneho povedomia občanov a ich zapojovanie sa do rozhodovacieho procesu. Tieto princípy sú obsiahnuté aj

v stratégii CLLD MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont. Trvalá udržateľnosť ekonomického rastu je chápaná ako dlhodobý účinok, jej zhodnotenie spočíva v posúdení efektívnosti vynaložených prostriedkov v rámci dlhšieho obdobia. Tento efekt bude možné zhodnotiť až po ukončení implementácie stratégie CLLD prostredníctvom vyhodnotenia monitorovacieho a hodnotiaceho rámca.

Hlavným cieľom horizontálneho princípu udržateľný rozvoj je teda zabezpečenie environmentálnej udržateľnosti sociálneho a ekonomického rastu s osobitným dôrazom na ochranu a zlepšenie životného prostredia pri zohľadnení zásady „znečisťovateľ platí“ v súlade s Partnerskou dohodou. Metóda CLLD/LEADER, implementovaná v rámci opatrenia 19. PRV SR 2014 – 2020 výrazne prispeje k sociálnemu aspektu trvalo udržateľného rozvoja zapojením miestnych aktérov do rozvoja vidieka pomocou miestnych akčných skupín.

Životné prostredie je jedným z prierezových cieľov PRV SR 2014 – 2020. CLLD/LEADER kladie dôraz na zdravé životné prostredie bez ekologických záťaží, s komplexnou ochranou zložiek životného prostredia a so zreteľom na podporu a využívanie obnoviteľných zdrojov energie. Špeciálna pozornosť je venovaná súladu ekonomického rozvoja s ochranou životného prostredia, ako aj začleňovaniu prvkov zelenej infraštruktúry a to najmä v rámci budovania infraštruktúry malých rozmerov alebo pri iných činnostiach, pri ktorých je to relevantné. Tieto aktivity zároveň sekundárne prispievajú k cieľom v oblasti klimatických zmien.

Občianske združenie Ipeľ-Hont - 19 Príspevok stratégie CLLD združenia k životnému prostrediu

Priorita + ČS/Zdroj financovania	PRV SR	IROP	OP Ľudské zdroje
Priorita č. 1: Tvorba pracovných miest a rozvoj miestneho podnikania Špecifický cieľ: Podporiť a využiť miestny potenciál podnikateľov, podporiť vznik nových podnikateľov, rozvíjať podnikanie najmä v oblasti poľnohospodárstva, služieb a remesiel	4.1 4.2 6.4		
Priorita č. 2: Dobudovanie a rekonštrukcia komplexnej infraštruktúry, Špecifický cieľ: Dobudovať novú a rekonštruovať existujúcu infraštruktúru, ktorá bude slúžiť všetkým obyvateľom aj návštevníkom územia a bude pokrývať všetky oblasti života.	7.2 7.4 7.5	ŠC 5.1.2	
Priorita č. 3: Rozvoj sociálnych a komunitných služieb a vzdelávanie, Špecifický cieľ: Vytvoriť širokú ponuku sociálnych a komunitných služieb, ktoré budú slúžiť pre rôzne skupiny obyvateľov na naplnenie ich špecifických potrieb.	7.4	ŠC 5.1.2	

7.6. Synergie a doplnkovosť stratégie CLLD

7.6.1 Popis iných stratégií, ktoré sa na danom území realizujú, resp. plánujú realizovať

Riešený región si vzhľadom na svoj charakter, geografickú rôznorodosť rozptýlenú sídelnú štruktúru a kultúrno-historický a prírodný potenciál vyžaduje skôr individuálne riešenia – väčšie množstvo malých projektov navzájom prepojených s cieľom podporiť endogénny rozvoj územia, ktoré bude podporovať aj integrovaná stratégia rozvoja územia.

Súčasťou akčného plánovania v rámci prípravy územia na LEADER/CLLD je aj vyhodnotenie doterajšej pomoci územiu a zároveň prieskum investičných zámerov obcí. Impulzy pre naštartovanie rozvoja územia existovali už dávnejšie a výsledkom snahy jednotlivcov, obcí a iných subjektov je aj založenie verejno-súkromného partnerstva už v roku 2008. Jednotlivé subjekty vrátane obcí sa už v minulosti uchádzali o podporu z rôznych zdrojov a v regióne boli už podporené viaceré individuálne aj spoločné projekty, a to nielen zo štátnych dotácií, ale aj zo zdrojov EÚ. Preto obce aj región už majú určité skúsenosti z prípravy, ale aj z implementácie úspešných projektov. Spojenie celého územia a vytvorenie verejno-súkromného partnerstva v príprave na prístup LEADER/CLLD je jeho prvým väčším projektom využívajúcim verejné zdroje v procese integrovaného rozvoja.

Základné prvky integrovaného prístupu rozvoja územia na úrovni obcí spĺňa aj spracovanie dokumentov Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, ktorý má v súčasnosti spracovaných všetkých 19 obcí. Pri niektorých týchto dokumentov boli využité postupy strategického plánovania a bola zapájaná verejnosť vrátane podnikateľov a neziskových organizácií.

Vzhľadom na blízkosť hranice s Maďarskou republikou a dvojjazyčnosť značnej časti obyvateľov je tu vysoký potenciál pre rozvoj cezhraničnej spolupráce, ktorú je možné realizovať či už s využitím projektov spolupráce v rámci prístupu LEADER alebo iných zdrojov, ako je napr. Program cezhraničnej spolupráce Maďarská republika – Slovenská republika, Medzinárodný Višegrádsky fond a iné. Z tohto hľadiska je prihraničná poloha územia komparatívnou výhodou pre región, avšak z hľadiska socio-ekonomických a iných väzieb je poloha nevýhodou a územie patrí medzi marginalizované oblasti s dlhodobým deficitom exogénnej pomoci štátu a leží aj mimo záujmu väčších investorov.

PHSR Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2008 – 2015

PHSR Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2016 – 2022

Regionálna integrovaná územná stratégia Nitrianskeho kraja na roky 2014 – 2020

PHSR jednotlivých obcí MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont, platné do 31. 12. 2015

7.6.2 Synergie a komplementarity

Stratégia MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont uvádza základný súbor integračných opatrení a konkretizuje ich aplikáciu medzi prioritami/špecifickými cieľmi, resp. v rámci konkrétnych opatrení, zdrojov a pod. na úrovni územia MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont. Integrácia zahŕňa a popisuje aj možnosti spolupráce na rôznych úrovniach, vrátane synergie a doplnkovosti. Stratégia CLLD pre región MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont sa zameriava na také ciele a činnosti, ktoré majú najväčšiu šancu spôsobiť zmeny, ktoré chcú dosiahnuť, stratégia CLLD podporuje tie oblasti, kde už existuje potenciál a poskytovaná podpora sa zameriava na rozvíjanie týchto zámerov.

Doplnkovosť a synergie opatrení podporených z PRV SR, IROP a OP Ľudské zdroje bude zabezpečená neprekrývaním podpory pre jednotlivé projekty, ktorá bude zabezpečená na úrovni žiadateľov alebo podporených činností v súlade so systémom riadenia PRV SR, Systémom riadenia CLLD a Systémom riadenia EŠIF. Na čerpanie z iných zdrojov ako je PRV SR a IROP sa budú uplatňovať podmienky a kritériá oprávnenosti platné pre dané fondy, pričom bude zabezpečená vzájomná doplnkovosť a synergie a zamedzené duplicitné financovanie

MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont si na základe analýzy územia stanovila v stratégii CLLD, ktoré činnosti bude implementovať v rámci stratégie. Zároveň však platí, že subjekty z územia MAS budú oprávnené žiadať o podporu aj na úrovni národných výziev pre jednotlivé opatrenia PRV za podmienky využitia len jedného zdroja financovania daného výdavku. Doplnkovosť je zabezpečená aj stanovením maximálnej výšky NFP na jeden projekt pre jednotlivé opatrenia. MAS sa tiež rozhodla, že prostredníctvom stratégie CLLD podporí opatreniami PRV SR iba malé a mikropodniky. Doplnkovosť stratégie CLLD je vymedzená výberom opatrení aj voči iným strategickým dokumentom na nadnárodnej, národnej, regionálnej a lokálnej úrovni. Aby podpora pre obce smerovala do území, kde je potrebná a

opodstatnená, je stanovená podmienka pre obec, že musí preukázať súlad príslušnej operácie s Plánom rozvoja obce (PRO) a zároveň aj v súlade s príslušnou stratégiou miestneho rozvoja.

Niektoré potreby územia, ktoré boli identifikované v problémovej analýze, avšak neboli vybrané ako prioritné potreby a neboli zahrnuté do starégie CLLD v rámci podpory pre opatrenia 19.2 Podpora na vykonávanie operácií v rámci stratégie CLLD budú riešené prostredníctvom prierezového opatrenia 19.4 Podpora na prevádzkové náklady a oživenie. Jedná sa napr. o propgáciu územia, jeho subjektov a atraktivít, zvyšovanie zručností, informačné aktivity, a pod. Ďalšou obasťou podpory je národná aj nadnárodná spolupráca, ktorá bude podporená prostredníctvom projektov spolupráce z PRV SR a z programu cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Maďarská republika 2014 – 2020.

Zoznam povinných príloh stratégie CLLD

Príloha č. 1 Metodického pokynu – Vymedzenie územia a obyvateľstva MAS

Príloha č. 2 Metodického pokynu – Doklad o súhlase všetkých obcí so zaradením do územia pôsobnosti MAS

Príloha č. 3 Metodického pokynu - Zoznam členov MAS podľa sektorov (okrem obcí)

Príloha č. 4 Mapa územia MAS

Príloha č. 5 Dokumenty preukazujúce proces tvorby partnerstva a stratégie CLLD

Príloha č. 6 Zoznam zdrojov (analýzy) a vstupných dokumentov

Príloha č. 7 Organizačná štruktúra MAS

Príloha č. 8 Personálne zloženie jednotlivých orgánov, t.z. získané vzdelanie a odborná prax sa dokladuje predložením profesijného životopisu, príp. dokladmi o vzdelaní a ďalšími relevantnými certifikátmi

Príloha č. 9 Stanovy Občianskeho združenia Ipeľ-Hont, Rokovací poriadok, Logo Design Manuál

Zoznam nepovinných príloh stratégie CLLD

Príloha č. 10 Harmonogram vyhlasovania výziev

Zoznam príloh Občianskeho združenia Ipeľ-Hont

Príloha Občianskeho združenia Ipeľ-Hont č. 1- Zastúpenie sektorov v jednotlivých obciach

Príloha Občianskeho združenia Ipeľ-Hont č. 2 - Čerpanie dotácií z rozpočtu NSK

Príloha Občianskeho združenia Ipeľ-Hont č. 3 - Pracovné stretnutia na obciach

Zoznam tabuliek

Tabuľka č. 1: Identifikačné údaje MAS	5
Tabuľka č. 2 SWOT analýza	55
Tabuľka č. 3 Súhrnný prehľad strategického rámca.....	72
Tabuľka č. 4 A Opatrenia stratégie CLLD	95
Tabuľka č. 4 B Opatrenia stratégie CLLD	97
Tabuľka č. 4 C Opatrenia stratégie CLLD	100
Tabuľka č. 4 D Opatrenia stratégie CLLD	101
Tabuľka č. 4 E Opatrenia stratégie CLLD.....	105
Tabuľka č. 4 F Opatrenia stratégie CLLD	106
Tabuľka č. 4 G Opatrenia stratégie CLLD	108
Tabuľka č. 4 H Opatrenia stratégie CLLD	110
	143

Tabuľka č. 4 I Opatrenia stratégie CLLD.....	111
Tabuľka č. 4 J Opatrenia stratégie CLLD	113
Tabuľka č. 4 K Opatrenia stratégie CLLD	115
Tabuľka č. 4 L Opatrenia stratégie CLLD – iné zdroje (OP Ľudské zdroje).....	116
Tabuľka č. 4 M Opatrenia stratégie CLLD- – iné zdroje (OP Ľudské zdroje).....	117
Tabuľka č. 5 Povinné ukazovatele na úrovni programu – PRV SR 2014 -2020.....	123
Tabuľka č. 6 Celkové verejné výdavky – PRV SR 2014 – 2020	123
Tabuľka č. 7 Povinné ukazovatele na úrovni IROP 2014-2020.....	126
Tabuľka č. 8 Celkové zdroje pre MAS z PRV a IROP	129
Tabuľka č. 9 Celkové zdroje pre MAS z PRV a IROP rozdelené podľa fondov	129
Tabuľka č. 10 Rozdelenie zdrojov na jednotlivé typy výdavkov v rámci príslušných programov.....	130
Tabuľka č. 11 Sumárna tabuľka finančného plánu.....	131
Tabuľka č. 12 Celkový pomer medzi fondmi na stratégiu	132
Tabuľka č. 13 Zameranie stratégie podľa sektorov	132

Zoznam tabuliek MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont

Občianske združenie Ipeľ-Hont - 1: Chránené oblasti v sledovanom území	28
Občianske združenie Ipeľ-Hont - 2: Ramsarské lokality v území regiónu	28
Občianske združenie Ipeľ-Hont - 3: Regionálne významné mokrade v území.....	29
Občianske združenie Ipeľ-Hont - 4: Ložiská nerastných surovín na území MR	29
Občianske združenie Ipeľ-Hont - 5: NATURA 2000.....	29
Občianske združenie Ipeľ-Hont - 6: Vybrané zaujímavosti v území regiónu	30
Občianske združenie Ipeľ-Hont - 7: Prehľad investícií samospráv v členských obciach združenia za posledných 5 rokov.....	33
Občianske združenie Ipeľ-Hont - 8: Hodnota majetku členských obcí k 31. 12. 2014.....	34
Občianske združenie Ipeľ-Hont - 9 Zoznam kľúčových problémov a potrieb v území - bez poradia dôležitosti:	58
Občianske združenie Ipeľ-Hont - 10 Možnosti naplnenia pomenovaných potrieb územia vo vzťahu k stratégii CLLD.....	59
Občianske združenie Ipeľ-Hont - 11. Popis identifikovaných potrieb v území a ich priradenie k prioritám	60

Občianske združenie Ipeľ-Hont - 12 Príslušnosť špecifických cieľov k fokusovým oblastiam PRV SR 2014-2020	67
Občianske združenie Ipeľ-Hont - 13 Príslušnosť špecifických cieľov k špecifickým cieľom IROP	68
Občianske združenie Ipeľ-Hont - 14 Opatrenia stratégie, ktorými sa budú napĺňať priority a špecifické ciele stratégie CLLD (PRV a IROP)	69
Občianske združenie Ipeľ-Hont - 15 Povinné ukazovatele v súvislosti s PRV na úrovni fokusových oblastí.....	123
Občianske združenie Ipeľ-Hont - 16 Výsledkové ukazovatele špecifických cieľov na úrovni IROP 2014 - 2020.....	127
Občianske združenie Ipeľ-Hont - 17 Vlastné ukazovatele na úrovni IROP 2014 – 2020....	127
Občianske združenie Ipeľ-Hont - 18 Príspevok stratégie CLLD MAS Občianskeho združenia Ipeľ-Hont k začleňovaniu zraniteľných skupín obyvateľstva	138
Občianske združenie Ipeľ-Hont - 19 Príspevok stratégie CLLD združenia k životnému prostrediu.....	139

Zoznam grafov

Graf 1 Pomer zastúpenia jednotlivých sektorov v MAS	7
Graf 2 Sumarizácia čerpania dotácií jednotlivými sektormi	8
Graf 3 Zastúpenie jednotlivých sektorov na pracovných obecných stretnutiach	9
Graf 4 Nadmorská výška obcí regiónu	12
Graf 5 Rozloha územia združenia v m ²	13
Graf 6 Priemerný počet obyvateľov regiónu podľa pohlavia a spolu – vývoj v sledovaných rokoch	17
Graf 7 Prirodzený prírastok obyvateľov - región združenia, v sledovaných rokoch.....	17
Graf 8 Migrácia obyvateľstva regiónu	18
Graf 9 Vekové zloženie obyvateľstva regiónu	19
Graf 10 Hustota obyvateľstva jednotlivých obcí regiónu.....	19
Graf 11 Vzdelanostná úroveň obyvateľstva regiónu	20
Graf 12 Náboženské zloženie obyvateľstva regiónu	21
Graf 13 Národnostné zloženie obyvateľstva regiónu	21
Graf 14 Základná infraštruktúra a základné služby.....	22
Graf 15 Počet kanalizačných prípojok v obciach regiónu združenia	22

Graf 16 Typy obydľí obývaných bytov	24
Graf 17 Iné obydlia – okrem obývaných bytov – špecifikácia predchádzajúceho grafu	24
Graf 18 Byty postavené do roku 1960.....	26
Graf 19 Byty postavené od roku 1961 do roku 2000	26
Graf 20 Byty postavené po roku 2000.....	27
Graf 21 Byty podľa vybavenosti v najvyššom a najnižšom štandarde.....	27
Graf 22 Stav fyzických osôb – k 31. 12. 2014	35
Graf 23 Počet podnikateľov, fyzických osôb v jednotlivých obciach k 31. 12. 2014.....	36
Graf 24 Vývoj stavu právnických osôb v regióne združenia.....	36
Graf 25 Miera evidovanej nezamestnanosti v % - okres Levice	37
Graf 26 Vývoj počtu nezamestnaných v regióne v sledovaných rokoch	38
Graf 27 Vývoj nezamestnanosti v regióne v roku 2014 po mesiacoch	38
Graf 28 Uchádzači o zamestnanie v regióne, august 2015.....	39
Graf 29 Počet uchádzačov o zamestnanie podľa vzdelania k 31. 12. 2014.....	39
Graf 30 Uchádzači o zamestnanie podľa veku k 31. 12. 2014.....	40
Graf 31 Delenie pôdy v regióne	41
Graf 32 Delenie poľnohospodárskej pôdy.....	41
Graf 33 Poľnohospodárska pôda	Graf 34 Ovocné sady
Graf 35 Trávnaté porasty	Graf 36 Vinice
Graf 37 Záhrady.....	43
Graf 38 Nepoľnohospodárske pôdy.....	43
Graf 39 Vodné plochy	Graf 40 Ostatné plochy
Graf 41 Nepoľnohospodárska pôda	Graf 42 Zastavané plochy
Graf 43 Vývoj počtu detí materských škôl.....	45
Graf 44 Vývoj počtu žiakov v malotriednych základných školách.....	46
Graf 45 Vývoj počtu žiakov plneorganizovaných základných škôl v regióne.	46
Graf 46 Spojená škola internátna – predškolský vek	47
Graf 47 Spojená škola internátna – školský vek.....	48
Graf 48 Vývoj počtu žiakov gymnázií v Šahách.....	48
Graf 49 Vývoj počtu žiakov cirkevného gymnázia	49
Graf 50 Vývoj počtu žiakov v odborných školách v Šahách	49